

సంపుటి : 73 సంఛిక : 31 పుటలు : 52

జాగృతి

కొ 5123 - శ్రీ వైవ జ్యేష్ఠ శుద్ధ చరిత

14-20 జూన్ 2021

వెల: ₹15/-

ఊహజనితం కాదు,
పుహన్ జనితమే!

కరోనా వ్యాక్సిన్లో
విపక్షాల విషం

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

తామెవరూ, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులూ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

అతి తక్కువ ఖరీదులో లభిస్తున్న అత్యంత ఉపయోగకరమైన
భారత భారతి పుస్తకమాలను మీ ఇంటిలో,
పాఠశాలలో చదివించండి.
మీ పిల్లలు సవ్యమైనది ఎదగడానికి దోహదపడండి.

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికే వెలువడిన
169 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు,
మొత్తం సెట్ 2200 రూ.లకే లభిస్తుంది.

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

భారత భారతి

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

త్వరలో.....

జైహింద్ సమరనాదం ఇచ్చినవాడు...

ఇంగ్లీషువాడితో, జాతీయ కాంగ్రెస్‌తో ఏకకాలంలో పోరాడినవాడు..

కాంగ్రెస్ ఓడించినా, చరిత్ర చేత గెలిపించుకున్నవాడు..

స్వాతంత్ర్య సిద్ధిని ముందుకు తెచ్చినవాడు...

అజ్ఞాన చరిత్రపుటల నుంచి బయటకొస్తున్నాడు.

ఆయనే నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్.

ప్రముఖ రచయిత, ఎడిటర్ ఎంపీఆర్ శాస్త్రి సరికొత్త చారిత్రక వాస్తవాలను

'జాగృతి' ద్వారా ధారావాహికంగా మన ముందుకు తెస్తున్నారు.

గగర్పాటుకు గురిచేసే ఆ కొత్త సత్యాలను తెలుసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉండండి!

'జాగృతి' నిర్వహించిన ఎండివై రామమూర్తి నవలల

పోటీలో ప్రథమ బహుమతి పొందిన రచన

ధారావాహికంగా మీ ముందుకు వస్తోంది-
అతి త్వరలోనే

రచన: గంటి భానుమతి

వచ్చేదే యోగా సంచిక

జూన్ 21 అంతర్జాతీయ యోగా దినోత్సవం సందర్భంగా ఏటా

వెలువరించినట్టే ఈ సంవత్సరం కూడా

జాగృతి (21-27 జూన్)ని ప్రత్యేక వ్యాసాలతో మీకు

అందిస్తున్నాం. కరోనా నేపథ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని

యోగా ప్రయోజనాలు వివరించే ప్రయత్నంతో

ఈ సంచిక వెలువడుతున్నది.

అసోసియేట్ ఎడిటర్

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం|| చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

దేశ ప్రజలందరికీ ఉచితంగానే కరోనా వ్యాక్సిన్ ఇస్తామని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ప్రకటించడం కీలక పరిణామం. నిజానికి విపక్షాల సమస్త సంకటాలకీ, రాజకీయ రుగ్మతలకీ, మెదడు బలహీనతకీ, నోటి దురదకీ ఆ మాటే బలమైన టీకా కూడా. మొదట జాతి మొత్తానికి కేంద్రమే వ్యాక్సిన్ ఇవ్వాలన్న విధానాన్ని మోదీ ఎంచుకున్నారు. దీని మీద తలాతోకా లేని విమర్శలతో చెలరేగిపోయాయి కొన్ని రాజకీయ పక్షాలు. చివరికి ఏమైంది? మాడు పగిలింది. మనది సమాఖ్య విధానమే. అయినా కొన్ని కేంద్రమే చేయాలి. చేయగలదు. చివరికి మళ్లీ కేంద్రమే వ్యాక్సిన్ బాధ్యతను భుజాన వేసుకోవడం దాని ఫలశ్రుతే. దేనినైనా రాజకీయ త్రాసులో తూచే దుస్సాహసం చేస్తే వచ్చే ఫలితం ఇదే. నిజానికి లండన్ నుంచి వెలువడే అంతర్జాతీయ వైద్యశాస్త్ర పత్రిక 'లాన్సెట్' టీకాల వరకు కేంద్రీకృత విధానాన్నే సమర్థించింది.

పందేళ్ల చరిత్రలో ప్రపంచం చూడని మహా విపత్తుతో మానవాళి పోరాడుతోంది. కానీ, విశ్వాన్ని కకావికలు చేస్తున్న ఒక మహమ్మారితో కేంద్రం, ప్రపంచంతో కలసి పోరాడుతున్నదన్న ఇంగితజ్ఞానం కాంగ్రెస్ సహా, విపక్షాలలో శూన్యం. జాతి యావత్తు ప్రాణభయంతో చిగురుటాకులా వణికిపోతుంటే ప్రధానికి అండగా ఉండి, జనానికి సాంత్వన ఇవ్వాలన్న తెలివిడి మృగ్యం. ఆత్మహత్యా సదృశమైన పంతాలకు పోతున్నవి విపక్షాలే. వ్యాక్సిన్ మీద అవి చేసిన, చేస్తున్న నీచ రాజకీయంతో దారుణమైన మూల్యం చెల్లించుకుంటున్నది ప్రజలే. కానీ తాము పంతాలకు పోవడం లేదనీ, కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చతికిలబడిన తరువాతే, ప్రజారోగ్యం విషయంలో జాప్యం కూడదు కాబట్టే వ్యాక్సిన్ బాధ్యత పూర్తిగా శిరసావహిస్తున్నామనీ విన్నవించినదే జూన్ 7వ తేదీ సాయంత్రం మోదీ ఇచ్చిన కరోనా తొమ్మిదో సందేశం.

18 ఏళ్లు పైబడిన వారందరికీ జూన్ 21వ తేదీ నుంచి ఉచితంగా వ్యాక్సిన్ ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని కేంద్రం ప్రారంభిస్తున్నది. కేంద్రం వాటా 50 శాతం, రాష్ట్రాల వాటా 25 శాతం కూడా కేంద్రమే భరిస్తున్నది. రాష్ట్రాలు ఒక్క రూపాయి కూడా వ్యాక్సినేషన్ కోసం వెచ్చించనక్కరలేదు. మిగిలిన 25

శాలివాహన 1943 శ్రీ ఘన జ్యేష్ఠ శుద్ధ చవితి

ముఖపత్ర కథనం
కరోనా వ్యాక్సిన్లో
విపక్షాల విషం

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం

నాలుగు అబద్ధాల మీద
తేలుతున్న లక్ష ద్వీపాలు

కథ
ప్రేరణ

- జె. శారద

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాతం ప్రైవేటు సంస్థల ద్వారా అందిస్తారు. కానీ ఇవి డోసుకు సర్వీస్ చార్జి రూ. 150లు మించి వసూలు చేయకూడదు. కరోనా నేపథ్యంలో ఏ సందేశం ఇచ్చినా జాతిలో ఒక భరోసా, ధైర్యం నింపడానికే మోదీ యత్నించారు. ఈసారి అదే ప్రతిధ్వనించింది. ఇప్పటిదాకా 23 కోట్ల డోసులు ఇచ్చిన సంగతిని వెల్లడించారు. ప్రస్తుతం దేశంలో ఏడు సంస్థలు వ్యాక్సిన్‌ను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయని, ఇంకొక మూడు టీకాలు కూడా అందుబాటులోకి రాబోతున్నాయని విన్నవించారు. కరోనా రెండోదశ తగ్గుముఖం పడుతున్న సూచనలు కనిపిస్తున్న వేళ మూడోదశ భయాలు మొదలయ్యాయి. పైగా ఈ దశ పిల్లల మీద గట్టి ప్రభావమే

మోదీ తొమ్మిదో సందేశం

చూపవచ్చునన్న అంచనాల మధ్య ప్రధాని అభయం ఇవ్వడం సముచితం. పిల్లల టీకాలు బ్రయల్స్ దాకా వచ్చాయనీ, ముక్కు ద్వారా ఇచ్చే వ్యాక్సిన్ తయారీ కూడా వేగంగానే జరుగుతున్నదనీ మోదీ చెప్పారు. మే, జూన్‌తో ముగియవలసి ఉన్న ఉచిత రేషన్ పథకాన్ని వచ్చే దీపావళి వరకు పొడిగించారు.

వ్యాక్సిన్ మేమే దిగుమతి చేసుకుంటాం, మధ్యలో మీరెందుకు అన్నట్టు కేంద్రం ముందు మీసాలు మెలేసిన కొన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మోడెర్నా, పైజర్ సంస్థలు ఇచ్చిన సమాధానంతో కూసాలు కదిలిపోయాయి. మా టీకా ఎగుమతి విషయం కేంద్రంతోనే మాట్లాడతాం, మీతో కాదు అని అవి కుండబద్దలు కొట్టాయి. గ్లోబల్ బెండర్లకు స్పందించిన సంస్థలే లేవాయే. ఇలాంటి దారుణ పరిస్థితులలో కూడా కేంద్రం నుంచి వచ్చిన టీకాల లక్షల డోసులను వృధా చేసిన రాష్ట్రాలను దేశ

ప్రజలు క్షమించాలా? వీజేనా ప్రజారోగ్యం, ప్రజాసంక్షేమం గురించి మాట్లాడేది! మోదీకి పాఠాలు చెప్పాలనుకుంటున్నది! పంజాబ్‌లోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం లాభాల కోసం వ్యాక్సిన్‌లు నడిబజార్లో అమ్మకానికి పెట్టి తలబొప్పి కట్టించుకుంది. రాజస్థాన్ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కొన్ని లక్షల డోసులను నిరుపయోగం చేసింది. మీ పెత్తనం ఏమిటీ అంటూ కేంద్రాన్ని అడిపోసుకున్న చాలా రాష్ట్రాలు చేసినదేమిటి? 37 శాతం వ్యాక్సిన్‌లను కప్పట్టడం. ఇందులో తెలుగు రాష్ట్రాల ఘనత తక్కువేమీ కాదు. వ్యాక్సిన్‌ను నేలపాలు చేసిన తెలంగాణ ప్రభుత్వంలో మంత్రి, వ్యాక్సిన్ హైదరాబాద్‌లోనే తయారవుతున్నా తమకి టీకాలు లేవని అదే పనిగా పాడారు. దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో ఉన్నా ఒక్కసారి కూడా ఢిల్లీ వాడికి ప్రధాని పదవి దొరకలేదు అన్నట్టే ఉంది ఇది. కొన్ని సంస్థలు, వ్యవస్థలు దేశం మొత్తానికి చెందినవి. ఇక మోదీని ఇరుకున పెట్టడమనే ఉన్నాదంతో బాధపడుతున్న కొందరు వ్యక్తులు, కొన్ని సంస్థలు కోర్టులను సైతం తమ కుయ్యకల్లలో పాచికలుగా మలుచుకోవడం ఇటీవలి ఘోర పరిణామం. దీర్ఘకాలిక వ్యూహంతో ముడిపడి ఉన్న క్వాంటి నివారణ చర్యలలో ప్రజా ప్రభుత్వాలకు కోర్టుల ఉపదేశాలు దండగ అని డాక్టర్ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ వంటివారు చెబుతూనే ఉన్నారు. కేంద్రం కూడా కోర్టుల 'అత్యుత్సాహం' వల్ల చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయని సాక్షాత్తు సుప్రీంకోర్టుకే నివేదించవలసి వచ్చింది.

ఆర్ఎస్ఎస్, అనుబంధ సంస్థలు కరోనా బాధితుల కష్టాలను తమ కష్టాలుగా భావిస్తూ, అడుకుంటున్నాయి. మూడోదశలో సేవలు అందించడానికి బీజేపీ లక్ష్యమంది కార్యక్రమాలను సిద్ధం చేస్తోంది. ఇది ఆ సంస్థకూ, దేశానికీ గర్వకారణం. మొదటి రెండుదశలలోను విపక్షాలు అవమానకరమైన, జుగుప్సాకరమైన వైఖరినే ప్రదర్శించాయి. మూడోదశ భయాల మధ్య అయినా, ప్రజల కోసం విపక్షాలు బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించి తమను తాము క్షాళన చేసుకోవాలి. ఈ దశ పిల్లలను లక్ష్యంగా చేసుకునే ప్రమాదం ఉంది. ఇది గుర్తెరిగి భావి భారత పౌరుల సంక్షేమాన్ని చూడాలి. ఈసారైనా మోదీని తూర్పార పట్టడమే పనిగా పెట్టుకోకుండా సేవా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. దేశం కోసం ఆలోచించాలి. ★

14 జూన్ 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

నిజ నిర్ధారణ
బెంగాల్ హింస:
కొన్ని వాస్తవాలు

28లో

కథ

రెండు సంధ్యల మధ్య
- ర్యాళి ప్రసాద్

32లో

బహుపరార్క్
మూడోదశ..
ముందు జాగ్రత్త

36లో

గురవిందర్

వ్యాక్సిన్‌తో పంజాబ్
సర్కార్ వ్యాపారం

38లో

జగన్ పై బాణం గురిపెట్టిన రఘురామ (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 14
ఈటల మాటల బాణాలు.. (తెలంగాణ)	- 16
కథానిలయం అందరిదీ (నిఘ్రమించిన పాత్ర)	- 18
ఆధ్యాత్మికం	- 23
పాక్ కు వంతపాడుతున్న చైనా, టర్కీ (అంతర్జాతీయం)	- 24
సాధన జీవిత సోపానం (వికాసం)	- 26
మనసు వెన్న.. మనిషి నిప్పు.. (నివాళి)	- 40

గురుదేవ్ భవ (పుస్తక సమీక్ష)	- 42
అభిమానులకు పండగే! (క్రీడ)	- 43
వార్తా విశేషాలు	- 44
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49
'వాటర్ బరియల్'కు స్వర్ణ కమలం (సినిమా)	- 50

కరోనాకి టీకా అంటున్నారు.. వ్యాక్సిన్ అంటూ వస్తున్నారు. దానిని తీసుకోకండి! అదంతా విషం. అది నరేంద్ర మోదీ వ్యాక్సిన్, దానికి వశీకరణ శక్తి కూడా ఉంది. జీవితాంతం మీరు కాషాయం వైపు ఉండిపోక తప్పదు.. మీకు తెలుసో లేదో, అది తీసుకుంటే పిల్లలు పుట్టరు-అనగా పుట్టించలేరు.. బహుపరాక్... అక్షరాలా ఇదే ప్రచారం చేశారు విపక్షాల నేతలు. ఆ వ్యాక్సిన్ భారత్ లో తయారయింది కదా! నేను అసలే తీసుకోను అని మరొక మహిళా హక్కుల కార్యకర్త చెప్పారు. చివరికి ఏమైంది? వ్యాక్సిన్ మాత్రమే మిమ్మల్ని కరోనా నుంచి కాపాడుతుందని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ, విశ్వ విఖ్యాత వైద్య నిపుణులు చావు కబురు చల్లగా చెప్పారు. అప్పుడు మొదలయింది- వ్యాక్సిన్ కేంద్రాల దగ్గర హడావుడి, తొక్కినలాట. కానీ ఇప్పటికీ, ఇంత శాస్త్రీయంగా చెబుతున్నప్పటికీ వ్యాక్సిన్ యజ్ఞాన్ని భగ్నం చేయాలని చూస్తున్న రాక్షసగణాలు విరివిగానే ఉన్నాయి.

కరోనా వ్యాక్సిన్ లో

ఈ నెల ఒకటో తేదీన విస్తూపోయే ఒక వార్త వచ్చింది. ఉత్తరప్రదేశ్ లోని అలీఘర్ లో జరిగిన ఘటన అది. కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ నింపిన 29 వరకు సిరెంజ్ లు చెత్తబుట్టలో కనిపించాయి. ప్రాథమిక దర్యాప్తులో తేలిన వాస్తవం ఏమిటంటే- వ్యాక్సిన్ ను సిరెంజ్ లలో నింపారు. ఆ సూదులు కేవలం గుచ్చి తీయడం వరకే చేశారు. వ్యాక్సిన్ వ్యక్తి శరీరంలోకి చేరలేదు. ఇందుకు కారకురాలు ఆక్సలరీ నర్స్ మిడ్లెవైఫ్ నేహా ఖాన్. ఈమె మీద, అలీఘర్ కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటర్ అధికారి అర్పీన్ జైహా మీద కేసులు నమోదయ్యాయి. మే 22, 24 మధ్య జరిగిన ఈ వ్యాక్సిన్ వృధా మీద ఇద్దరు సభ్యుల దర్యాప్తు బృందం వాస్తవాలు తేల్చిన తరువాత చర్యలు తీసుకున్నారు. పైగా వ్యాక్సిన్ ఇవ్వక

పోయినా ఇచ్చినట్టే నమోదు చేశారు. వ్యాక్సిన్ పంపిణీ గురించిన వాస్తవాలలో ఇదొక ఉదాహరణ మాత్రమే. నేహా ఖాన్ అలా చేస్తున్న సంగతి తెలిసినప్పటికీ జైహా పై అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయలేదు. అందుకే, కొద్దికాలం క్రితం కొందరు మౌల్వీలు ఇచ్చిన వ్యాక్సిన్ బహిష్కరణ పిలుపును ఈ ఇద్దరు అమలు చేస్తున్నారన్న అనుమానాలు బలపడ్డాయి. నిజానికి నేహా ఖాన్ ఇంతకు ముందు కూడా నిబంధనల మేరకు కరోనా విధులు సరిగా నిర్వహించలేదన్న ఫిర్యాదులు ఉన్నాయి. విపక్షాలు, ముస్లిం మతాన్యుయలు, కుహనా మేధావులు చేస్తున్న వ్యాక్సిన్ సంబంధిత గలభానీ, అలీఘర్ వ్యాక్సిన్ వృధా ఉదంతాన్నీ బేరీజు వేసి చూస్తే వాస్తవం కొంతమేరకైనా అవగతమవుతుంది.

దేశంలో వ్యాక్సిన్ కొరత నిజం. అవసరాలకు అనుగుణంగా ఉత్పత్తి లేని మాట నిజం. కానీ దీనిని ప్రజారోగ్యం కోణం నుంచి కాకుండా, మోదీని అపఖ్యాతి పాల్గొనేలా దానికి ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ప్రజల మీద ప్రేమ ఉంటే వచ్చిన వ్యాక్సిన్ అయినా సక్రమంగా వినియోగించేలా అంతా చూడాలి.

కొన్నిచోట్ల 37 శాతం డోస్ లు వృధా

కరోనాయే కాదు, ఏ వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమంలో అయినా, అందునా జాతీయస్థాయిలో జరిగే వ్యాక్సినేషన్ లో కొంత వృధాను అనుమతిస్తారు. అసలు డోసులు సేకరించేటప్పుడే ఈ వృధానూ కలుపుతారు. కానీ నిపుణులు ఆదేశించిన స్థాయికి మించి వృధా జరగకుండా చూడవలసి ఉంటుంది. కానీ వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమం గురించి రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల నిర్వాహకులతో కేంద్రం జరిపిన సమీక్షలో బాధాకరమైన అంశాలు బయటపడ్డాయి. ఇవి మార్చి, ఏప్రిల్ నెలల వివరాలు. కొన్ని రాష్ట్రాలలో వ్యాక్సిన్ టోలు స్పష్టంగా ఉంది. అదే సమయంలో వ్యాక్సిన్ వృధా కూడా ఉంది. ఇందులో

అత్యంత ఎక్కువగా, అంటే, 37.3 శాతం వృధాను నమోదు చేసుకున్న రాష్ట్రం జార్ఖండ్. చత్తీస్ గఢ్ 30.2 శాతం వ్యాక్సిన్ ను వృధా చేసింది. తమిళనాడులో అయితే 15.5 శాతం వృధా అయింది. జమ్ముకశ్మీర్ (10.8శాతం), మధ్యప్రదేశ్ (10.7 శాతం) వృధా చేశాయి. ఇవన్నీ కూడా జాతీయ స్థాయిలో సగటు వృధా (6.3 శాతం)ను మించిపోయాయి. వ్యాక్సిన్ వృధా 1 శాతానికి మించకుండా జాగ్రత్త పడాలని కేంద్రం పదే పదే హెచ్చరిస్తూనే ఉంది. జూన్ ఆఖరి వరకు అందిన వ్యాక్సిన్ నే అంతటా అందేలా ఏర్పాట్లు చేయాలని కూడా సూచించింది. అంటే అప్పటికి తగిన స్థాయిలో వ్యాక్సిన్ అందుబాటులోకి రావచ్చు. మార్చి 27 ప్రాంతంలోనే ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ వ్యాక్సిన్ వృధా గురించి అందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఆ రోజు జరిగిన ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించారు.

ఈ ఏప్రిల్ 20 నాటికి అందిన ఒక అంచనా ప్రకారం భారతదేశంలో అప్పటికి 46 లక్షల డోస్ ల వ్యాక్సిన్ రకరకాలుగా వృధా అయింది. ఇది కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ వెల్లడించిన చేదునిజం. ఈ వృధాను నివారించగలిగి ఉంటే బెంగళూరు నగరంలో సగం మందికి వ్యాక్సిన్ అంది ఉండేది. ఇంతకీ ఇది వ్యాక్సిన్ ఇవ్వడం ప్రారంభించిన

వారానికి తేలివ లెక్క దేశంలో జనవరిలోనే వ్యాక్సినేషన్ పరిమితంగా ప్రారంభమై, ఏప్రిల్ 11న ప్రజలందరికీ ఇచ్చే కార్యక్రమం ఆరంభమైంది. కేరళ, పశ్చిమబెంగాల్, గోవా ఒక్క వ్యాక్సినేషన్ కూడా వృథా చేయకుండా వినియోగించుకున్నాయి. అప్పటికి 12 శాతం వృథాతో తమిళనాడు అగ్రస్థానంలో ఉంది. 9 శాతంతో హరియాణా రెండోస్థానంలో ఉంది. అంతకు ముందు మార్చిలో కూడా కొంత వృథా జరిగింది.

ప్రాణం పోసే ఔషధంగా ప్రస్తుతం భావిస్తున్న వ్యాక్సినేషన్ వృథా కావడానికి అపోహలు, మతోన్మాదం, అవగాహనా లోపం కూడా కారణమే. ఏప్రిల్లో హరియాణా (9.74 శాతం), పంజాబ్ (8.12 శాతం), మణిపూర్ (7.8 శాతం), తెలంగాణ (7.55 శాతం) వ్యాక్సినేషన్ వృథా చేశాయి. అంతకు ముందు వెలువడిన సమాచారం ప్రకారం వ్యాక్సినేషన్ వృథా చేసిన రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్, కర్ణాటక, జమ్ము, కశ్మీర్ కూడా ఉన్నాయి. ఒక దశలో తమిళనాడు కంటే తెలంగాణలోనే ఎక్కువగా అంటే

విపక్షాల విషం

17.6 శాతం వృథా అయింది. వివేక్ పాండే అనే సమాచార హక్కు కార్యకర్తకు కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ ఈ వివరాలన్నీ ఇచ్చింది. అదే సమయంలో కేరళ, పశ్చిమ బెంగాల్లతో పాటు హిమాచల్ ప్రదేశ్, మిజోరం, గోవా, డామన్-దయ్యు, లక్షదీవులు వ్యాక్సినేషన్ అస్సలు వృథా చేయలేదు. వ్యాక్సినేషన్ సరఫరా కోసం భారత ప్రభుత్వం సీరం ఇన్స్టిట్యూట్కు (కోవిషీల్డ్) రూ. 3,000 కోట్లు, భారత్ బయోటెక్కు (కోవాక్సినేక్) రూ. 1,500 కోట్లు చెల్లించింది. వ్యాక్సినేషన్ కొరత కంటే, రాష్ట్రాలు కోరుతున్న వ్యాక్సినేషన్ మొత్తాల సరఫరా కంటే కూడా దానిని వృథా చేయడమే పెద్ద సమస్యగా మారిందని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ కార్యదర్శి రాజేశ్ భూషణ్ చెప్పారు కూడా. అంటే వ్యాక్సినేషన్ వినియోగానికి సరైన ప్రణాళికను అమలు చేయడం లేదని ఆయన అంటున్నారు.

నిజానికి వ్యాక్సినేషన్ వృథా కావడానికి అనేక ఇతర కారణాలు ఉన్నాయి. వివిధ దశలలో తెలిసి కొంత, తెలియక కొంత వృథా చోటు చేసుకుంటోంది. అయితే కొన్ని రాష్ట్రాలలో ఎక్కువ వృథా కావడానికి కారణం, ప్రణాళిక లేకపోవడమేనని కేంద్రం నిర్ధారణకు వచ్చింది. ఉదాహరణగా చెప్పాలంటే, ఒక సీసా (వయల్)లో వ్యాక్సినేషన్ పదిమందికి సరిపోతుంది. కానీ ఆరుగురే వస్తారు. మిగిలినది వృథా. కొన్ని

గంటలలోనే అది కాలదోషం పడుతుంది. కొన్నిచోట్ల నిర్వాహకులు తొమ్మిది మందికి ఇచ్చి, ఒక్క డోసే కదా అని నిర్లక్ష్యం చేయడమూ కనిపించింది. కేంద్ర ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ ఇచ్చిన మార్గదర్శకాల ప్రకారం కోవిషీల్డ్ లేదా కోవాక్సినే ఒక సీసాను తెరిచిన తరువాత నాలుగు గంటల లోపే ఉపయోగించాలి. ప్రణాళిక లేకపోవడానికి తోడు ఈ నిబంధన కూడా వృథాకు దారి తీస్తోంది. తెలంగాణ, ఏపీ, యూపీ వంటి రాష్ట్రాలు వ్యాక్సినేషన్ వృథా గురించి ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలని కూడా ప్రధాని సలహా ఇచ్చారు. వ్యాక్సినేషన్ కేంద్రాలు పెంచి, వ్యాక్సినేషన్ కాలదోషం విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండాలని ఆయన చెప్పారు.

వ్యాక్సినేషన్ ఇంత వృథా అయినప్పటికీ, సరఫరా లోపాలు ఉన్నప్పటికీ చాలా దేశాలతో పోల్చినప్పుడు మన దేశంలో ఎక్కువ మందికే, పరిమిత సమయంలో వ్యాక్సినేషన్ పూర్తయింది. ఈ వాస్తవాలను కూడా విపక్షాలు, ఒక వర్గం మీడియా దాచిపెట్టుతున్నాయి. మెడికల్ ఆక్సిజన్ విషయంలో ఇదే జరిగింది. తరువాత వాస్తవాలు బయటపడ్డాయి. వ్యాక్సినేషన్ విషయంలో కూడా మోదీ వ్యతిరేకులు అదే వ్యూహం అనుసరిస్తున్నారు.

వ్యాక్సినేషన్ - కొన్ని వాస్తవాలు

భారత్ జనాభా దాదాపు 138 కోట్లు. ఇక్కడ

వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమం ఒక మహా యజ్ఞం. కానీ రెండు మూడు కోట్లు, పది పన్నెండు కోట్లు మాత్రమే జనాభా ఉన్న దేశాలలో జరిగిన వ్యాక్సినేషన్తో పోలుస్తూ భారత ప్రధాని మోదీని కించపరచడానికి విపక్షాలు చూస్తున్నాయి. నిజానికి భారతదేశంలో 1.17 శాతం జనాభాయే కొవిడ్ బారిన పడ్డారు. విదేశాలతో పోల్చుకుంటే ఇక్కడ మరణాల సంఖ్య (మహమ్మారి బారిన పడిన వారి సంఖ్యతో కూడా పోల్చుకుంటే) తక్కువ. ఏప్రిల్ 24 ప్రాంతానికి భారత్లో 13 కోట్ల మందికి వ్యాక్సినేషన్ పూర్తి చేయడానికి 95 రోజులు పట్టింది. కానీ అంత సంఖ్యలో పౌరులకు వ్యాక్సినేషన్ ఇవ్వడానికి అమెరికాకు 101 దినాలు పట్టింది. చైనాకు 109 రోజులు పట్టింది. ప్రస్తుత గణాంకాల ప్రకారం, అంటే మే 27 నాటి సమాచారం ప్రకారం దాదాపు 20 కోట్ల మందికి పైగా దేశంలో వ్యాక్సినేషన్ పూర్తయింది. ఇది భారత్ 130 రోజులలో పూర్తి చేయగా, అమెరికా 124 రోజులు తీసుకుందని పీటీఐ వార్తా సంస్థ తెలియచేసింది. ఇవేమీ చెప్పకుండా ఈ దేశంలో వామపక్ష మేధావులు, జర్నలిస్టులు వ్యాక్సినేషన్ విషయంలో మోదీ విఫలమవుతున్నారంటూ విషం చిమ్ముతున్నారు. దీనికి అంతర్జాతీయ మీడియా కూడా తోడ్పడుతుంది. సామెతను గుర్తు చేస్తున్నది. మన దేశ జనాభా అమెరికా జనాభా కంటే నాలుగు రెట్లు అధికం. కానీ ఇక్కడ కొవిడ్ మరణాల రేటు అమెరికా కంటే మూడు రెట్లు తక్కువ. అమెరికాలో వైరస్ విస్తరించిన తీరునీ, అందుకు ఉన్న పరిస్థితులనూ బేరీజు వేసి చూడాలి. అమెరికాలో ఒక చదరపు కిలోమీటర్ పరిధిలో 36 మంది నివసిస్తారు. భారత్లో అయితే చదరపు కిలోమీటర్ పరిధిలో 455 మంది ఉంటారు. ఇక్కడికి అమెరికాకి ఇంత తేడా ఉంది.

వందేళ్ల క్రితం మశూచికి టీకా కనుగొంటే కొందరు దానిని వ్యతిరేకించారు. కానీ ప్రపంచం ఇంత ఆధునికమైన తరువాత కూడా వ్యాక్సినేషన్

వ్యతిరేకంగా ఆధునికులమని చెప్పుకుంటున్నవాళ్లే ప్రచారం చేయడం పెద్ద వైచిత్ర్యం. కరోనా వైరస్ అరికట్టాలంటే ముందు వ్యాక్సిన్ మీద జరుగుతున్న దుష్ప్రచారాన్ని అరికట్టాలని అంటున్నారని అమెరికాకు చెందిన ప్రఖ్యాత పిల్లల వైద్యుడు డాక్టర్ పీటర్ హోటెజ్. ప్రపంచంలో గడచిన ఆరు మాసాలలో ఒక బిలియన్ డోసులు తయారయ్యాయి. వాటిని పలు దేశాలు ప్రజలకు ఇచ్చాయి. అయినా ఇప్పటికీ వ్యాక్సిన్ వ్యతిరేకుల నోరే పెద్దగా వినిపించడం దురదృష్టకరమని ఆయన అంటున్నారు. వాళ్లంతా శాస్త్రవేత్తలను దుమ్మెత్తి పోస్తున్నారు. దీనితో వ్యాక్సిన్ ఉత్పత్తిలో వేగం తగ్గిపోయిందని ఆయన అంటున్నారు. కొవిడ్ కు ముందు కూడా ఆయన కొన్ని వ్యాక్సిన్ల తయారీలో పాలు పంచుకున్నారు. నిజానికి ఈ మహమ్మారి రావడానికి ముందే ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ వ్యాక్సిన్ల మీద ఉన్న వ్యతిరేకతను పోగొట్టడానికి ఏనాటి నుంచో శ్రమిస్తున్న మాట నిజం. ఈ మేరకు చైతన్యం కలిగించడానికి నిర్వహించిన ఎన్నో సమావేశాలలో డాక్టర్ హోటెజ్ కూడా పాల్గొన్నారు. వ్యాక్సిన్ల విషయంలో దేశాల మధ్య కుట్రలు సాగుతున్నాయని డాక్టర్ హోటెజ్ ఆరోపిస్తున్నారు. పశ్చిమ దేశాలలో తయారైన కొవిడ్ 19 నిరోధక టీకాను అపఖ్యాతి పాల్గొన్నదానికి రష్యా నిఘా విభాగం పనిచేస్తున్న సంగతి అమెరికా, ఇంగ్లండ్ విదేశాంగ శాఖల దృష్టికి వచ్చిన సంగతిని కూడా ఆయన బయటపెట్టారు. ఎంత హాస్యాస్పదమంటే, పాశ్చాత్య దేశాల వ్యాక్సిన్ తీసుకుంటే కోతులుగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉందని కూడా ప్రచారం జరుగుతోంది. ఇలాంటి ప్రచారం ఆపాలని సాక్షాత్తు అమెరికా

అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ రష్యా మీడియాను హెచ్చరించ వలసి వచ్చింది. ఇలాంటి ప్రచారాలు చేయడమంటే ప్రపంచంలో రోగాల బారిన పడి మరింత మంది ప్రజలు చనిపోవడానికి దోహదం చేయడమేనని కూడా డాక్టర్ హోటెజ్ చెప్పడం సబబే అనిపిస్తుంది. కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం అమెరికాలో కరోనా వ్యాక్సిన్ కు వ్యతిరేకంగా ఒక ఉద్యమమే మొదలయింది. కొద్ది నెలల క్రితం వరకు అక్కడ వినిపించిన నినాదమే ఇందుకు నిదర్శనం. 'నా దేశం, నా ఇష్టం' అంటూ వ్యాక్సిన్ ను వ్యతిరేకించినవారు అక్కడ ఎందరో ఉన్నారు.

అమెరికా అత్యాధునిక దేశం కావచ్చు. కానీ అక్కడ పాత భావాలతో జీవించే వారి తత్వం గురించి డాక్టర్ హోటెజ్ బయటపెట్టారు. అలాంటి మూఢులు మన దేశంలో కూడా కనిపిస్తున్నారు. ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని సిసారా అనే గ్రామం ఉంది. 1500 జనాభా. ఇది సరయూ నది ఒడ్డునే ఉంటుంది. ఆ గ్రామంలోకి కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ పట్టుకుని ఏప్రిల్ ప్రాంతంలోనే ఆరోగ్య సిబ్బంది వెళ్లింది. మాకు టీకా అవసరం లేదంటూ దాదాపు 200 మంది నదిలోకి దూకి అవతలికి పారిపోయారు. పెద్దలని పిలిచి నచ్చ చెబితే అతి కష్టం మీద 18 మంది టీకా తీసుకున్నారు. ఉజ్జయినిలో అయితే వైద్య సిబ్బందిని కొట్టారు. ఇదంతా వ్యాక్సిన్ వ్యతిరేక ప్రచార ఫలితమే. కొంతమంది ముస్లిం మౌల్వీలు కూడా ఈ వ్యాక్సిన్ తీసుకోవద్దని చెప్పారు. ఈశాన్య భారతంలో కొన్ని క్రైస్తవ సంఘాలు కూడా ఇదే ప్రచారం చేస్తున్నాయి. కానీ ఈ రెండు వర్గాలలోను కొందరు మాత్రం వ్యాక్సిన్ కు అనుకూలంగా ఉన్నారు.

భారతీయులు శాస్త్ర, సాంకేతిక పరిశోధనలను శంకించిన సందర్భాలు తక్కువ. ఇక్కడ మూఢ నమ్మకాలు లేవని కాదు. వాటితో పాటు అత్యవసర

వైద్యాన్నీ, దానికి కారణమైన శాస్త్రాన్నీ భారతీయులు ఆహ్వానించడమే కనిపిస్తుంది. ఇందుకు గొప్ప ఉదాహరణ పోలియో వ్యాక్సిన్. దేశం నుంచి పోలియోను దాదాపు పాలిట్రోలారంటే కారణం వ్యాక్సిన్. కానీ ఇక్కడే మళ్లీ కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ ను తిరస్కరించమంటూ ప్రచారం చేసే వ్యక్తులు, సంస్థలు తలెత్తాయి. ఇప్పుడు కొన్ని మతశక్తులు, మోదీ వ్యతిరేకులు అదే బాటలో నడుస్తున్నారు. ఆత్మ నిర్భర్ భారత్ వ్యాక్సిన్ వద్దు, మాస్క్ వద్దు అంటున్నారు. వ్యాక్సిన్ అనే శాస్త్రీయ ఔషధాన్ని నిరాకరించమంటూ చేసే ఒక మూఢ ప్రచారం కోసం ప్రపంచంలో అత్యాధునికమైన సమాచార వ్యవస్థలను వీరు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. వ్యాక్సిన్ వ్యతిరేక ప్రచారానికి పాట్లాప్, ఫేస్ బుక్, యూట్యూబ్, టెలిగ్రామ్ వంటి వేదికలను ఉపయోగిస్తున్నారు. మాస్క్ ధారణకు సంబంధించి క్లినికల్ ట్రయల్స్ జరగలేదు, కాబట్టి దానిని నేను ధరించను అని యోహాన్ టెంగ్రా అనేవాడు ఉద్యమం మొదలుపెట్టాడు. క్లినికల్ ట్రయల్స్ జరగక, దీర్ఘకాలం మాస్క్ పెట్టుకోవడం వల్ల భవిష్యత్తులో సమస్యలు తలెత్తాయని అతడి వాదన. కానీ కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఆపరేషన్ థియేటర్లలో వైద్యులు మాస్క్లు వేసుకుంటున్నారు. గంటల తరబడి ఉంటున్నారు. మాస్క్ లోనే కాదు, వ్యాక్సిన్ లో కూడా కుట్ర సిద్ధాంతం చాలామంది చూస్తున్నారు. మోడెర్నా, పైజర్ వ్యాక్సిన్లు వాడితే అసలు డీఎన్ఎ మారి పోతుందని భావిస్తున్నవారు ఉన్నారు. మీరు ఎన్ని చెప్పండి! కొవిడ్ వ్యాక్సిన్ అత్యంత ప్రమాదకారి. అది వేసుకుంటే ప్రాణాలకే ముప్పు అని సందేశాలు పంపుతున్నారు. కొన్ని క్రైస్తవ సంఘాలు కొవిడ్ ను తొక్కిస్తాం అంటూ గంతులు వేస్తున్నట్టు, అసలు కొవిడ్ అనేదే లేదని ప్రచారం చేస్తున్నారు. అందుకే కొందరు ప్రముఖులు ఇండియాకు అసలు సమస్య వ్యాక్సిన్ లేకపోవడం కాదనీ, ప్రజలలో అవగాహన లేకపోవడమని చెప్పవలసి వచ్చింది. మోదీ వ్యతిరేకులు, సంఘ విద్రోహుల సంఖ్య బాగా పెరగడం కూడా ఇందుకు కారణమని చెప్పుకోవాలి. ఫేస్ బుక్ లో సిటిజన్ యెన్స్ గవర్నమెంట్ అన్న పేజీ ఇచ్చిన కుట్ర సిద్ధాంతం చూడండి.

మే 1వ తేదీన సుదర్శన్ టీవీ ఇచ్చిందంటూ ఇందులో ఒక వార్త కనిపించింది. భారత్ లో కొవిడ్ 19 కుట్ర బీత్ గేట్స్ దేవని అది చెప్పింది. బిశ్వజిత్ రాయ్ చౌధురి, తరుణ్ కొరారి వంటివారు ఇలాంటి కుట్ర సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేస్తూ ప్రజలను గందరగోళంలోకి నెడుతున్నారు. మాస్క్, వ్యాక్సిన్ రెండూ ఆరోగ్యానికి హానికరమని వారి వాదన. లాక్ డౌన్ వద్దు, సామాజిక దూరం వద్దు. మాస్క్ వద్దు. పరీక్షలు వద్దు అన్న నినాదంతో అవేకెన్ ఇండియా మూవ్ మెంట్ అనే గ్రూప్ యధేచ్ఛగా ప్రచారం చేస్తోంది.

ఉపహాసనితం కాదు, పుహాన్ జనితమే!

గోష్ఠతకు మారుపేరు చైనా. మూడో కంటికి తెలియకుండా ముంచడం దాని నైజం. అన్ని విషయాల్లోనూ అది గుంభనంగా వ్యవహరిస్తుంది. నర్మగర్భంగా, నాటకీయంగా మాట్లాడుతుంది. పొరపాటున కూడా నిజాలు మాత్రం వెల్లడించదు. అమలు చేస్తున్న ద్రోహాలకు సిద్ధాంతం ముసుగు వేస్తుంది. ఇది ఏ ఒక్కరి అభిప్రాయమో కాదు. చాలా సందర్భాల్లో జిజింగ్ ఇలానే వ్యవహరిస్తుందన్నది స్థూలంగా అంతర్జాతీయ సమాజం అభిప్రాయం. దీనిని జిజింగ్, దాని అనుంగు దేశాలు తోసిపుచ్చవచ్చు. కానీ అది కాదనలేని చేదునిజం. కరోనాకు సంబంధించి ఈ విషయం మరోసారి విస్పష్టంగా రుజువైంది. ధనిక, పేద దేశాలన్న తేడా లేకుండా యావత్ ప్రపంచాన్ని ఇప్పటికీ వణికిస్తున్న కరోనా మహమ్మారి వ్యాప్తికి చైనాయే కారణమని లోకం కోడై కూస్తోంది. ఈ విషయం ఎవరో ఆషామాషీగా చెప్పింది కాదు. వివిధ దేశాల శాస్త్రవేత్తలు సుదీర్ఘ పరిశోధనల అనంతరం తేల్చిన విషయమిది. సహజంగానే జిజింగ్ దీనిని తోసిపుచ్చుతోంది.

కరోనా వైరస్ ను చైనా శాస్త్రవేత్తలే ల్యాబ్ లో సృష్టించారు. పైనా అది గట్టిబల నుంచి సహజంగా ఉద్భవించినట్లు నమ్మించారు. చైనాలోని పుహాన్ నగరంలో వివాదాస్పద వైరాలజీ ల్యాబ్ నుంచి ఇది విడుదలై ఉంటుందన్న వాదన బలంగా విసపడుతోంది. కరోనా తొలి కేసులు కూడా ఆ ల్యాబ్ సమీపంలోనే వెలుగుచూశాయని చెబుతున్నారు. సార్స్ కొవ్ -2 వైరస్ ను చైనా శాస్త్రవేత్తలే కృత్రిమంగా సృష్టించారని బ్రిటన్ తేల్చింది. ఆ దేశానికి చెందిన శాస్త్రవేత్త ప్రొఫెసర్ అంగూస్ డాల్ గ్లిష్, నార్వేకు చెందిన శాస్త్రవేత్త బిర్గర్ సారెన్ సెన్ ఈ విషయాన్ని నిర్ధారించారు. ఈ మేరకు బ్రిటన్ పత్రిక 'డ్రైలీ మెయిల్'లో ఇటీవల ఓ కథనం ప్రచురితమైంది. దీనికి సంబంధించిన సంపూర్ణ సమాచారంతో మరో నివేదిక సైంటిఫిక్ జర్నల్ లో త్వరలో ప్రచురితం కానుంది. గుహల్లో ఉండే గట్టిబల సహజ సిద్ధ కరోనా వైరస్ సేకరించి అందులోకి కొత్త స్పైక్సు చొప్పించారని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. ఫలితంగా ఈ వైరస్ ప్రమాదకరంగా, తీవ్రంగా వ్యాపించేలా రూపాంతరం చెందింది. దీనిని ల్యాబ్ లోనే సృష్టించారనడానికి కొవిడ్ - 19 నమూనాల్లో ప్రత్యేక సంకేతాలను గుర్తించినట్లు శాస్త్రవేత్తలు స్పష్టం

చేయడం గమనార్హం.

కరోనా వ్యాక్సిన్ రూపొందించేందుకు చేసిన పరిశోధనలో భాగంగా చైనాలో వెలుగుచూసిన కరోనా వైరస్ జన్యుక్రమాన్ని శాస్త్రవేత్తలు లోతుగా విశ్లేషించారు. వైరస్ లోని స్పైక్ ప్రోటీన్ పై గల నాలుగు అమైనో ఆమ్లాలును పరిశీలించారు. మానవ శరీరంలోని భాగాలకు బలంగా అతుక్కోవడానికి ఇది అవకాశం కల్పిస్తుంది. దీనివల్ల వైరస్ సాంక్రమిక శక్తి బాగా పెరిగింది. ఈ అమైనో ఆమ్లాలు ఒకే వరుసలో ఉన్నాయి. కత్తిమంగా తయారు చేసిన ఇది సాధ్యపడుతుంది. లేనట్లయితే వీలు పడదు. మహమ్మారిని సంక్రమింప చేసే సహజసిద్ధ వైరస్ క్రమంగా ఉత్పరివర్తన చెంది, ఎక్కువగా సాంక్రమిక శక్తి పొందుతుంది. అదే సమయంలో మానవుల్లో తీవ్రవ్యాధిని కలిగించే శక్తిని కోల్పోతుంది. కరోనా విషయంలో అలా జరగలేదు. అది గట్టిబల నుంచి సహజసిద్ధంగా వ్యాపించిందని చెప్పడానికి చైనా శాస్త్రవేత్తలు నానా తంటాలు పడుతున్నారు. అయితే చైనా ల్యాబ్ నుంచి కరోనా వైరస్ లీకవ్వడం వల్లే కొవిడ్ మహమ్మారి ఉత్పన్నమై ఉంటుందని బ్రిటన్ శాస్త్రవేత్తలే కాకుండా అక్కడి నిఘా సంస్థలు సైతం చెబుతున్నాయి. ఇందుకు సంబంధించిన ఆధారా

లున్నాయని పేర్కొంటున్నాయి. ఈ మేరకు స్థానిక మీడియాలో ఒక కథనం ప్రచురితమైంది.

కరోనా పాపం చైనాదేశాని భారతీయ శాస్త్రవేత్తలు సైతం నిర్ధారించారు. ఈ వైరస్ పుహాన్ నగరంలోని ప్రయోగశాలలోనే పుట్టిందని పుణె శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. డాక్టర్ మొనాలీ రాహుల్ గార్, డాక్టర్ రాహుల్ బాహులికర్ ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు. తాము చేసిన పరిశోధనల్లో లభించిన ఆధారాలు ఈ విషయాన్ని బలపరుస్తున్నాయని వారు తెలిపారు. గదిలో దొరికిన ఓ వైరస్ జన్యుక్రమంలో చైనా శాస్త్రవేత్తలు మార్పులు చేస్తున్న సమయంలో కరోనా ఉద్భవించి ఉంటుందని వారు వివరించారు. కొవిడ్ కారక వైరస్ సార్స్ - కొవ్ -2 పుట్టుక మూలాన్ని తెలుసుకునేందుకు గతేడాది ఏప్రిల్లో పరిశోధనలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఈ సందర్భంగా సార్స్ -కొవ్ -2కు దగ్గరగా పరిగణించే ఆర్ఎఫీజీ 13 వైరస్, చైనాలో 2012లో జరిగిన కొన్ని పరిణామాలు మా దృష్టికి వచ్చాయి. దానికి సంబంధించిన పత్రాలను పరిశీలించాం. దక్షిణ చైనాలోని మొజియాంగ్ నగరంలో వాడుకలో లేని రాగి గని ఉంది. దీనిలోని పేరుకుపోయిన గట్టిబల విసర్జితాలను తొలగించే పనిని 2012లో ఆరుగురికి అప్పగించారు. ఆ

విస్తరితాలను తాకినా, వాటిపై నడిచినా వాటి రేణువులు కొన్ని వాతావరణంలో కలుస్తాయి. అవే అలర్జిక్ కారణమవుతాయి. విస్తరితాలను తొలగించిన ఆ ఆరుగురు కొన్నాళ్లకు తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురయ్యారు. కొవిడ్ బాధితుల మాదిరిగానే వారిలో జ్వరం, దగ్గు, రక్తం గడ్డకట్టడం వంటి లక్షణాలు కనిపించాయి. అంతేకాక అలసట, న్యూమోనియా లక్షణాలను సైతం గుర్తించారు. వారికి సంబంధించిన వివిధ వైద్య పరీక్షల నివేదికలు సైతం ప్రస్తుత కొవిడ్ బాధితుల నివేదికల మాదిరిగానే ఉన్నాయి. ఆ ఆరుగురిలో తరవాత ఛంగల్ ఇన్ ఫెక్షన్ వెలుగులోకి వచ్చాయి. వారికి అప్పట్లో అందించిన ఔషధాలు, ఇప్పుడు కొవిడ్ బాధితులకు అందిస్తున్న ఔషధాల్లో పెద్దగా తేడాలేమీ లేవు. వారికి అప్పట్లో యాంటీ వైరల్, యాంటీ బయోటిక్ ఔషధాలను ఇచ్చారు. చివరికి పరిస్థితి విషమించడంతో ఆరుగురిలో

కరోనా వెలుగుచూసిన తొలిరోజుల్లో వారంరోజుల వ్యవధిలో అత్యాధునిక సదుపాయాలతో వైద్యశాలను నిర్మించినట్లు అంతర్జాతీయ మీడియాలో వార్తలు వచ్చాయి. అయితే కరోనా కారణంగా దేశంలో ఎంతమంది కన్నుమూశారన్న సమాచారం నేటికీ నిర్దిష్టంగా ఎవరికీ, ఏ వార్తా సంస్థకూ తెలియదు. తాజాగా చైనాలో తొలిసారి ఓ వ్యక్తికి 'హెచ్ 10 ఎన్ 3 బర్డ్ ఫ్లూ' సోకింది. జియాంగ్ నూ ప్రావిన్స్ లో ఈ ఘటన చోటు చేసుకున్నట్లు జాతీయ ఆరోగ్య కమిషన్ అధికారికంగా ప్రకటించింది. అయితే అతనికి ఆ వ్యాధి ఎలా సోకిందనే విషయాన్ని వెల్లడించలేదు. గతంలో ఎన్నడూ ప్రపంచంలో ఎవరికీ ఇలాంటి వ్యాధి సోకలేదు. ఇది పక్షుల నుంచి మనుషులకు అరుదుగా సోకే వ్యాధి. దీని వ్యాప్తి ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ మహమ్మారిగా పరిణమించే ముప్పు తక్కువే. ఇది మనుషులకు అంత ప్రమాదకారి

సూటిగా అడుగుతున్నారు. వుహాన్ ల్యాబ్ లోనే ఈ వైరస్ ను సృష్టించారంటూ గతంలో తాను చేసిన ఆరోపణలను తాజా పరిశోధనలు నిర్ధారిస్తున్నాయి న్నారు. ఇంతటి ప్రపంచ విపత్తుకు కారణమైన చైనాను యావత్ అంతర్జాతీయ సమాజం తీవ్రంగా శిక్షించాలని ఆయన ఒక ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు. ఆ ఆరోపణలకు ఎటువంటి ఆధారాలు లేవని శాస్త్రవేత్తలతోపాటు స్వయంగా అమెరికా గూఢచారి సంస్థలు కొట్టిపారేసిన విషయం గమనార్హం.

గత ఏడాది నవంబరులో జరిగిన అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో ట్రంప్ ఓడిపోవడంతో తాత్కాలికంగా ఈ విషయం మరుగున పడిపోయింది. వైరస్ చైనా సృష్టి అని, దానిని జీవాయుధంగా మార్చేందుకు బీజింగ్ చేసిన పరిశోధనల ఫలితమే మహమ్మారి విలయమని శాస్త్రవేత్తలు తేల్చిన నేపథ్యంలో చైనా విశ్వసనీయతకు తీవ్రంగా భంగం వాటిల్లింది. దాని నిజాయతీ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. దాని అనుగు మిత్రదేశాలు సైతం ఇప్పుడు నమ్మే పరిస్థితి లేదు. ఆసియా అగ్రరాజ్యంగా తన స్థానాన్ని సుస్థిరం చేసుకున్న దేశం ఇలాంటి తప్పుడు పద్ధతులకు పాల్పడటం క్షమించరాని నేరం. అమెరికా నుంచి అగ్రరాజ్య హోదాను పొందేందుకు అదేపనిగా పనిచేస్తున్న బీజింగ్ శ్రమ అంతా ఈ ఘటనతో బూడిదలో పోసిన పన్నీరైంది.

రాజకీయ విభేదాలు, సరిహద్దు తగాదాలను విస్మరించి మానవాళికి మేలు చేయాల్సింది పోయి కీడు తలపెట్టడం ఒక్క చైనాకే చెల్లింది. ఏ దేశమూ ఇంతటి దారుణానికి పాల్పడదు. ఇంతటి అవమానానికి గురవలేదు. వివిధ అంతర్జాతీయ వేదికలపై చైనా కూహకాలను ఎండగట్టాల్సి ఉంది. ఇందుకు కేవలం చైనా వ్యతిరేక దేశాలే కాదు, దాని మిత్రదేశాలు కూడా కూడి రావాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇంతటి ఘాతుకానికి పాల్పడిన దేశం రేపు మరో అవాంఛనీయ పనికి తెరతీయదనుకోలేం. కరోనా వల్ల అనేక దేశాలు దారుణంగా దెబ్బతిన్నాయి. వాటి ఆర్థిక వ్యవస్థలు కుదేలయ్యాయి. ఇక చిన్న, పేద, మధ్య ఆదాయ దేశాల గురించి చెప్పక్కర్లేదు. అవి ఈ మహమ్మారి నుంచి ఎప్పటికీ కోలుకుంటాయో, ఆర్థికంగా మళ్లీ ఎప్పుడు గాడిన పడతాయో ఎవరికీ తెలియని పరిస్థితి నెలకొంది. చేసిన తప్పునకు కనీసం పశ్చాత్తాపం, విచారం ప్రకటించడం బీజింగ్ తక్షణ కర్తవ్యం. తన తప్పుడు చర్య వల్ల వుహాన్ నగర ప్రతిష్టను దెబ్బతీసింది. గతంలో ఈ నగరంలోనే బ్రిక్స్ (బ్రెజిల్, రష్యా, చైనా, ఇండియా, దక్షిణాఫ్రికా) కూటమి శిఖరాగ్ర సభ జరిగింది. అప్పుడు ఈ సభ ద్వారా, ఇప్పుడు కరోనా ద్వారా వుహాన్ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందింది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ముగ్గురు మరణించారు. గనిలో పనిచేసిన ఆరుగురికి 'ఆర్ఎల్జీ 13' సోకినట్లు పుణె శాస్త్రవేత్తలు వివరించారు.

మొజియాంగ్ గని నుంచి ఆర్ఎల్జీ 13 ను వుహాన్ శాస్త్రవేత్తలు సేకరించారు. ప్రయోగాల్లో భాగంగా వారు వైరస్ జన్యుక్రమంలో మార్పులు చేసినట్లు అనుమానాలు లేకపోలేదు. ఆ మార్పుల వల్ల కరోనా అవతరించి ఉండవచ్చు. మనుషులకు నేరుగా, వేగంగా, వెంటనే సోకేలా దాని నిర్మాణం ఉంది. ప్రయోగశాలల్లోనే వైరస్ రూపుదిద్దుకుని ఉండొచ్చని ఆ లక్షణాలు సూచిస్తున్నాయి. సముద్ర ఆహారోత్పత్తులను అమ్మే మార్కెట్ నుంచి సార్స్-కొవ్-2 పాకిందని చైనాలో ప్రచారం జరుగుతోంది. కానీ దానిని నిర్ధారించే ఆధారాలు ఏమీ లేవు. చైనా సృష్టించిన వైరస్ ఆ దేశంపైనా ఎంతోకాంత ప్రభావం చూపించక పోలేదు. ద్రాగన్ దేశంలోని వ్యవహారాలు సాధారణంగా వెలుగులోకి రావు. ప్రభుత్వం అధికారికంగా ప్రకటించే విషయాలు పూర్తిగా నిజాలు కూడా కావు. అందువల్ల ప్రభుత్వం వెల్లడించే సమాచారం కన్నా నష్టం అధికంగా ఉంటుంది.

కాదు. అయితే అదవి పక్షులకు, పెంపుడు పక్షులకు మాత్రం ప్రమాదకారి అని చెబుతున్నారు.

కరోనా కారకురాలైన చైనా ఇప్పటికీ ఆ మహమ్మారి నుంచి పూర్తిగా బయటపడలేదు. గ్వాంగ్ ఝూ నగరంలో తాజాగా 11 కరోనా కేసులు వెలుగు చూశాయి. దీంతో అధికారులు ముందు జాగ్రత్తగా మరో రెండు ప్రాంతాల్లోనూ లాక్డౌన్ విధించారు. నగరంతోపాటు దాని చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల వారు ఇతర పట్టణాలకు, నగరాలకు వెళ్లాలంటే 72 గంటల్లోపు వారికి కరోనా నెగెటివ్ గా నిర్ధారణ కావడాన్ని తప్పనిసరి చేశారు. దేశంలో కరోనా పూర్తిగా నియంత్రణలోకి వచ్చిందన్న వార్తల నేపథ్యంలో గ్వాంగ్ ఝూలో గత కొద్ది రోజులుగా కొత్త కేసులు వెలుగులోకి రావడం అధికార యంత్రాంగాన్ని ఆందోళనకు గురి చేస్తోంది.

బ్రిటన్, నార్వే, భారతీయ శాస్త్రవేత్తల పరిశోధనల నేపథ్యంలో అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తన గళాన్ని పెంచారు. కరోనాకు కారణం చైనా అని గతంలో తాను ఆరోపణలు చేస్తే ఎవరూ విశ్వసించలేదని, ఇప్పుడేమంటారని ట్రంప్

నాలుగు అబద్ధాల మీద తేలుతున్న లక్ష ద్వీపాలు

ప్రశాంత లక్షద్వీప్ ఒక్కసారిగా వార్తలకు ఎక్కింది. పర్యాటకంగా తప్ప, రాజకీయంగా పెద్దగా ప్రాధాన్యం లేని ఆ ద్వీపాల్లో కలకలం రేగింది. సోషల్ మీడియాలో 'సేవ్ లక్షద్వీప్' అనే హ్యాష్ ట్యాగ్ ట్రెండింగ్ జరుగుతోంది. దీన్నే ఉద్యమంగా మార్చే కుట్ర జరుగుతోంది. అక్కడి ప్రజల జీవితాలకూ, సంస్కృతికీ ముప్పు వచ్చిందని విమర్శలు మొదలయ్యాయి. ఇందుకు బాధ్యునిగా అడ్మినిస్ట్రేటర్ ప్రఫుల్ భోడా పటేల్ ను చూపిస్తున్నారు. సముద్రంలోని ఈ ద్వీపాల్లో పర్యాటకరంగ అభివృద్ధి ద్వారా స్థానికులకు పెద్ద ఎత్తున ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించేందుకు ఆయన తీసుకున్న నిర్ణయాలను తప్పుపడుతున్నారు. మతం రంగు పులిమి, దేశ సమైక్యతను దెబ్బతీసే పన్నాగం ఇది. ఈ పరిణామాల వెనుక కేరళ రాజకీయాల స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. లక్షద్వీప్ లో ఏం జరుగుతోంది?

దేశంలో అతి తక్కువ జనాభా ఉన్న కేంద్రపాలిత ప్రాంతం లక్షద్వీప్. భౌగోళికంగా అరేబియా సముద్రంలో ఉండే ఈ దీవుల మొత్తం భూవిస్తీర్ణం 32 చదరపు కి.మీ.. కేరళ తీరం నుండి 200 నుండి 300 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఈ ద్వీపాలు ఉన్నాయి. మలయాళం, సంస్కృతం పేరైన 'లక్షద్వీప్' అంటే లక్ష దీవులు. పేరుకు లక్ష అయినా ఉన్నది 36 దీవులు. 10 దీవుల్లోనే జనావాసం ఉంది. మిగతావి నిర్జన ప్రదేశాలు. ఆ సముదాయంలో కవరట్టి, అమిని, కల్పేని, ఆండ్రాట్ట్, అగాట్టి, బిట్రా, కాడ్మత్, కిల్తాన్, చెట్టత్, చెరియుం, బంగారం, మినికాయ్ ప్రధాన దీవులు. లెక్కలోకి తీసుకోని చిన్న ద్వీపాలు చాలా ఉన్నాయి.

పాకిస్తాన్ కన్ను

దేశ విభజన తరువాత పాకిస్తాన్ కన్ను ముస్లిం జనాభా అధికంగా ఉన్న లక్షద్వీపుల మీద పడింది. ఆ ప్రభుత్వం యుద్ధనాకను అక్కడికి పంపింది. ఈ విషయం నాటి కేంద్ర హోంమంత్రి సర్దార్ వల్లభావ్

పటేల్ దృష్టికి వెళ్లడంతో వెంటనే రాయల్ ఇండియన్ నేవీని లక్షద్వీపులకు పంపారు. భారత్ లో విలీనం కావడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ట్రావెన్ కోర్ సంస్థానం నుంచి పోలీసులను పంపారు. వీరంతా లక్షద్వీపుల్లో త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగురవేశారు. సమీపానికి చేరుకున్న రాయల్ పాకిస్తాన్ నౌకలు దూరం నుంచే త్రివర్ణ పతాకం చూసి వెనుదిరిగాయి. ఉక్కుమనిషి ముందు చూపుతో ఇతర సంస్థానాల తరహాలోనే లక్షద్వీపులు స్వతంత్ర భారత పరిధిలోకి వచ్చాయి. పాకిస్తాన్ తిప్పవేసి ఉంటే లక్షద్వీపుల సమస్య మరో కశ్మీర్ వివాదంలా మారేది.

లక్షద్వీప్ రాజధాని కవరట్టి. పరిపాలనా రీత్యా ఒకే ఒక్క జిల్లా ఉంది. దీని పేరు కూడా లక్షద్వీప్. మొత్తం జనాభా 65 వేలు. లక్షద్వీప్ పేరిట లోక్ సభ నియోజకవర్గం ఉంది. ఇది కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా అడ్మినిస్ట్రేటర్ పాలనలో ఉంది. 10 ద్వీపాలకు ఐలాండ్ కౌన్సిల్స్ పనిచేస్తున్నాయి. వీటిలో 79 మంది సభ్యులున్నారు. న్యాయవ్యవస్థ పరంగా కొచ్చిన్ లోకి

ప్రఫుల్ భోడా పటేల్

కేరళ హైకోర్టు పరిధిలోకి వస్తుంది. ఆగట్టిలో విమానాశ్రయం ఉంది. కొచ్చిన్ నుండి విమాన సౌకర్యం ఉంది.

లక్షద్వీప్ జనాభాలో 93 శాతం మంది ముస్లింలే. వీరంతా కోయా తెగకు చెందినవారు. మాతృభాష మలయాళం. అరబిక్, ఉర్దూ కలగలిపి మాట్లాడుతారు. అధికారిక భాషగా మలయాళంకు గుర్తింపు ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇక్కడి ప్రజల సామాజిక, ఆర్థిక వెనకబాటుతనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రజలను ఎట్టిలుగా గుర్తించి లోక్ సభ సీటును రిజర్వు చేసింది. దక్షిణంవైపు మాల్దీవులకు సమీపంలో ఉండే దక్షిణ ప్రాంత మినికాయ్ ద్వీపంలో మాత్రం మహ్లా భాషను మాట్లాడుతారు. ఇది మాల్దీవులలో మాట్లాడే దివేహి భాషకు దగ్గరగా ఉంటుంది.

ప్రజల ప్రధాన వృత్తులు చేపలవేట, కొబ్బరి తోటల పెంపకం, కొబ్బరి పీచు తీయడం. కేరళకు దగ్గరగా ఉండటంతో ఆ సంస్కృతి ఎక్కువ. నిత్యావసరాలతో పాటు చాలా వస్తువులు కేరళ నుంచే వస్తుంటాయి. శతాబ్దాలుగా అరబ్ వ్యాపారుల ప్రభావం కూడా ఎక్కువే. సముద్రంలో లభించే అత్యంత ఖరీదైన 'ట్యూనా చేప' ఇక్కడి నుంచి పెద్ద

మొత్తంలో ఎగుమతి చేస్తారు. ఇప్పుడు పర్యాటకం పెద్ద పరిశ్రమ. కొన్ని దీవులను పూర్తిగా టూరిస్టు రిసార్టులు, వాటర్ స్టోర్స్ కోసమే అభివృద్ధి చేశారు.

కొత్త నిబంధనలు

ఈ కేంద్ర పాలిత ప్రాంతానికి మొన్న నవంబర్ వరకూ దినేశ్వరశర్మ అడ్మినిస్ట్రేటర్ గా ఉండేవారు. ఈయన విశ్రాంత ఐపీఎస్ అధికారి. డిసెంబర్ 4న ఆయన మృతి చెందడంతో మరో కేంద్రపాలిత ప్రాంతం దాద్రా-నాగర్ హవేలీ, డామన్-డయ్యూ అడ్మినిస్ట్రేటర్ ప్రఫుల్ భోడా పటేల్ ను లక్షద్వీప్ ఇన్ ఛార్జిగా నియమించారు. సరేంద్ర మోదీ గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా పటేల్ మంత్రి. మోదీకి సన్నిహితుడిగా పేరుంది.

ప్రఫుల్ పటేల్ లక్షద్వీప్ పరిపాలనలో సంస్కరణలతోపాటు పర్యాటకరంగం అభివృద్ధి లక్ష్యంగా 'డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ డ్రాఫ్ట్ రెగ్యులేషన్' రూపొందించారు. ఇందులో భాగంగా కొన్ని కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ఇంతవరకు విద్య, ఆరోగ్యం, వ్యవసాయం, మత్స్య, పశుపోషణ శాఖలు జిల్లా వంచాయతీల పరిధిలో ఉండేవి. వాటిని అడ్మినిస్ట్రేటర్ పరిధిలోకి తీసుకువచ్చారు. స్థానిక

ఎన్నికల్లో ఇద్దరికంటే ఎక్కువ సంతానం ఉన్నవారు పోటీకి అనర్హులనే చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చారు. మద్యం నిషేధం అమల్లో ఉన్నా, పర్యాటక రంగాన్ని మరింత ప్రోత్సహించే దిశగా మద్యం అమ్మకాలకు అనుమతి ఇచ్చారు. వశుమాంసం (బీఫ్) అమ్మకాలు నిషేధించారు. పాఠశాలల్లో విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనంలో బీఫ్ బదులు చేపలు, గుడ్లకు అనుమతి ఇచ్చారు. అక్రమ కట్టడాలు కూల్చి రోడ్ల విస్తరణ చేపట్టారు. ప్రస్తుతం కేరళలోని బైపూర్ నౌకాశ్రయం నుంచి అక్కడికి సరుకులు దిగుమతి అవుతున్నాయి. అదనంగా కర్ణాటకలోని మంగళూరు రేవు నుంచి కూడా తెచ్చుకోవాలని ఆదేశించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోస్టల్ వేసినవారిపై కేసులు పెట్టారు. అదే విధంగా యాంటీ సోషల్ యాక్టివిటీస్ రెగ్యులేషన్ బిల్లు - 2021ని ప్రవేశపెట్టారు

కేరళ కేంద్రంగా దుష్ప్రచారం

ఈ నిర్ణయాలతో వివాదాలు రాజుకున్నాయి. సోషల్ మీడియాలో 'సేవ్ లక్షద్వీప్' అంటూ ట్రెండింగ్ మొదలైంది. ఒక రకంగా ఇది టూల్ కిట్ కాపీ పేస్ట్ ప్రచారం. మొదట ఈ ప్రచారం ప్రారంభించినవాడు మళయాళ సిని నటుడు పృథ్వీరాజ్ సుకుమార్.

కలెక్టర్ అస్కర్ అలీ

కుహనా లౌకికవాదులు, నకిలీ మేధావులు అతడికి తోడయ్యారు. దీని వెనుక ప్రధానంగా కేరళ వామపక్ష కాంగ్రెస్ నాయకులు ఉన్నారు. ఫిర్యాదు, ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా హిందుత్వాన్ని రుద్దుతున్నారని వారు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. ఇండియన్ పీసల్ కోడ్ కూడా అమలు చేయరాదని అంటున్నారు.

ప్రఫుల్ పటేల్ నిరంకుశుడిగా వ్యవహరిస్తున్నారని, కొన్ని దీవులను కార్పొరేట్ కంపెనీలకు అప్పగిస్తున్నారని లక్షద్వీప్ ఎంపీ మహమ్మద్ పైజల్ ఆరోపించారు. పటేల్ ను తొలగించాలని రాహుల్ గాంధీ డిమాండ్ చేశారు. ప్రియాంక వాద్రా కూడా సేవ్ లక్షద్వీప్ నినాదంతో ట్వీట్టర్ క్యాంపేన్ మొదలు పెట్టింది. ఎన్సీపీ చీఫ్ శరద్ పవార్, తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి స్టాలిన్ కూడా గొంతు కలిపారు.

కానీ లక్షద్వీప్ లో ఏదో జరిగిపోతోందంటూ అతిగా ప్రచారం చేస్తున్నారని అస్కర్ అలీ కుండ బద్దలు కొట్టి చెప్పారు. ఆయన అక్కడి కలెక్టర్. లక్షద్వీప్ లో ఎలాంటి ఆందోళనలు లేవని, ఇదంతా కేరళలో కొందరు స్వార్థ ప్రయోజనాలతో చేస్తున్న ప్రచారమని, మీడియాలోని ఒక వర్గం పని గట్టుకొని ఈ ప్రచారం జరుపుతోందని అన్నారు. పటేల్ తీసుకున్న నిర్ణయాలు లక్షద్వీప్ లో అభివృద్ధి, పర్యాటకరంగం వికాసం కోసమేనని తెలిపారు. ఈ అల్లరంతా కేరళదేశని చెప్పుడానికి మంచి రుజువు-ఆ అసెంబ్లీ తీర్మానమే. కేంద్ర ప్రభుత్వం లక్షద్వీప్ లో కాషాయం ఎజెండాను అమలు చేసేందుకు కుట్ర చేస్తోందని ముఖ్యమంత్రి పినరయి విజయన్ ఆరోపించారు. పటేల్ ను రికాల్ చేయాలని తీర్మానంలో కోరారు. పటేల్ తీసుకువచ్చిన డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ డ్రాఫ్ట్ రెగ్యులేషన్ వల్ల లక్షద్వీప్ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు నాశనమవుతాయని, దీని ప్రజల పరిరక్షణకు కేంద్రం తక్షణం జోక్యం చేసుకోవాలని కోరారు. ఇక పర్యాటక రంగాన్ని ప్రమోట్ చేసే పేరుతో లక్షద్వీప్ సహజ స్వరూపాన్ని

చరిత్రలో లక్షద్వీప్

అరేబియా సముద్రంలోని లక్షదీవుల్లో మానవ సంచార ఆనవాళ్లు క్రీ.పూ. 1500 నాటికే ఉన్నాయి. బుద్ధుని జాతక కథల్లో ఈ దీవుల ప్రస్తావన ఉంది. ఇక్కడి ప్రజలు మాత్రం తమ పూర్వులకు తుపాను కారణంగా ఈ దీవులకు కొట్టుకువచ్చిన వర్తకులు అని భావిస్తారు. ప్రాచీనకాలంలో భారత దేశం నుంచి జరిగిన సుగంధ ద్రవ్యాల వ్యాపారమార్గంలో ఈ దీవులు కీలకంగా ఉన్నాయి. వాస్కోడిగామా ఈ మార్గంలోనే భారత దేశం చేరుకున్నాడు. సంగమ సాహిత్య పరిశోధన ప్రకారం ఈ ప్రాంతం చేర దేశ ఆధీనంలో ఉండేది. 7వ శతాబ్దంలో ఈ ద్వీపాలు పల్లవ సామ్రాజ్యంలో ఉన్నాయి. కేరళ చివరి రాజైన చేరమాన్ పెరుమాళ్ కాలంలో ఈ ద్వీపాలకు సంబంధించిన మొట్టమొదటి ఒప్పందం జరిగినట్లు చరిత్ర చెబుతోంది.

కవరట్టి, అమిని, కల్పేని, ఆండ్రాట్, అగాట్టి వంటి ద్వీపాలలో హిందూ మతాన్ని పాటించేవారు. కొందరు బౌద్ధం ఆచరించారు. క్రీ.శ. 661లో ఉబైదుల్లా అనే అరబ్ దేశీయుడు లక్షద్వీపాలకు ఇస్లామ్ ను తీసుకువచ్చాడు. ఆయన సమాధి ఆండ్రాట్ ద్వీపంలో ఉంది. 14వ శతాబ్దంలో ఇక్కడి ప్రజలు ఇస్లాంలోకి మారారు. లక్షద్వీప్ 11వ శతాబ్దంలో చోళరాజుల పాలనలోకి, 17వ శతాబ్దంలో అలి రాజ్య ఆధీనంలోకి వచ్చింది. కొంతకాలం పోర్చుగీసు ఆధీనంలోకి పోయింది.

1787లో అమిందివి ద్వీపసముదాయంగా పిలిచే అమిని, కాన్యట్, కిల్తాన్, చెట్టత్, బిత్రా దీవులు టిప్పు సుల్తాన్ ఆధీనంలోకి వచ్చాయి. మూడవ ఆంగ్లో- మైసూరు యుద్ధం తరువాత ఈ ద్వీపాలు ఆంగ్లేయుల ఆధీనంలోకి వచ్చాయి. మిగిలిన ద్వీపాలు కన్ననూరుకు చెందిన అరక్కల్ కుటుంబం స్వాధీనంలో కొనసాగాయి. కప్పం కట్టలేదన్న నెపంతో బ్రిటిష్ వారు దీవులను తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నారు. తర్వాత మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలోని మలబారు జిల్లా కిందకు వచ్చాయి.

నవంబర్ 1, 1956న భారత రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ సమయంలో, లక్షద్వీప్ ను మలబార్ జిల్లా నుండి వేరుచేసి కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా మార్చారు. అప్పటి వరకూ లక్షదీవులను లక్కదీవ్, మినికోయ్, అమింది దీవులుగా పిలిచేవారు. కేంద్రం నవంబర్ 1, 1973న ప్రస్తుత లక్షద్వీప్ పేరును స్థిరపరచింది. 1964 వరకు లక్షద్వీప్ అడ్మినిస్ట్రేటర్ కార్యాలయం కోజికోడ్ లో ఉండేది. అదే సంవత్సరం దాన్ని కవరట్టికి మార్చారు. హిందూ మహాసముద్రంలో రక్షణ రీత్యా కీలకమైన లక్షద్వీప్ లో భారత నౌకాదళం ఐఎన్ఎస్ ద్వీపరక్షక్ ను ఏర్పాటు చేశారు.

నాశనం చేసేందుకు కేంద్రం ప్రయత్నిస్తోందని విజయన్ వాదన. బ్రిటిష్ పాలనకు మించి నేటి పరిస్థితులతోనే లక్షద్వీప్ ప్రజలు అణచివేతకు గురవుతున్నారని అన్నారు. ఈ మొత్తం ఆరోపణలను ప్రపుల్ పటేల్ కొట్టిపారేశారు.

వాస్తవాలు ఏమిటి?

లక్షద్వీప్ భారతదేశంలో భాగమే. మిగతా దేశంలో అమలవుతున్న చట్టాలే ఇక్కడా అమలు చేస్తున్నారు. అయినప్పటికీ రాద్ధాంతం ఎందుకు జరుగుతోందో గమనించాలి. అడ్మినిస్ట్రేటర్ పటేల్ ప్రతిపాదించిన 'డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ డ్రాఫ్ట్ రెగ్యులేషన్' కారణంగా అక్కడ ఏదో జరగడానిది జరుగుతోందని కాస్త అతిగానే ప్రచారం జరుగుతోంది. ఇందులో నిజమెంత?

లక్షద్వీప్ ప్రకృతి అందాలకు పుట్టినిల్లు. కానీ పర్యాటక రంగం వెనుకబడింది. పొరుగునే హిందూ మహా సముద్రంలో ఉన్న మాల్దీవులకు ఏటా 17 లక్షల మంది పర్యాటకులు వెళ్తుంటారు. అందులో భారతీయులే దాదాపు ఐదు లక్షలు. లక్షద్వీవులకు మాత్రం పర్యాటక తాకిడి పెద్దగా లేదు. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రపుల్ పటేల్ పర్యాటక రంగ అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. తద్వారా స్థానికులకు మరిన్ని ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలని నిర్ణయించారు. ముస్లింలు ఎక్కువగా ఉండే లక్షద్వీవుల్లో మధ్య నిషేధాన్ని సడలించారని గగ్గోలు పెడుతున్నారు. మరి మాల్దీవులు కూడా ముస్లిం ఆధిక్యత ఉన్న ప్రాంతమే. అక్కడ మద్యపానానికి అనుమతి ఉంది. పర్యాటకుల కోసం మద్యాన్ని అనుమతించిన మాత్రాన స్థానికులు తాగాలనే నిబంధన లేదు. ఉదాహరణకు గుజరాత్ లో సంపూర్ణ మద్యనిషేధం ఉంది. కానీ పర్యాటకుల కోసం పరిమిత ప్రాంతాల్లో అనుమతిస్తున్నారు. ఇక పర్యాటక వికాసంలో భాగంగానే అక్రమ కట్టడాలను తొలగించి రోడ్లను విస్తరిస్తున్నారు.

పశుమాంసం నిషేధం

లక్షద్వీప్ లో పశుసంపద చాలా తక్కువ.

రాజీవ్ విలాసయాత్ర.. మధ్యం వరద

అడ్మినిస్ట్రేటర్ పటేల్ పరువు తీయాలని చూసిన గాంధీలు అనుకోకుండా తామే బురదగుంటలో పడ్డారు. లక్షద్వీప్ లో మద్యపానానికి గేట్లు బార్లా తెరిచి అక్కడి సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు విఘాతం కలిగిస్తున్నారని కాంగ్రెస్ నాయకుడు రాహుల్ మొసలి కన్నీరు కారుస్తున్నారు. కానీ తన తండ్రి రాజీవ్ ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చేసిన లక్షద్వీప్ జాయ్ ట్రిప్ ను మరచిపోయారు. అది 1987 నాటి ఘటన. ఇప్పుడు అందరు గుర్తు చేసుకుంటున్నారు.

రాజీవ్ కుటుంబం, ఇటలీ బంధుమిత్రులు సెలవులు గడపడానికి లక్షద్వీవులను ఎంచుకున్నారు. సోనియాగాంధీ, రాజీవ్ అత్తామామలు, రాహుల్, ప్రియాంక, అమితాబ్ చౌహాన్ కుటుంబం కూడా ఉంది. ఐఎన్ఎస్ విరాట్ యుద్ధనౌకలో బంగారం దీవికి వెళ్లారు. విదేశీయులను అనుమతించే ద్వీపం ఒక్కటే కనుక దీనిని ఎంచుకున్నారు. ఇందుకోసం ఢిల్లీ నుంచి ఖరీదైన మద్యం, వందకోట్లు, చేపలు, రకరకాల ఆహార పదార్థాలు, పాక నిపుణులతో ఒక పటాలమే తరలింది. మద్యం ఏరులైపారింది. ఎంత ఖర్చయిందో లెక్కలేదు. ఇదంతా ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచే వాడుకున్నారనే ఆరోపణలున్నాయి. దేశభద్రతలో కీలకపాత్ర పోషించే ఐఎన్ఎస్ విరాట్ యుద్ధనౌకను, దానితోపాటు జలాంతర్గామిని రాజీవ్ ఒక టాక్సీలా వాడుకున్నారు. దేశభద్రతనే ప్రమాదంలోకి నెట్టి జరిపిన జాలీ ట్రిప్ అది. ఈ విషయాన్ని ప్రధాని మోదీ 2019 ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా గుర్తుచేశారు.

బయటనుంచి పశువులను తెచ్చి వధిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా పాలిచ్చే ఆవులు, గేదెలను వధించడంతో పాటుకొరత ఏర్పడుతోంది. దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాల్లో పాల ధర లీటర్ రూ.50-60 ఉంటే లక్షద్వీప్ లో రూ.200-300. ఈ పాలు కేరళ నుంచి తెచ్చి అధిక ధరకు విక్రయిస్తున్నారు. అందుకే పాడి పరిశ్రమకు ఊతం ఇచ్చేందుకు బీఫ్ మీద నిషేధం విధించారు. ఉల్లంఘిస్తే ఏడేళ్ల జైలు శిక్ష అమలు చేస్తున్నారు. మరోవైపు విద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనంలో బీఫ్ బదులు చేపలు, గుడ్లను పెట్టాలని నిర్ణయించారు. ఇక్కడ గమనించాల్సిన విషయం ఏమింటంటే ముస్లింలకు ప్రధాన ఆహారం బీఫ్ అని అతిగా ప్రచారం చేస్తున్నారు. లక్షద్వీప్ లో మత్స్య సంపద, ఇతర మాంసాలు అపారంగా దొరుకుతున్నాయి. బీఫ్ కావాలనే పట్టుదల స్థానికులకు పెద్దగా లేదు. పశుమాంసం మీద ఆంక్షలు లక్షద్వీప్ లోనే కాదు, దేశంలోని పలు రాష్ట్రాల్లో ఈ తరహా ఆంక్షలు అమల్లో ఉన్నాయి.

పిల్లల నిబంధన

ముగ్గురు పిల్లలున్నవారు పంచాయతీ ఎన్నికల్లో పోటీకి అనర్హులనే నిబంధన దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ ఉంది. దీనికి మతంతో సంబంధం లేదు. ఇప్పటి వరకూ లక్షద్వీప్ లో అమలు చేయలేదు. ఇది ప్రగతిశీల చట్టమని, కుటుంబ నియంత్రణకు ప్రోత్సాహం లభించడం ద్వారా మహిళా సాధికారతకు తోడ్పడుతుందని కలెక్టర్ అస్మర్ అలీ అంటున్నారు. వాస్తవానికి లక్షద్వీప్ లో మెజారిటీ కుటుంబాలు ఇద్దరు పిల్లలతోనే ఉన్నాయి. పీవీ నరసింహారావు హయాంలో అమలులోకి వచ్చిన ఈ పంచాయతీ రాజ్ చట్ట రూపకల్పనలో కేరళ కాంగ్రెస్ ప్రముఖుడు కరుణాకరన్ ఉన్నారు. విచిత్రంగా ఇప్పుడు కేరళకు చెందిన కాంగ్రెస్ నాయకులు కూడా ఈ చట్టాన్ని లక్షద్వీప్ లో అమలు చేయొద్దని వాదిస్తున్నారు.

నేరాల లదుపు కోసం చట్టాలు

లక్షద్వీప్ లో నేరాలు, ఘోరాలు చాలా తక్కువే అయినా యాంటీ సోషల్ యూక్లివిటీస్ రెగ్యులేషన్ బిల్లు -2021 తేవడం ఏమిటి అని ప్రశ్నిస్తున్నారు. కానీ వాస్తవ పరిస్థితులు వేరు. భారత ప్రధాన భూభాగానికి దూరంగా సముద్రంలో ఉన్న లక్షద్వీప్ రక్షణపరంగా అత్యంత కీలకం. పలు దేశాల మధ్య ఈ మార్గంలో రవాణా జరుగుతోంది. శ్రీలంక, మాల్దీవులలో పెరుగుతున్న చైనా ఆక్రమణల మధ్య హిందూ మహాసముద్రంలో ఈ భూభాగం భారీ వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉంది. ఇటీవలి కాలంలో డ్రగ్ మాఫియా, స్వర్గరక్ష తోడు ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు పెరిగిపోయాయి. కొంత కాలం క్రితం మినికాయ్ ద్వీపంలో శ్రీలంకకు చెందిన బోటులో 300 కిలోల హెరాయిన్ దొరికింది. ఎనిమిది మందిని అరెస్టు చేశారు. అదే విధంగా ఐదు ఏకే-47 రైఫిల్స్ పట్టుబడ్డాయి. లక్షద్వీప్ లో ఐఎన్ఐఎస్

ఉగ్రవాదులు, ఏజెంట్ల కదలికలు కూడా కనిపిస్తున్నాయి. 2019లో 15 మంది ఉగ్రవాదులు శ్రీలంక నుంచి లక్షద్వీప్‌లోని మానవ రహిత ద్వీపాలలో శిక్షణ పొందారని తెలిసింది. సీఏఏ, ఎన్సార్సీ వివాదాలతో లక్షద్వీప్ ప్రజలకు సంబంధం లేదు. అయినా గోడలపై నినాదాలు కనిపిస్తున్నాయి. చివరకు గాంధీజీ విగ్రహం పెట్టరాదనే ఆందోళనలు కూడా చోటు చేసుకున్నాయి. ఇలాంటివి నివారించేందుకే గూండా చట్టాలను అమలు చేయాలని నిర్ణయించారు.

లక్షద్వీప్‌పై కేరళ రాజకీయాల ప్రభావం ఉన్నప్పటికీ అక్కడి ఓటర్లు ఎప్పుడూ వామపక్షాలకు పట్టం కట్టలేదు. ముస్లింలీగ్ ప్రభావం కూడా లేదు. ప్రజలను ఆర్థిక, సామాజిక వెనుకబాటుతనం ఆధారంగా గిరిజనులుగా గుర్తించి ఈ నియోజకవర్గాన్ని ఎస్టీలకు రిజర్వ్ చేశారు. లక్షద్వీప్ మొత్తం ఒకే లోక్‌సభ సీటు పరిధిలోకి వస్తుంది. ఓటర్ల సంఖ్య 55,057. 1957, 1962లలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి కె. నల్లకోయ తంగల్ గెలిచారు. 1967లో పీఎం సయ్యాద్ స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా, 1971లో కాంగ్రెస్ పార్టీ టికెట్‌పై ఎన్నికయ్యారు. సయ్యాద్ 10 సార్లు, 1999 ఎన్నికల వరకూ వరుసగా పార్లమెంట్‌కు ఎన్నికవుతూ 35 ఏళ్లు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. సయ్యాద్ కేంద్ర మంత్రిగా, లోక్‌సభ ఉపసభాపతిగా పని చేశారు.

పీఎం సయ్యాద్ మరణానంతరం వారసునిగా ఆయన కొడుకు మహ్మద్ హమ్మద్ సయ్యాద్ 2004 లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో పోటీ చేసినా అపజయం పొందారు. ఆ ఎన్నికల్లో జనతాదళ్(యూ) అభ్యర్థిగా పోకున్నా కోయా గెలిచారు. 2009 ఎన్నికల్లో మహ్మద్ హమ్మద్ సయ్యాద్ లక్షద్వీప్ నుంచి గెలిచారు. కానీ 2014, 2019 ఎన్నికల్లో మాత్రం పరాజయం పొందారు. ఈ రెండు ఎన్నికల్లో నేషనలిస్టు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా మహ్మద్ ఫైజల్ విజయం సాధించారు. అయితే ఫైజల్ కేరళలో వామపక్ష ఎల్డీఎఫ్‌తో పొత్తు పెట్టుకొని విజయం సాధించారు.

అందుకీ దుష్ప్రచారం?

లక్షద్వీప్ రాద్ధాంతానికి కారణాలు సుస్పష్టం. అడ్మినిస్ట్రేటర్‌గా వచ్చిన ప్రపుల్ పటేల్ గతంలో గుజరాత్ మంత్రి. రాజకీయ నాయకులను అడ్మినిస్ట్రేటర్‌గా నియమించకూడదనే నిబంధనేమీ లేదు. కానీ ఆయనను కాంగ్రెస్, వామపక్షాలు లక్ష్యంగా చేసుకోవడం వెనుక గుజరాత్‌ను అప్రతిష్ట పాఠ్యాలన్న దుర్గ ఉంది. సీవ్ లక్షద్వీప్ ప్రచారం కేరళ కేంద్రంగా జరుగుతోంది. ముస్లింలు అత్యధికంగా ఉన్న కేరళలో మధ్య నిషేధం లేదు. కానీ లక్షద్వీప్‌లో కొనసాగించాలంటున్నారు. పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధికి పశుపద నిషేధం, అమూల్‌తో పాటు ఇతర ప్రైవేట్ డెయిరీల ప్రవేశానికి అనుమతి కేరళ రాజకీయ వ్యాపారులకు ఇష్టం లేదు. అయితే అమూల్ ఖ్యాతికి కారకుడైన వర్షిస్ కురియన్ మలయాళీ. లక్షద్వీప్‌కు మిగతా దేశంతో సమానంగా రూ. 50-60 రూపాయలకే పాలు అందుబాటులోకి వస్తే, ఇకపై తాము రూ. 200-300కు అమ్ముకోలేమని వారి భయం. రవాణాకు మంగళూరు పోర్టును కూడా అనుమతించడం కేరళ వర్గాలకు నచ్చలేదు. కొచ్చిన్ పోర్టు ఆదాయం దెబ్బతింటుందనే భయం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జగన్‌పై బాణం

జెగన్ జైలుకు వెళితే? ప్రస్తుతానికి ఇది ఉహాజనితమైన ప్రశ్న కావచ్చు. కానీ రేపు ఏదైనా జరగవచ్చు. రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న పరిణామాలను గమనిస్తే జరగరానిది ఏదో జరుగుతోందన్న ఆందోళన అధికార పార్టీ వర్గాలలో వ్యక్తమవుతోంది. అది రోజురోజుకూ బలపడుతోంది కూడా. పార్టీని, పార్టీ నాయకులను పెనుభూతంలా వెంటాడుతోంది. ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్‌రెడ్డిలో కూడా ఆందోళనకు గురవుతున్న సంకేతాలు స్పష్టమవుతున్నాయి. చివరకు సామాన్య ప్రజలు ఏ ఇద్దరు కలిసినా జగన్ జైలుకు వెళతారా? అనే చర్చ జరుగుతోంది.

నిజానికి, జగన్ బెయిలు రద్దవుతుందని, ఆయన మళ్లీ జైలుకు వెళ్లాలని, వెళతారని ప్రచారం చేస్తున్న వారిలో ఆయన రాజకీయ ప్రత్యర్థుల కంటే స్వపక్షంలోనివారే ఎక్కువగా ఉన్నారనే వాదన వినిపిస్తోంది. ఎంతవరకు నిజమో కానీ, జగన్ జైలుకు వెళితే ప్రత్యామ్నాయం ఏమిటి, ఎలా? అనే విషయంలో పార్టీలో లోపాయికారీ చర్చలు కూడా జరుగుతున్నాయని పార్టీ వర్గాల్లో వినిపిస్తోంది. ఒకరిద్దరు నాయకులైతే ఇప్పటికీ సీఎం కుర్చీ కోసం ప్రయత్నాలు ప్రారంభించినట్లు తెలుస్తోంది. అయితే.. ఈ ప్రశ్న, ఈ అనుమానం ఇప్పటిది కాదు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన మరుక్షణం నుంచే జగన్ మళ్లీ జైలుకు వెళితే ఏమవుతుంది? ఆయన స్థానంలో ఎవరు ముఖ్యమంత్రి అవుతారు? భార్య వైఎస్ భారతి పగ్గాలు చేపడతారా? వంటి ఊహాగానాలు చాలాకాలంగా సామాన్య ప్రజలు మొదలు మేధావుల వరకు అందరిలోనూ ఉన్నాయి. అయితే, ఇంతవరకు జరిగిన చర్చకు, ఇప్పుడు జరుగుతున్న చర్చకు మధ్య కొంత వ్యత్యాసం ఉంది. తాజాగా వినిపిస్తున్న ఊహాగానాలకు అంతో ఇంతో ఆధారాలు ఉన్నాయని రాజకీయ విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

జగన్ బెయిలు రద్దు చేయాలంటూ ఎంపీ రఘురామ కృష్ణమరాజు హైదరాబాద్‌లోని సీబీఐ కోర్టులో దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌ను కోర్టు విచారణకు స్వీకరించడమే కాకుండా, విచారణను వేగవంతం చేసింది. మరోవైపు జగన్ బెయిలు రద్దు పిటిషన్‌లో సీబీఐ తన వైఖరి స్పష్టంచేయకుండా విషయాన్ని కోర్టుకే వదిలేయడంతో ఇక ఎప్పుడైనా జగన్ బెయిలు వ్యవహారం అటో ఇటో తేలిపోతుందన్న ప్రచారం జోరందుకుంది.

రఘురామ కృష్ణమరాజు సీబీఐ కోర్టులో దాఖలు చేసిన పిటిషన్ పై జగన్ తరపు న్యాయవాదులు గతవారం కౌంటర్ దాఖలు చేశారు. పిటిషన్ రాజకీయ దురుద్దేశంతోనే పిటిషన్ దాఖలు చేశారని, తన పిటిషన్‌లో వాడిన భాష తీవ్ర అభ్యంతరకరంగా ఉందని, పిటిషన్ రూ.900 కోట్లు బ్యాంకులను మోసం చేసిన కేసులో నిందితుడిగా ఉన్నాడని కౌంటర్‌లో పేర్కొన్నారు. పిటిషన్ వైసీపీ సభ్యుడిగా ఉండి, పార్టీ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడు తున్నారని, ఆయనను అసర్దుడిగా ప్రకటించాలని స్పీకర్‌కి లేటర్ రాసిపట్టు కౌంటర్‌లో పేర్కొన్నారు.

వస్తుందనేది ఎవరూ చెప్పలేరు.

మరోవైపు జగన్ బెయిలు రద్దు పిటిషన్ దాఖలు చేసిన రఘురామ కృష్ణమరాజు బలమైన ఆధారాలనే న్యాయస్థానం ముందు ఉంచారని న్యాయనిపుణులు అంటున్నారు. జగన్ పై ఆదాయానికి మించిన ఆస్తుల కేసులో 11 చార్జ్‌షీట్లను సీబీఐ నమోదు చేయడం, ప్రతి చార్జ్‌షీట్‌లో జగన్ ఏ-1గా ఉన్న విషయం మొదలు ఈ కేసులలో ముద్దాయిలుగా ఉన్న అధికారులు ప్రస్తుతం ప్రభుత్వంలో కీలక పదవుల్లో ఉన్నారని, ఆ విధంగా సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసే అవకాశం ఉందని తెలియజేస్తూ.. అనేక ఆధారాలను డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్‌తో సహా కోర్టుకు సమర్పించారు. ఈ పిటిషన్‌కు సంబంధించి కోర్టు విచారణ వేగంగా జరిగే అవకాశం ఉందని న్యాయ నిపుణులు అంటున్నారు.

ఏది ఎలా ఉన్నప్పటికీ రాజకీయ నాయకుల అవినీతి, అక్రమాలకు సంబంధించిన కేసుల విచారణ సంవత్సరాలు, దశాబ్దాలు సాగడం వలన జైలులో ఉండవలసిన వారు అధికార పదవులలో ఉంటున్నారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి విషయాన్నే

రాజనాల బాలకృష్ణ

మేధావులు, మీడియా చర్చించవలసిన విషయం.

నిజానికి రెండు సంవత్సరాల క్రితమే దేశంలోని ప్రస్తుత, మాజీ ప్రజాప్రతినిధుల క్రిమినల్ కేసుల సత్వర విచారణపై సుప్రీంకోర్టు మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. కేసుల విచారణకు కార్యాచారణ ప్రణాళిక సిద్ధంచేసి వారం రోజుల్లో పంపాలని అన్ని

రాష్ట్రాల హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులను జస్టిస్ ఎన్‌వీ రమణ (సుప్రీంకోర్టు ప్రస్తుత ప్రధాన న్యాయ మూర్తి) నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం ఆదేశించింది. అయినా, ఆరు నెలలకు మించి స్టే ఇవ్వరాదన్న సుప్రీం ఆదేశం, అదేవిధంగా ప్రజాప్రతినిధులకు సంబంధించిన కేసుల విచారణ విషయంలో సుప్రీం ఆదేశాలు ఏమయ్యాయో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. అనేక కేసుల్లో ఐదేళ్ల పదవీ కాలమే కాదు, నూరేళ్ల జీవిత కాలం ముగిసిన తర్వాత కూడా కేసుల విచారణ కొనసాగడం చూస్తూనే ఉన్నాం. ఇక జగన్ కేసు ఇప్పటికిప్పుడు తేలిపోతుందా? అంటే చెప్పగలిగిన సమాధానం ఒక్కటే.. 'చట్టం తన పని తాను చేసుకుపోతుంది' అన్నదే అది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

గురిపెట్టిన రఘురామ

వ్యక్తికి, ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏజెన్సీకి మధ్య జరుగుతున్న విచారణలో మూడో వ్యక్తి సంబంధం లేదని, పిటిషన్ పూర్వపరాలు దాచిపెట్టి రాజకీయ లబ్ధి కోసమే పిటిషన్ వేసినట్లు ప్రతివాది న్యాయవాదులు పేర్కొన్నారు. 2013లో జగన్‌కు బెయిల్ వచ్చిన తరువాత ఇప్పటివరకు ఎప్పుడూ కోర్టు ఆదేశాలు ధిక్కరించలేదని, బెయిల్ నిబంధనలు అన్ని పాటిస్తూ వస్తున్నట్లు జగన్ తరపు న్యాయవాదులు పేర్కొన్నారు. ఇక సీబీఐ కూడా కోర్టులో మెమో దాఖలు చేసింది. కౌంటర్ పై రీజాయిండర్ల దాఖలుకు రఘురామ తరపు న్యాయవాది గడువు కోరారు. దీంతో తదుపరి విచారణను జూన్ 14వ తేదీకి వాయిదా వేసింది. అంటే, జూన్ 14న విచారణ ప్రారంభమయ్యే అవకాశం ఉందని అనుకోవచ్చు. అయితే, విచారణ ఎంతకాలం సాగుతుంది, చివరకు ఎలాంటి తీర్పు

తీసుకుంటే.. ఆయనపై చార్జ్‌షీట్ దాఖలైన కేసులే ఓ దజను వరకు ఉన్నాయి. అందులో కొన్ని కేసులలో పుష్కరకాలంగా విచారణ జరుగుతోంది. ప్రతిపక్ష నేతగా పాదయాత్ర చేసిన సమయంలోనూ ఆయన ఎక్కడ ఉన్నా ప్రతి శుక్రవారం హైదరాబాద్ సీబీఐ కోర్టుకు హాజరయ్యారు. ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత 'అధికార' కార్యక్రమాలను సాకుగా చూపించి వ్యక్తిగత హాజరు నుంచి మినహాయిపు పొందుతున్నారు.

అయితే, ఇప్పుడు జగన్ బెయిలు రద్దవుతుందా? ఆయన జైలుకు వెళతారా? అనేది ప్రశ్న కాదు. అసలు ఆర్థిక నేరాలకు పాల్పడినట్లు తీవ్ర ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న చార్జ్‌షీట్ సైతం దాఖలై విచారణ ఎదుర్కొంటున్న వారిని అధికార పదవులకు దూరంగా ఉంచలేమా? ఇది కదా ఇప్పుడు

జగన్ పై ఆదాయానికి మించిన ఆస్తుల కేసులో 11 చార్జ్‌షీట్లను సీబీఐ నమోదు చేయడం, ప్రతి చార్జ్‌షీట్‌లో జగన్ ఏ-1గా ఉన్న విషయం మొదలు ఈ కేసులలో ముద్దాయిలుగా ఉన్న అధికారులు ప్రస్తుతం ప్రభుత్వంలో కీలక పదవుల్లో ఉన్నారని, ఆ విధంగా సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసే అవకాశం ఉందని తెలియజేస్తూ.. అనేక ఆధారాలను డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్‌తో సహా కోర్టుకు సమర్పించారు. ఈ పిటిషన్‌కు సంబంధించి కోర్టు విచారణ వేగంగా జరిగే అవకాశం ఉందని న్యాయ నిపుణులు అంటున్నారు.

ఈటల మాటల అధికార పార్టీలో

తొలినుంచీ, ఇంకా వివరంగా చెప్పుకోవాలంటే మలిదశ ఉద్యమకాలం నుంచీ టీఆర్ఎస్ వెన్నంటే ఉన్నారు. కేసీఆర్ కు అతి సన్నిహితంగా మెదిలారు. కేసీఆర్ తో పాటు ఆయన మేనల్లుడు హరీష్ రావు వ్యూహాల్లోనూ ఈటల రాజేందర్ భాగస్వాములయ్యారు. దీంతో, పార్టీలో ప్రధాన నేతల జాబితాలో ఈటల పేరు ముందు వరుసలోనే ఉంటుంది. సాధారణ ఎన్నికలకు తోడు.. ఉద్యమపార్టీ ముద్ర కారణంగా పలుసార్లు రాజీనామాలు చేసి ఎన్నికలకు వెళ్లిన సందర్భాలన్నీ కలుపుకుంటే ఈటల ఇప్పటివరకు హుజూరాబాద్ నుంచి ఆరుసార్లు ఎమ్మెల్యేగా గెలుపొందారు. అందుకే తెలంగాణ కల సాకారమైన తర్వాత ఏర్పడిన మంత్రివర్గంలో కీలకమైన స్థానం దక్కింది.

కేసీఆర్ తన సన్నిహితుల జాబితాలో ఈటల రాజేందర్ ను చేర్చుకోవడానికి మరో కారణం కూడా ఉంది. ఉద్యమపార్టీగా అవతరించిన తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితికి తొలినాళ్లలో ఆర్థిక అండదండలు అందించింది ఈటల రాజేందర్ అని చెబుతారు. అలా.. ఆర్థికంగా ఏ ఆసరా లేని సమయం నుంచీ టీఆర్ఎస్ కు అండగా ఉంటూ వస్తున్నారు. ఎందుకంటే అప్పటికే ఈటల రాజేందర్, ఆయన సతీమణి జమున.. పార్టీ పరిశ్రమతో వ్యాపార రంగంలో ఉన్నారు. అవసరానికి ఆదుకునే రీతిలో అందు బాటలో ఉండే ఈటలను కేసీఆర్ అనుయాయుల్లో ఒకరిగా చేర్చుకున్నారు.

విదేశాల నుంచి తిరిగివచ్చిన కేటీఆర్.. టీఆర్ఎస్ లో ముఖ్యపాత్ర పోషించే సమయానికే ఈటల పార్టీలో ముఖ్యనేతగా ఎదిగారు. కేసీఆర్ కుటుంబ సభ్యులు, బంధువుల తర్వాత టీఆర్ఎస్ లో తొలి స్థానం ఆక్రమించేది ఈటల రాజేందర్. ఈ విషయం అందిరికీ తెలిసిందే. అంటే.. కేసీఆర్ ఆలోచనలపై, ఆయన తీసుకునే నిర్ణయాలపై, కేసీఆర్ వ్యూహాలపై దాదాపు అవగాహన కలిగి ఉన్న నాయకుడు ఈటల. అందుకే కేసీఆర్ తర్వాత సీఎం పీఠాన్ని అధిష్టించే అంశం చర్చకు వచ్చినప్పుడు

సహజంగానే కుమారుడు కావడంతో కేటీఆర్ గురించి కుటుంబ సభ్యులు వీకులిచ్చినా.. రాజకీయంగా సొంతపార్టీ నుంచే కాకుండా.. విపక్షాల నుంచి కూడా ఈటల పేరు ప్రతిపాదనల్లోకి వచ్చింది. స్వయంగా ప్రతిపక్షాల నేతలే సీఎంగా ఈటల రాజేందర్ సరైన నాయకుడంటూ ప్రకటించిన సందర్భాలున్నాయి.

అందుకే ఈటల టీఆర్ఎస్ నుంచి బయటకు వచ్చిన తర్వాత ఏది మాట్లాడినా నంచలనం అవుతోంది. ఏ అంశం బయటపెట్టినా రాజకీయంగా చర్చకు దారి తీస్తోంది. పలువురిని ఇరుకున పడేస్తోంది. తాజాగా ఇవే పరిణామాలు తెలంగాణ రాజకీయాల్లో చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఒకప్పటి తెలంగాణ ఉద్యమకర్త, టీఆర్ఎస్ కు దశ, దిశగా ఉన్న నేటి ఓ పార్టీ అధినేత కోదండరాం నుంచి మొదలుకొని.. కేసీఆర్ మేనల్లుడు హరీష్ రావు దాకా మీడియా ముందు తమ ప్రతిస్పందనలు తెలియ జేయాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వివరణలు ఇచ్చుకోవాల్సిన పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి.

ఈటలను మంత్రివర్గం నుంచి తొలగించిన తర్వాత టీఆర్ఎస్ అసంతృప్త, విపక్ష నేతల మద్దతును కూడగట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించారు. రోజుకో నేతను కలుస్తూ బిజీబిజీగా గడిపారు. మొత్తానికి తన భవిష్యత్ కార్యచరణ రూపకల్పన మీదే సీరియస్ గా ఫోకస్ పెట్టి ఆయా నేతలతో విస్తృతంగా చర్చలు జరిపారు. తన గోడును, పార్టీలో జరిగిన అవమానాలను, అన్యాయాన్ని వివరిస్తూనే, భవిష్యత్తులో ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవాలనే విషయంలో సలహాలు కోరారు. తెలంగాణ ఆకాంక్షల కోసం తాను చేపట్టబోయే ఉద్యమానికి మద్దతు ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తులు చేశారు.

లాక్ డౌన్ ముందు వరకు తన సొంత నియోజకవర్గ కార్యకర్తలు, రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి వచ్చిన వివిధ సంఘాల నాయకులతో సమావేశాలు నిర్వహిస్తూ వచ్చిన ఈటల రాజేందర్.. సొంత పార్టీ పెట్టాలా? ఏదైనా పార్టీలో చేరాలా? అనే అంశంపై అభిప్రాయాలు తీసుకున్నారు. లాక్ డౌన్ విధించాక సామాహిక సమావేశాలకు చిన్న బ్రేక్ ఇచ్చి నేతలతో భేటీలకు ఆ సమయాన్ని వినియోగించు కున్నారు. టీఆర్ఎస్ అసంతృప్త నేత రాజ్యసభ సభ్యుడు

మాజీ మంత్రి ఈటల రాజేందర్ వ్యవహారం తెలంగాణలో రాజకీయ ప్రకంపనలు సృష్టిస్తోంది. సర్కారుపై, ముఖ్యంగా కేసీఆర్ పై ఈటల ఎక్కువెడుతున్న బాణాలు కలకలం సృష్టిస్తున్నాయి. ఒకరకంగా తెలంగాణ రాజకీయాలు రాజేందర్ చుట్టూ తిరుగుతున్నాయని చెప్పవచ్చు. అన్ని పార్టీల శిబిరాల్లో ఆయన గురించే చర్చించుకునే పరిస్థితి. కొందరు నేతలైతే ఈటల ఆరోపణలకు వివరణ ఇచ్చుకోవాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితిలో ఇన్నాళ్లు ముఖ్యనేతగా వ్యవహరించిన ఈటల రాజేందర్ కు పార్టీ వ్యవహారాలు, కేసీఆర్ వ్యూహాలు, ఆయా సందర్భాల్లో కేసీఆర్ అవలంబించిన విధానాలపై సంపూర్ణంగా కాకపోయినా చాలావరకు అవగాహన ఉంది. అలాంటి రాజేందర్ మాట్లాడే మాటలను గానీ, చేసే వ్యాఖ్యలను గానీ తేలిగ్గా తీసిపోయేయలేం. ప్రతి ఆరోపణ వెనుకా, ప్రతి అంశం పైనా ఎంతో నిగూఢార్థం దాగి ఉంటుందన్నది విశ్లేషకుల మాట.

హుజూరాబాద్ శాసనసభ నియోజకవర్గం నుంచి ఎమ్మెల్యేగా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఈటల..

బాణాలు.. అలజడులు

ఈటల రాజేందర్ బీజేపీ ముఖ్యనేతలతో మంతనాలు సాగించడం, ఢిల్లీ వెళ్లి కాషాయపార్టీ పెద్దలతో భేటీ కావడంతో అప్పటిదాకా తనకున్న అనుమానాలన్నీ పటాపంచలైపోయాయి. టీఆర్ఎస్‌లో ముఖ్యనేతగా వెలుగొందిన కారణంగా పార్టీ వ్యూహాలు, ఇతర పార్టీల రహస్య అంగీకరణలు, ఒప్పందాల గురించి కూడా ఈటలకు తెలిసే ఉంటాయి. అందుకే ఆయన తన నిర్ణయం తీసుకునే ముందు కలిసిన నేతల జాబితా చూసినా, ఆయా పార్టీలపై, నాయకులపై చేసిన విమర్శలు చూసినా అత్యంత జాగ్రూకతతో మెదిలినట్లు అర్థమవుతుంది. అందుకే ఢిల్లీ వెళ్లి బీజేపీ ముఖ్యులను కలిసి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఈటల శైలి మారిపోయింది.

డీఎస్‌తో సమావేశం అయ్యారు. ఆయనతో పాటు మాజీ ఎమ్మెల్యే ఏనుగు రవీందర్ రెడ్డి, మరో అసమ్మతి నేత సమ్మిరెడ్డిని వెంట తీసుకువెళ్లారు. సుమారు గంటన్నరకు పైగా డీఎస్‌తో చర్చలు జరిపారు. ఆ చర్చల్లో డీఎస్ తనయుడు బీజేపీ ఎంపీ అర్పింద్ కూడా పాల్గొన్నారు.

మరో మాజీ మంత్రి, ప్రస్తుత బీజేపీ నేత అయిన ఏ. చంద్రశేఖర్ ఇంటికి వెళ్లి కలిశారు. కేసీఆర్ వ్యవహార శైలిమీద ఇద్దరు నేతలు చర్చించుకున్నారు. గతంలో చంద్రశేఖర్‌ను కూడా పార్టీ నుంచి సస్పెండ్ చేయగా ఆయన తిరుగుబాటు చేయడంతో కేసీఆర్ ఒకడుగు వెనక్కి తగ్గి ఆయనతో సంధి చేసుకున్నారు. ఆనాడు సంధి చర్చలకు వెళ్లిన వారిలో ఈటల కూడా ఒకరు. ఆనాటి ఘటనలను ఇద్దరు నేతలు గుర్తుచేసుకున్నారు. ఉద్యమ కాలం నాటి సహచరునితో తన అభిప్రాయాలు పంచుకున్న ఈటల భవిష్యత్ ప్రణాళికలపై సలహాలు కోరారు. అదే క్రమంలో సీఎల్ఎస్ నేత భట్టి విక్రమార్క ఇంటికి కూడా వెళ్లి ఆయనతో భేటీ అయ్యారు. గంట పాటు మంతనాలు జరిపారు. అలాగే, బీజేపీ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్‌తో పాటు.. ఆ పార్టీ నేతలు డి.కె. అరుణ, స్వామిగాడ్కర్‌ను కలిశారు. కాంగ్రెస్ ఎంపీ రేవంత్ రెడ్డి ఇంటికి వెళ్లి కలిశారు.

ఈ నేపథ్యంలో అన్ని పార్టీల నాయకులను కలిసిన ఈటల రాజేందర్ అందరితో కలిసి ఐక్యవేదిక ఏర్పాటు చేసి ఉమ్మడి పోరాటం చేస్తారా? లేక సొంత పార్టీ పెడతారా? ఏదైనా పార్టీలో చేరతారా? అనేది అప్పట్లో ఆసక్తిగా మారింది. అయితే అందరితో సంప్రదింపులు ముగిసిన తర్వాత మెజారిటీ అభిప్రాయం మేరకు కఠినా ఉద్యమ తగ్గిన తర్వాత నిర్ణయాన్ని ప్రకటిస్తానని రాజేందర్ చెప్పారు. కానీ, ఇప్పటికే ఆలస్యం అయ్యిందనుకున్న ఈటల.. తన ముందున్న ప్రతిపాదనలన్నింటా బీజేపీ వైపే మొగ్గుచూపారు.

ఈటల రాజేందర్ బీజేపీ ముఖ్యనేతలతో మంతనాలు సాగించడం, ఢిల్లీ వెళ్లి కాషాయపార్టీ పెద్దలతో భేటీ కావడంతో అప్పటిదాకా తనకున్న అనుమానాలన్నీ పటాపంచలైపోయాయి. టీఆర్ఎస్‌లో ముఖ్యనేతగా వెలుగొందిన కారణంగా పార్టీ

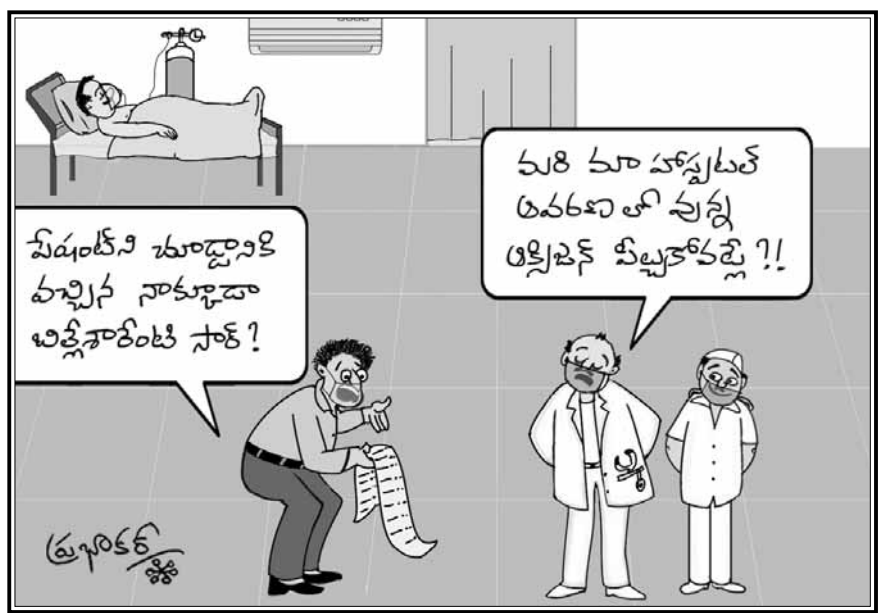
వ్యూహాలు, ఇతర పార్టీల రహస్య అంగీకరణలు, ఒప్పందాల గురించి కూడా ఈటలకు తెలిసే ఉంటాయి. అందుకే ఆయన తన నిర్ణయం తీసుకునే ముందు కలిసిన నేతల జాబితా చూసినా, ఆయా పార్టీలపై, నాయకులపై చేసిన విమర్శలు చూసినా అత్యంత జాగ్రూకతతో మెదిలినట్లు అర్థమవుతుంది. అందుకే ఢిల్లీ వెళ్లి బీజేపీ ముఖ్యులను కలిసి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఈటల శైలి మారిపోయింది. ఇన్నాళ్లు కేసీఆర్‌ను మాత్రమే టార్గెట్ చేసి వ్యాఖ్యానించిన ఈటల రాజేందర్.. ఇప్పుడు రూట్ మార్చారు. ఆ దిశగా చేస్తున్న వ్యాఖ్యలు, బయట పెడుతున్న విషయాల్లో హాట్‌టాపిక్‌గా మారుతున్నాయి.

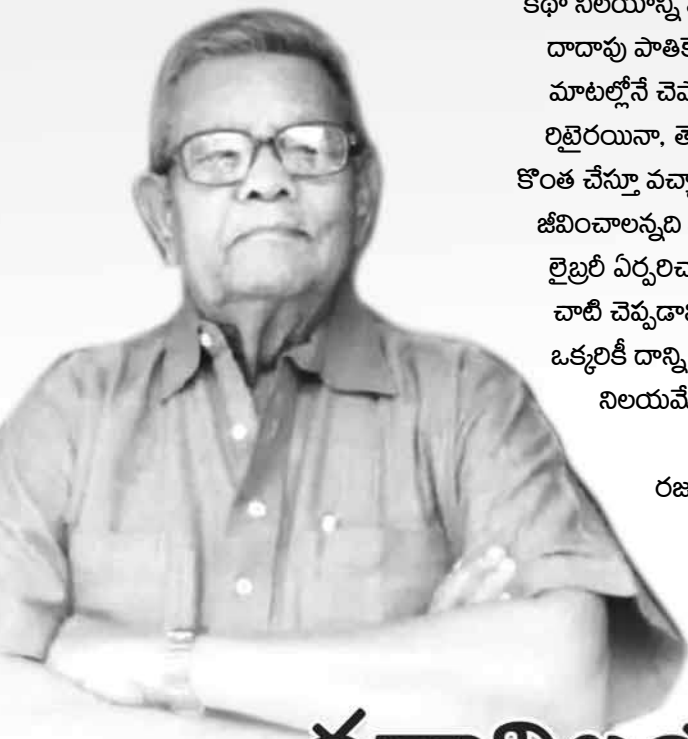
వాస్తవానికి కమ్యూనిస్టు అయిన ఈటల రాజేందర్.. సీపీఐ వైఖరిపైనే గురిపెట్టారు. టీఆర్ఎస్ కనుసన్నల్లో, కేసీఆర్ మార్గదర్శకత్వంలో సీపీఐ పనిచేస్తోందని బాణం ఎక్కువెట్టారు. దీనికి సీపీఐ రాష్ట్రకార్యదర్శి చాడ వెంకటరెడ్డి.. అనివార్యంగా వివరణ ఇవ్వాలి వచ్చింది.

మరోవైపు.. కేసీఆర్ మేనల్లుడు హరీష్‌రావు కూడా అనివార్యంగా స్పందించాల్సిన పరిస్థితిని

తీసుకొచ్చారు ఈటల రాజేందర్. సీఎం కేసీఆర్.. తన సొంత మేనల్లుడిని కూడా ఇబ్బందుల పాలు చేస్తున్నారని, కేవలం పార్టీ అధినేత అయినందుకే కేసీఆర్ ఆదేశాలకు అనుగుణంగా హరీష్ నడుచుకుంటున్నాడని ఆరోపించారు. ఆ విషయం హరీష్‌రావు బయటకు చెప్పకపోయినా.. ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు మాత్రం తెలుసని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ వ్యాఖ్యలతో హరీష్‌రావు ఇరుకున పడ్డారు. కాస్త ఆలస్యంగానైనా వివరణ ఇచ్చుకున్నారు. ఈటల వ్యాఖ్యలను ఖండించారు. అంతేకాదు.. తన భుజంపై తుపాకీ పెట్టి కాల్యాలని చూస్తున్నాడంటూ ఈటల రాజేందర్‌పై విమర్శలు గుప్పించారు. తన కంఠంలో ప్రాణం ఉన్నంతవరకూ టీఆర్ఎస్‌ను వదిలి పెట్టబోనన్నారు. ఈటల పార్టీనుంచి వెళ్లిపోయి.. తనపై ఇలాంటి ఆరోపణలు చేయడం బాధ కలిగిస్తోందన్నారు. అయితే, ఈ విషయాలన్నీ పేర్కొంటూ హరీష్‌రావు ప్రకటన మాత్రమే విడుదల చేశారు. మీడియా ముందు మాట్లాడే ప్రయత్నం చేయలేదు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కథా నిలయాన్ని మనందరి చేతుల్లో ఉంచి, కారా మాస్టారు వెళ్లిపోయారు. ఇంతకు ముందే దాదాపు పాతికేళ్ల క్రితమే ఆయన రాసిన వీలునామా మొత్తం 'నిలయం' గురించే! ఆయన మాటల్లోనే చెప్పాలంటే - 1943 సంవత్సరం నుంచి కథలు రాస్తూ వచ్చాను. వృత్తి రీత్యా రిటైరయినా, తెలుగు సాహితీ రంగానికి ముఖ్యంగా కథా ప్రక్రియకు ఏదో ఒక సేవ ఎంతో కొంత చేస్తూ వచ్చాను. సాధ్యమైనంత నిరాడంబరంగా బతుకుతూ, స్వాభివృద్ధి మీద మాత్రమే జీవించాలన్నది నా జీవితాశయం. చిరకాల వాంఛితం మేరకు తెలుగు కథకు ఒక రిఫరెన్స్ లైబ్రరీ ఏర్పరిచాను.' ఈ నాలుగు వాక్యాలు చాలు.. ఆయనేమిటో తెలుగు జాతి అంతటికీ చాటి చెప్పడానికి. కథను అంతగా ప్రేమించిన, ఆ ప్రేమ మొత్తాన్నీ ఒకచోట ఉంచిన, ప్రతి ఒక్కరికీ దాన్ని పంచాలని చూసిన వ్యక్తి, శక్తి ఆయనే. శ్రీకాకుళం పట్టణంలో ఏర్పాటైన ఆ నిలయమే తన ప్రాణమంతా. ఏ లెక్కకి అందని, ఎవరూ వెలకట్టలేని సంపద సమస్తం అక్కడే ఉంది. లక్షలాది రచనల విలక్షణ మందిరం మరికొంత కాలానికి రజతోత్సవం చేసుకునే సుసందర్భం. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు కథలన్నిటినీ భద్రపరుస్తూ వస్తున్న సాహితీ కేంద్రాన్ని మనం ఇంకెంతో జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలి కదా! కంటికి రెప్పలా చూసుకుంటూ, జాతి ఖ్యాతిగా కాపాడుకుంటూ, మాస్టారి కలలపంటను కలకాలం నిలపాల్సిన బాధ్యత మనది కాదా?

కథానిలయం అందరిదీ

- కారా మాస్టారుకి అదే అక్షరాంజలి

తెలుగులో వచ్చిన ప్రతి కథా తన నిలయానికి చేరాలన్నదే కారాగారి తపన. అది ఎవరు రాశారన్నది కాదు, అందులో కథా లక్షణం ఉండే చాలు. పత్రికల్లో వచ్చిన వాటితో పాటూ - పలువురు తమకోసమే రాసుకున్న, ప్రచురణ జరపని వాటిని దరి చేర్చుకున్నారు. ఏ వయసు వారినైనా అడిగి మరీ తీసుకుని, రచనా పరమైన సూచనలివ్వడం ద్వారా వెన్నుతట్టిన పెద్దాయన. ఎక్కడ కథ ఉందంటే అక్కడికి కాల్కి బలపం కట్టుకుని తిరిగారు. వ్యయ ప్రయాసలన్నిటినీ భరించారు. అనుకోని పరిస్థితి ఎదురైనా చిరునవ్వు మాటున సహించారు. అన్ని రకాల కష్టనష్టాలనీ ఓర్చుకుని, కథల సమీకరణకీ జీవితాన్నంతా ధారపోశారు. తొలి తెలుగు కథ వెలుగు చూసిన తేదీనే తన నిలయ స్థాపనకు

ఎంచుకున్నారు. వినుగూ విరామం లేకుండా, అలుపు సొలుపు కానరాకుండా, జీవితకాలమంతా నిలయం కోసమే వెచ్చించారు. తెలుగు సారస్వతంలోని ఒక ప్రక్రియ గురించి ఇంతగా పరిశీలించడం, ఏకంగా పుస్తకాలయాన్నే స్థాపించి నిర్వహించడం మరెవరికైనా సాధ్యమయ్యే వనేనా? కథల సంపుటాలు, సంకలనాలు, అన్ని పత్రికల మూలాలు, అనేక నకళ్లు, రచయితల / రచయిత్రుల వివరాలు, ఆత్మకథలు, సామాజిక చరిత్రలు, రచనోద్యమ సమాచార మంతటినీ క్రోడీకరించడం మాటలా? సేకరించిన రచనలకు తోడ వాటి సంబంధిత స్పందనలు, సమీక్షల సమస్తాన్నీ ఒక్కచోటే గుదిగుచ్చడం ఎంత బృహత్తరం! ఇంత మహత్తర పనిని ఏళ్ల తరబడి మహదానందంగా నిర్వహించినందుకే ఆయనకు తెలుగు జాతి ఎప్పటికీ రుణపడి ఉంటుంది. రచనలు చేసిన ప్రతిఒక్కరి ఛాయా చిత్రాలు, వారి గొంతులను సైతం భద్రపరచాలన్న ఆ తాపత్రయానికి ఎల్లలంటూ లేవు. ఎంతెంతో కష్ట సాధ్యమనుకునే అటువంటి పనుల్లో ప్రతి ఒక్క దాన్నీ ఇంతింత ఇష్టపడి సాధ్యం చేసినందుకే మాస్టారు అయ్యారు. అక్షరాలా ఆయన చేసింది కథా యజ్ఞమే. నాటి - నేటి కథ లెన్నింటికో రెక్కలు తొడిగింది ఆ చైతన్యతత్వమే. తెలుగును ఇంతగా వెలిగించినందుకే తన రచనలనేకం కన్నడ,

తమిళ, మలయాళ, బెంగాలీ, మరాఠీ, హిందీలతో పాటు విదేశీ భాషలైన ఆంగ్ల, రష్యన్లలోకీ అనువాద మయ్యాయి. ఈ ఘనత అంతా తెలుగుదీ అనే వారాయన. మన భాషను, భాషా రచనలను నెత్తికెత్తుకున్న కాళీపట్నం రామారావును మనమంతా ఇంకెంతం ఘనంగా గౌరవించుకోవాలి? ఈ లోకాన్ని వీడి వెళ్లే ముందుకూడా 'కథా నిలయాన్ని సందర్శించుకోండి' అన్నదే తన విచరి కోరిక.

ఎప్పటికీ లభిరూప కానుక

ఎవరైనా ఏదైనా కథ రాయాలంటే ఎంత సమయం పడుతుంది? గంటలు, రోజులు, నెలలు - ఇలా ఎంతైనా. అంతటి శ్రమకీ ఫలితం, ప్రాణం ఇంకెంత కాలం ఉంటుంది? ఎటువంటి పత్రికలోనైనా కొన్నాళ్లు, పుస్తకంగా వస్తే కొన్నాళ్లు. రాసిన వ్యక్తిలోని ఉత్సుకతనూ, సత్తువనూ మరింత కాలం భద్రపరచాలన్న గట్టి పట్టుదలే కథా నిలయాన్ని అనుదిన ప్రవర్తమానం చేసింది. పరిరక్షణనే సామాజిక రుణం తీర్చుకోవడంగా భావించారు కారా. అన్ని విధాలా మనసునే కేంద్రీకరించి తీర్చిదిద్దిన నిర్వాహక సంస్థతో పసులెన్నో చేయించారు. సారస్వతంగానే కాక సంఘ ఉపయోగ కార్యక్రమాలనూ ముమ్మరపరిచారు. మది, మాట, రాత అన్నీ సరళమే. సర్వకాల సర్వావస్థ లోనూ సౌమ్య స్వభావమే. తానే ఒక సందర్భంలో

జంధ్యాల శేరత్ బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

చెప్పినట్లు - 'కథను గురించిన అధ్యయనం, అందుకు అవసరమైన ఇతర ప్రక్రియలతో సహా చదువు కొనసాగుతున్నాయి. అభిప్రాయాలు పదిమందితోనూ పంచుకోడం ఆగలేదు'. భావి తరాల కోసం సమర్పించిన అపురూప కానుకే నిలయ రూపంలో వర్ధిల్లుతోంది. ఎనిమిది దశాబ్దాల నాటి పత్రిక ప్రతులూ అక్కడ కనువిందు చేస్తుంటాయి. నూట పది ఏళ్ల కిందటి సేకరణ కావాలన్నా అక్కడే లభ్యమవుతుంది. కథా కథనం, జీవధార, రాగమయి, ఆర్తి, అభిమానాలు - ఇవన్నీ మాస్టారి రచనల్లో కొన్ని. తన సేకరణల పనుల్లోనూ ఇవే అర్థతాత్పర్యాల ప్రతిఫలిస్తుంటాయి. ఇప్పుడు తాను లేరు. తన రచనలున్నాయి. సమీకరించిన రచనలెన్నో నిలయంలో కొలువుదీరి కనిపిస్తున్నాయి. తగిన కథలను గుర్తించడం, వాటికి సరైన స్థానం కల్పించడం ఆయనలా మరెవ్వరూ చేయలేరు. కొత్త వారి ఆయన ఇచ్చినంత శిక్షణ, కలిగించిన ప్రోత్సాహం ఇంకెక్కడా కనిపించవు. కథా పథంలో ఆ అన్వేషణ నిరంతరం సాగింది. తొమ్మిది పదుల ప్రాయం దాటినా పఠనం ఆపలేదు. సరికొత్తవి తెలుసుకోవాలన్న తృప్తి రవ్వంతైనా తగ్గనే లేదు. అంతటి కథకుడు నిన్న మొన్నటి వరకు మన మధ్యలోనే ఉండటం ఎంతో అదృష్టం. ఆ కథలు చదివిన, ఆయనను చూడగలిగిన, నిలయాన్ని చూసి పులకించిన జీవితాలన్నీ ధన్యం. ఆ భాగ్యం, ధన్యత ఇంతటితో ఆగకూడదు. ఒక ముఖాముఖీలో తానే తేల్చి చెప్పినట్లు - 'నేను' తక్కువ కథలు, నావి తక్కువ కథలూ అమ్మలో మీరు చూశారు. కానీ ఈ క్షణం దాకా కథ గురించి నేను ఆలోచించని రోజుంటూ లేదు. అందుకే కథా నిలయం స్థాపన, నిర్వహణలను ఉద్యమంలా చేపట్టాను. ఇష్టమైనదైతే, అవసరమనిపిస్తే ఎంత బరువైనా ఏదీ భారం కాదు. దీన్ని నేనొక్కడినే కాదు, వేలాది రచయితల / సాహిత్యాభిమానులు మోస్తున్నారు. ఇంతవరకు కథా నిలయం తనకు తాను పనిని గుర్తించి, సహాయం అందిస్తే తీసుకుంటోంది. ఇకముందు అంటారా - నా లాగే సాహిత్యం పట్ల అభిమానం ఉన్నవారు ప్రతి ఊళ్లోనూ ఎందరో కొందరుంటారు. అలాంటి వారు ఐచ్ఛికంగా సహాయపడటానికి ముందుకు వస్తే చాలు కదా! మాస్టారి మనసులోని ఈ మాటలు మనమందరం చేయాల్సిందేమిటో చెబుతున్నట్లే.

అడుగు జాడ 'కారా'ది

నిర్వహణ బాధ్యతలో బ్రస్తు సభ్యులు ఎంతగానో తోడ్పాటు అందిస్తున్నారు. ఆయన ఉన్నా, లేకున్నా సంస్థను కనీసం మూడు దశాబ్దాల పాటు నడిపి తీరుతామని భరోసా ఇచ్చిన కారా మాస్టారంతటి సాహితీ నిబద్ధ రచయితలూ ఉన్నారు. ఉత్తమ సాహిత్య ప్రధాన లక్షణాలు రెండు. ఒకటి : జీవితం వల్ల తాను ప్రభావితం కావడం. రెండోది : జీవితాన్ని తానే ప్రభావవంతం చేయడం. ప్రస్తుత కథకుల్లో చాలామంది ఈ అవగాహన ఉన్నవారేనని, తక్కువ పేజీల్లో ఎక్కువ జీవితాలను చూపించే సామర్థ్యం వారికుందనీ ఆయనకు ప్రగాఢ విశ్వాసం. అదే నిబద్ధత, నమ్మకం జత కూడితే మరిన్ని అడుగులు ముందుకే పడతాయి. ఎవరైనా ఏదైనా చదవని రోజున బతుకు చప్పుని అనీ మరో సంభాషణలో అన్నారాయన. ఎంత చదివి అంత రచయితలవుతారని, రాస్తుండేవారికి ఇతరత్రా చదవడం అలవాటైతే అదే సారస్వత ఉత్తమత్వమనీ అనుభవసారం. అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగిస్తూ ముందడుగు వేస్తోంది కథా నిలయం. సమీకరించిన రచనలన్నింటినీ కంప్యూటరీకీస్తూ వస్తోంది. ఆర్థిక సహకారం, రోజువారీ పనుల్లో వీలైనంత తోడ్పాటు సాహిత్య అభిమానుల మాదిరిగా రచయితల నుంచి మరింతగా విస్తరించాలి. కొత్తదనమే కథకు ప్రాణం అంటుంటారు. అలాగే ఉత్సాహ ప్రోత్సాహాలే ఈ ప్రజల సంస్థకు ఆశ, శ్వాస. ఆయన రాసిన అన్నింటినీ మనసు పెట్టి చదివినట్లే, చేసిన పనులనూ మనస్ఫూర్తిగా అనుసరించడం.. ఇప్పుడు జరగాల్సిన పని. కథా నిలయమన్నది తెలుగు వారందరిదీ. మాస్టారి తరహాలో పరిపోషించడమే ప్రతి ఒక్కరి ప్రాథమిక విధి. ఇతర రాష్ట్రాలు, దేశాలలోని తెలుగు భాషా ప్రియుల సంకల్ప శక్తి కలగలిసినపుడు అదే సాహితీ సమాంజలి. ★

సముద్రాలనీ రక్షించుకోవలసిందే!

పర్యావరణాన్ని పరిరక్షించుకోవడానికి చాలా సందర్భాలను, తేదీలను ప్రజలు ఎంపిక చేసుకున్నారు. కొవిడ్ సమయంలో వీటిలో కొన్నింటిని ప్రపంచం నిర్వహించుకోలేకపోయింది. అందులో ఒకటి ప్రపంచ సాగర దినోత్సవం. ఇది ఏటా జూన్ 8న నిర్వహిస్తారు. ఈ సందర్భాలను, కార్యక్రమాలను నిర్వహించుకోలేకపోయినా వాటి స్ఫూర్తిని, ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తు చేసుకోవడం అవసరమే. నిజానికి ప్రపంచ సంస్థలు, ఐక్య రాజ్యసమితి ఉద్దేశం కూడా ఒక సందర్భం ద్వారా మరచిన కొన్ని విషయాలను ప్రపంచం దృష్టికి తీసుకురావడమే. నిజానికి 1453లో ప్రాచ్య దేశాలకు సముద్రమార్గం కనుగొనడంతోనే ఆధునిక యుగానికి నాంది పలికినట్లుంది. సముద్రం మానవుల రోజువారీ జీవితంలో కూడా తనదైన పాత్రను నిర్వహిస్తుంది. నదులు మాదిరే సాగరాలను కూడా మనిషి కలుషితం చేస్తున్నాడు. కొన్ని వేల జీవులతో, జీవ వైవిధ్యానికి నిలయమైన సముద్రం విలువ అంచనాకు అందనిదే. కెనడాకు చెందిన ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ఓషన్ డెవలప్ మెంట్ సంస్థ, ఓషన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెనడా కలసి మొదటిసారి సముద్ర దినోత్సవాన్ని నిర్వహించవలసిన అవసరం గురించి ప్రపంచానికి తెలియచేశాయి. 1992లో బ్రెజిల్ లోని రియో డిజనిరియోలో ఐక్య రాజ్యసమితి పర్యావరణం మీద నిర్వహించిన సదస్సులో ఆ రెండు సంస్థలు ప్రపంచ సాగర దినోత్సవం గురించి ప్రస్తావించాయి. 2008లో ఐక్య రాజ్యసమితి దీనిని ఆమోదించింది. భూగోళంలో 70 శాతం భాగంలో సముద్రాలు విస్తరించి ఉన్నాయి. మన భూగోళానికి కావలసిన 50శాతం ప్రాణవాయువు సముద్రాలే ఇస్తున్నాయి. అంటే భూమికి సాగరాలు ఊపిరితిత్తుల వంటివి. ప్రపంచ మానవాళి విడిచే 30 శాతం బొగ్గువులును వాయువును సాగరాలు తీసుకుంటాయి. ఆ విధంగా భూమి వేడెక్కిపోకుండా సముద్రాలు కాపాడుతున్నాయి. సముద్రాలు అపారంగా ఆహార ఉత్పత్తులను ఇవ్వడమే కాదు, గొప్ప జీవ వైవిధ్యానికి ఆధారంగా ఉన్నాయి. ఇది ప్రపంచ ఆర్థికవ్యవస్థకు ఊపిరి పోస్తుంది. సముద్ర ఉత్పత్తులతో నడిచే కర్మాగారాలు చాలామందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నాయి. ప్రపంచంలో సముద్రమార్గం ద్వారా రవాణా నిర్వహించని దేశం దాదాపు లేదు. ఇంతకీ ఇప్పటిదాకా సముద్రాలకు సంబంధించి కేవలం 5 శాతమే రహస్యాలను మనిషి కనుగొన్నాడట. నిజానికి ఇది సముద్రాలను రక్షించుకోవలసిన సమయం. ఎందుకంటే పెద్ద జాతి చేపలు అంతరించి పోతున్నాయి. పగడాల దిబ్బలు మాయమవుతున్నాయి. దీనితో పర్యావరణంలోనే కాదు, ఆహార లభ్యతలో కూడా ఒడిదుడుకులు పెరిగిపోతున్నాయి. ★

ట్రీంగ్...

ఆగింది.

ట్రీంగ్... ఫోన్ రెండవసారి మ్రోగుతోంది.

వంటింట్లో ఉన్న రాధ పని ఆపేసి విసుగ్గా 'ఈ సెల్ ఎక్కడ పడేసాను. అయినా ఆ చేసినవాళ్లు ఒక్క నిమిషం ఆగవచ్చు కదా! అవతల వాళ్లు ఏం పనిలో ఉన్నారో ఏమో? ఒక్కసారి ఫోన్ చేస్తే ఎత్తలేదంటే ఎంత బజిగా ఉన్నారో అని కనీసం ఆలోచించరు. ఛ!మళ్ళీ మ్రోగుతోంది మూడవసారి.'

బయట బట్టలు ఆరేస్తూ ఫోన్ మాట్లాడి అక్కడ వదిలేశానని అవ్వుడు గుర్తొచ్చింది. స్నేహితురాలు మీన దగ్గర నుంచి ఫోన్.

'హలో రాధ! కంగ్రాట్స్'

'దేనికి ఇవ్వుడు'

'చూడలేదా టి.వి.లో'

'ఉహు.... రేపు వియ్యాలవారు వస్తున్నారు కదా, బజిగా ఉన్నాను.'

'ప్రహ్లాద్ కి ప్రభుత్వం పరమ వీరచక్ర ప్రదానం చేసారట, మీ అక్కయ్యకి మా తరపు నుండి కంగ్రాట్స్ చెప్పు'.

ఈ వార్తతో పక్కనున్న సోఫాలో కూర్చుండి పోయింది రాధ. ఆ తర్వాత అరగంటలో కనీసం పది ఫోన్లు వచ్చాయి. వాటి సారాంశం ఒక్కటే...

'ప్రహ్లాద్ కి పరమ వీరచక్ర ప్రదానం చేశారట కదా, కంగ్రాట్స్! నిజంగా మీ అక్కయ్య గారి అబ్బాయి మాకు తెలుసు అని చెప్పుకోవడానికి మేమే ఇంత గర్వపడుతుంటే మరి నీకు ఇంకెంత ఉంటుందో కదా! ప్రహ్లాద్ నిజంగా అన్ని విధాలా అర్హుడు. మీ మాటల్ని బట్టి చూస్తే మీ అక్కయ్య తపస్సు ఇప్పుడు ఫలించింది. మీ అక్క బావగారి జన్మ ధన్యం. ఎంతమందికి కలుగుతుంది ఈ అదృష్టం'. ఇలా ఒకదాని తర్వాత మరొకటి ఫోన్.

ఈ వార్త ఒక్కసారిగా రాధని గత స్మృతుల్లోకి తీసుకెళ్లింది.

'నాకు ఒక అక్క, ఒక అన్న, ఒక తమ్ముడు. అక్క సాధారణ గృహిణి. ఐదవ తరగతి వరకు చదువుకుంది. నాన్నకి పక్షవాతం రావడంతో అప్పటివరకు దర్జాగా పెరిగిన మేము జీవితంలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులకి లోను కావలసి వచ్చింది.

అక్కకి చిన్నతనంలోనే, అంటే

పదిహేనేళ్లకే పెళ్లి చేసేశారు. బావ బ్యాంకులో పని చేస్తున్నారు. అక్కకి పెళ్లయిన పదేళ్లకి ఒక కొడుకు పుట్టాడు. బావ చాలా నెమ్మదస్తుడు. అక్క ప్రహ్లాద్ ని పెంచిన వద్దతి చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉండేది నాకు. చిన్నప్పటి నుండి వాడిలో ధైర్యం, సమస్య పరిష్కారం, పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సర్దుబాటు, ఇమిడి పోగలగడం, ఎక్కడ తగ్గాలో అక్కడ తగ్గడం, ఎక్కడ పోరాడాలో అక్కడ పోరాడటం మొదలైన గుణాలు నేర్పింది. దానికి కొన్ని ఉదాహరణలు:

బావగారు వాళ్లు ముగ్గురు అన్నదమ్ములు, ముగ్గురు చెల్లెళ్లు. బావగారు కుటుంబ పెద్ద. తన తరువాత పిల్లల బాధ్యతలు ఆయనపై పడ్డాయి. వాళ్ల పెద్ద తమ్ముడు ఒక ప్రైవేటు కంపెనీలో చిరు ఉద్యోగి. ఒక ఆక్సిడెంట్ వల్ల ఆరు నెలలు మంచం మీద ఉండవలసి వచ్చింది. దానితో ఉన్న ఉద్యోగం కాస్తా పోయింది. ఆ భారం బావగారి మీద పడింది. అదే సమయంలో వేసవి సెలవులు వచ్చాయి. అక్క బావగారు వేసవి సెలవులకని కులుమనాటి వెళ్దామని ప్రహ్లాద్ తో అంతకుముందు జనవరిలో చెప్పారు.

అనుకోని ఈ కష్టం వల్ల వారికి ఈ ప్రయాణం భారం అయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడింది. పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోకుండా పదవ తరగతి పరీక్ష రాసిన ప్రహ్లాద్ తండ్రి దగ్గర గొడవ చేశాడు. బావగారు మెతక కావడంతో ఏం సమాధానం

చెప్పాలో తెలియక నలుగుతున్నారు. ఇదంతా గమనించిన అక్క వాడికి గట్టిగా సమాధానం చెప్పనందుకు బావగారిని మందలించింది.

‘ప్రహ్లాద్! బాబాయికి బాగాలేదు కదా! నువ్వు పరీక్షల మూలంగా ఇంతవరకు బాబాయిని చూడ లేదు. ఒకసారి చూసి వద్దాం. ఏమండి నేను, ప్రహ్లాద్ ఒకసారి వెళ్లి సాయిని చూసి రెండు రోజులుండి వస్తాం. ఈ లోపు మీరు మీ పనులు ముగించుకోండి.’ అని చెప్పి వాళ్ల మరది ఊరికి అక్క ప్రహ్లాద్ వెళ్లారు. అక్కడ తన బాబాయి కుటుంబం ముఖ్యమైన అవసరాలు కూడా తీర్చుకోలేక పడుతున్న ఇబ్బంది చూసిన ప్రహ్లాద్ కొంత తల్లడిల్లాడు.

‘పాపం బాబాయి వాళ్లు. బాబాయికి తిరిగి చక్కగా అయి, జాబ్ వచ్చేవరకు ఎట్లాగమ్యా?’ అన్నాడు ప్రహ్లాద్ తిరుగు ప్రయాణంలో.

జె.శారద

‘అవును, కష్టమే. అయితే ఇటువంటి సమయంలోనే మనం వాళ్లకి అండగా ఉండాలి.’

‘నాన్న ఒక్కరి జీతంతో కష్టం కదా అమ్మా!’

‘ఊC.... అందుకే మనం కొన్ని అవసరమైన ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి’

ఊరి నుండి వచ్చాక తనంత తానుగా సమ్మర్ ట్రీప్ వద్దని బావతో చెప్పాడు. ఈ విధంగా వాడిలో పరిస్థితుల పట్ల అవగాహన, ఇతరుల అవసరానికి ఎలా నిలబడాలో ప్రత్యక్షంగా చూపించేది.

అమ్మ, నాన్న పెద్ద వారయి ఊరిలో అవస్థలు పడుతున్నారు. మా దగ్గరికి రమ్మంటే రారు. తమ్ముడు విదేశాలలో ఉన్నాడు. నేను మా వారి ఉద్యోగరీత్యా పంజాబ్ లో ఉన్నాను. అక్క ప్రహ్లాద్ ని వాళ్లకి సహాయంగా ఉంటాడని వేసవి సెలవులలో పంపేది. తాను ఒక వారం రోజుల తర్వాత వెళ్లేది. అంతేకాదు అమ్మకి, నాన్నకి అన్ని రకాల పనులు చెప్పమని వాడికి ముందే స్పష్టంగా చెప్పేది. అప్పుడు ప్రహ్లాద్ వయసు పన్నెండు సంవత్సరాలు. అది చూసి నేను,

‘అంత చిన్నవాడిని ఎందుకు పంపిస్తావు?’

‘వాళ్లకి వీడు చేసే పెద్ద సహాయం ఏమి లేదు, అయితే దీనివల్ల వీడికి వాళ్లతో అనుబంధం పెరిగి, వాళ్ల అవసరాలని అర్థంచేసుకునే అవకాశం వస్తుంది’.

‘మరి వాడికి తోడుగా నువ్వు కూడా వెళ్లవచ్చు కదా!’

‘నేను వెళితే వాడికి బాధ్యతగా ఎలా ఉండాలో తెలియదు. నా చాటున నేను చెప్పిన పని మాత్రమే చేస్తాడు. నేను లేకపోతే వాళ్లకి ఏమి కావాలన్నది గమనిస్తాడు.’

అంతేకాదు, ఎప్పుడైనా నేను ‘మీకున్నది ఒక్కడే కదా, అటువంటప్పుడు అందరిలా గారాబంగా పెంచకుండా ఇలా ఎందుకు పెంచుతున్నావు?’ అని ప్రశ్నిస్తే..

‘ఒక్కడే కాబట్టి రేపు వాడు జీవితాన్ని ఒంటరిగా, దైర్యంగా ఎదుర్కోవాలి. దానికి కావలసిన శిక్షణ ఇప్పుడే దొరికితే రేపు వాడు ఎటువంటి పరిస్థితిచైనా తేలికగా ఎదుర్కోగలగడమే కాక, ఎంతో మందికి అండగా నిలబడగలుగుతాడు. అయినా మనమంతా ఉన్నా ఎవరి జీవితం వాళ్లం గడపవలసిందే కదా? మన జీవితంలో ఇంకొక్కళ్లకి అండగా నిలబడాలి కాని, మనం అండకోసం వెతుక్కునే పరిస్థితిలో ఉండకూడదు.’

అక్క మాటలు విన్న నాకు, పిల్లల్ని అతి గారాబం చేస్తున్నా నా చెంప ఛెళ్లుమనిపించినట్లనిపించింది.. ఇది విన్నాక నాలో పిల్లల పెంపకం పట్ల చాలా మార్పు వచ్చింది.

ఈ రోజులలో ఇరవై ఏళ్లు వచ్చాక కూడా తమ పిల్లలు ఇంకా చిన్నవాళ్లే అని భావించే తల్లిదండ్రులను చూస్తున్నాం. కానీ అక్క ఆలోచనలో ఎంత ముందుచూపుందో అర్థమైంది. ఇలా పిల్లల్ని పెంచితే

భారతీయతకి పట్టుకొమ్మ అయిన కుటుంబ వ్యవస్థ ఎందుకు భిన్నాభిన్నం అవుతుంది?

వాడి పుట్టిన రోజు కూడా చాలా ప్రత్యేకంగా ఉండేది. తిథులు, తారీఖుల ప్రకారం జరిపించేది. తిథుల ప్రకారం జరిపేటప్పుడు వాడిని ప్రత్యేకంగా ఒక వృద్ధాశ్రమం లేదా అనాథాశ్రమం తీసుకొని వెళ్లి అక్కడ అందరికీ వీడి చేత బట్టలు, వండ్లు, స్వీట్లు ఇప్పించేది. వాడి పాకెట్ మనీలో సేవ్ చేసిన దానితోటే కొనేది. అందువల్ల వాడిలో తాను అవసరం ఖర్చులు తగ్గించుకొని వాళ్లకి ఎక్కువ ఇవ్వాలి అనే తపన సహజంగా ఏర్పడింది.

తారీఖుల ప్రకారం చేసేటప్పుడు మొత్తం బడ్జెట్ ముందరే చెప్పి, వాడినే ప్లాన్ చెయ్యమనేది. ఏం చెయ్యాలి, ఎలా చెయ్యాలి, ఎవరిని పిలవాలి, బడ్జెట్ మించకుండా ఫంక్షన్ ఎలా చెయ్యాలి.. మొదలైనవన్నీ వాడి చేత చేయించేది. దానివల్ల వాడిలో ప్లానింగ్ ఎలా చేయాలి అనేది అలవాటు చేసింది. అక్క వాడికి ఎంజాయ్మెంటాకి అసలు నిర్వచనం ఇలా తెలియజేసింది.

నేటి పిల్లలలో చాలా మందిలో కనిపించే లెక్కలేనితనం, జీవితం పట్ల సరైన అవగాహన లేకపోవడం, దట్టే ప్రధానం అనే ఆలోచన, చిన్న ఒడిదుడుకులను కూడా తట్టుకోలేక అత్యవసరాలు చేసుకోవడం, కుటుంబం పట్ల బాధ్యతారహితంగా మెలగడం, ప్రతి లోపాన్ని వక్కవాళ్లపై తోసే అలవాటు.. వంటి రుగ్మతలు అన్నిటికీ బహుశ ఇది ఒక మంచి సమాధానమేమో.

బహుశ వాళ్లందరి దీవెనలేనేమో ప్రహ్లాద్ అంత భయంకరమైన యుద్ధంలో శత్రువు చేతికి చిక్కుతోయి, తప్పించుకొని వాళ్ల స్థావరాలనే మట్టు పెట్టగలిగి ఈ రోజు అవార్డుకి అర్హత సంపాదించుకున్నాడు.

వాడు పదవ తరగతి పరీక్షలు రాసాక.. తర్వాత ఏం చెయ్యాలి అనే చర్చ జరుగుతోంది, వాళ్ల ఇంట్లో. బావగారు మామూలుగా ఇంజనీరింగ్ అన్నారు. ఇంజనీరింగ్ తర్వాత ఏమిటి? అన్న చర్చకి సమాధానంగా బావగారు ఏముంది యు.ఎస్. వెళ్లి పి.జి. చేసి ఇండియాకి వస్తాడు, అన్నారు. ఎప్పుడు ఏదో ఒకటి చెప్పే అక్క మౌనంగా ఉండిపోయింది. అందరు పట్టుబట్టి అడగా,

‘నాకు నా పెంపకం మీద నమ్మకం ఉంది. అందరిలా కాకుండా ఏదో ఒక మదర్స్ దే నాకు నన్ను, ప్రహ్లాద్ని ఇంటర్వ్యూ చెయ్యడానికి టి.వి. వాళ్లు క్యూ కట్టాలన్నది నా కోరిక.’

ఇది విన్న మేమంతా ఆశ్చర్యానికి గురయ్యాం. ఈ రోజు అక్క కల తీరే రోజు వచ్చింది. మదర్స్ దే స్పెషల్ ఇంటర్వ్యూ విత్ పరమ వీరచక్ర అవార్డ్ మిస్టర్ ప్రహ్లాద్ విత్ హిజ్ మదర్ యాంకర్ : ప్రహ్లాద్ గారు మీ జీవితంలో అమ్మ పాత్ర ఏమిటి?

ప్రహ్లాద్ : మా అమ్మే నా గురువు. ఇంతకంటే ఏం చెప్పలేను.

యాంకర్ : మిమ్మల్ని ఇన్స్పిరేషన్ గా తీసుకోవాలనే వాళ్ల కోసమైన మీరు కొంత విడమరచి చెప్పాలి.

ప్రహ్లాద్ : ఇంతవరకు నేను అమ్మకి కూడా చెప్పలేదు. నేను పదవ తరగతి పూర్తి చేసిన తర్వాత ఏం చదవాల్సి అనే చర్చ మా ఇంట్లో జరిగింది. నాన్న మామూలుగా ఇంజనీరింగ్ అన్నారు. నాకు అమ్మ ముఖంలో అసంతృప్తి కనిపించింది. అయితే మేం ఎంత అడిగినా తాను సమాధానం చెప్పలేదు. నేను ఇంటర్ పూర్తి చేసి ఐ.ఐ.టి.లో సీట్ సంపాదించాను. అమ్మ ముఖంలో నేను ఆశించినంత ఆనందం కనిపించలేదు. పైగా ఒక రకమైన నిస్పృహ కనిపించింది నాకు. కారణం ఏమిటని ఎంత అడిగినా అమ్మ సమాధానం చెప్పలేదు. కాలేజీలో మాత్రం నన్ను ఎస్.సి.సి.లో చేరమని సలహా ఇచ్చింది. ఇది నా చదువుకి ఇబ్బంది కలిగిస్తుందని నాన్న అంటే, మనిషికి మానసిక దృఢత్వంతో పాటుగా శారీరక దృఢత్వం చాలా అవసరం అని నాన్నని ఒప్పించింది. అయితే కాలేజీలో చేరాక, నా తోటి వారిని చూశాక నాకు అమ్మ పెంపకంలోని గొప్పతనం, ఆ తర్వాత జీవితంలో ఎన్నో సందర్భాలలో అమ్మ నన్ను ఎలా ఒక శిల్పాన్ని చెక్కినట్లు చెక్కిందో అర్థం అయ్యింది.

ఐ.ఐ.టి. చదువుతున్నప్పుడు ఒకసారి సెలవులలో తాతగారి ఊరు వెళ్లాను. అక్కడ ఇల్లు సర్దుతుంటే అనుకోకుండా అమ్మ నోట్ బుక్ నా కంటపడింది. దానిలో తాను చిన్నప్పుడు నేర్చుకున్న ముగ్గులు, నేను పుట్టినప్పుడు నా కోసం తాను నేర్చుకున్న పాటలు రాసుకుంది.

అందులో ఒకచోట కార్గిల్ వార్ గురించిన పేపర్ కటింగ్ ఉంది. ఆ కాగితంపై ఒక మూల ఇలా రాసి ఉంది ‘అందరు దేశం, దేశం అని మాట్లాడతారే. ఈ రోజులలో ఒక్కళ్లు, ఇద్దరు పిల్లలు మాత్రమే ఉంటున్నారు. అటువంటప్పుడు తమకోసం కాకుండా, దేశం కోసం తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల్ని తయారు చేయగలరా? ఎవరి గురించో ఎందుకు? నేను ప్రహ్లాద్ని అలా తయారు చేయగలనా? కనీసం ప్రయత్నం చేయగలనా? వాడిని సైన్యంలోకి పంపగలనా?’ అని ఒక పెద్ద ప్రశ్న వేసి ఉంది.

మా మాస్టారు శివాజీ గురించి చెబుతూ జీజాబాయి లేకపోతే శివాజీ లేడు, అలాగే భువనేశ్వరీ దేవి లేకపోతే వివేకానందుడు లేడు అని ఎంతో భావోద్వేగంతో చెప్పారు. ఆ వయసులో ఆ మాటల అర్థం నాకు తెలియలేదు కాని అవి నన్ను ఆకర్షించి నా మనసు పొరలలో బలంగా ఎక్కడో ముద్రించబడ్డాయి. అందులో మేజర్ పద్మపాణి ఆచార్య గురించి చదివాక పొరలలో దాగి ఉన్న కోరిక బయటికి తన్నుకొచ్చింది.

అది చూశాక నేను చాలా ఆలోచించాను. నిజమే కదా! ఎంతమంది తమ పిల్లల్ని పంపించగలరు? ఇలా ఆలోచిస్తున్నాడో నాకు అటువంటి తల్లికి వుట్టిన నేను చాలా అదృష్టవంతుడిని అని అనిపిస్తుంది.

మా నాన్నగారు చాలా భయస్థులు. ఈ విషయం నేను చెప్పగానే ఆయన చాలా కృంగిపోయారు. అమ్మ మాత్రం చాలా ఆనందించింది. మా ఇంట్లో ఒక చిన్నపాటి యుద్ధమే జరిగింది. అమ్మ నాన్నకి ఒకటే మాట చెప్పింది, ఎంత మంది ఆక్సిడెంట్లలో, ఆత్మహత్యలలో చనిపోతున్నారు. ఆర్మీలో ఎంత మంది చేరితే ఎంతమంది పోతున్నారు. ఇలా చాలా స్టాటిస్టిక్స్ చెప్పింది. ఈ విధంగా రకరకాలుగా నాన్నని కన్విన్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసి, చివరికి నాన్నతో అంది ‘రోజు ఊరికే కూర్చోని పేపర్ ముందేసుకొని దేశం పాడైపోతోందని కబుర్లు చెప్పడం కాదు. నాకు భయం లేదు. ప్రేమంటే వాడు నా ముందు కూర్చోని నేను పెట్టేది తింటూ రోజులు గడపడం కాదు. నాకు మాత్రం ఫలానా వాళ్ల అమ్మ అని పిలిపించుకోవాలని ఉంది. కోట్ల మందిలో ఒకడిగా కాదు, వాడు ఉండాల్సింది. అందరిలా కాకుండా ఏదో ఒకరోజు నన్ను, ప్రహ్లాద్ని ఇంటర్వ్యూ చెయ్యడానికి టి.వి. వాళ్లు క్యూ కట్టాలన్నది నా కోరిక. ఇంక మీ ఇష్టం’ అన్నది. నేను కూడా ‘నాన్న నాకు ఎయిర్ ఫోర్స్ లో చేరాలని ఉంది. నేను ఒక సాధారణ వ్యక్తిగా జీవించలేను. రిస్క్ అనేది జీవితంలో ప్రతి అడుగులో ఉంది. అంత మాత్రాన అనాలోచిత నిర్ణయాలు తీసుకోవాలని కాదు నా ఉద్దేశం. ఏది ఎంత

ఆలోచించాలో అంతే ఆలోచించాలి. ప్రతిరోజు మీరు చదివే భగవద్గీత అదే కదా చెప్తోంది. డాక్టర్లు రోగుల ప్రాణాలు కాపాడాలి. అది చాలా పెద్ద బాధ్యత. మరి ఆ వృత్తిలో రిస్క్ ఉందని మానేస్తే మనకు డాక్టర్లు ఎక్కడి నుండి వస్తారు. మన ప్రాణాలను ఎవరు కాపాడతారు? అలాగే టీచర్లు, లెక్చరర్లు కూడా అంతే అని అన్నాను.

అమ్మ, నేను ఒక్క మాట మీద ఉండడంతో నాన్న ఒప్పుకోక తప్పలేదు. అయితే ఈరోజు అమ్మ కంటే కూడా నాన్న నన్ను చూసి గర్వపడుతున్నారు.

యాంకర్ : అమ్మా! మీరు చెప్పండి ఆసలు మీకు ఇలాంటి కోరిక ఎందుకు కలిగింది?

అమ్మ : నేను ఐదవ తరగతి వరకే చదువుకున్నాను. ఒకరోజు మా మాస్టారు శివాజీ గురించి చెబుతూ జీజాబాయి లేకపోతే శివాజీ లేడు, అలాగే భువనేశ్వరీ దేవి లేకపోతే వివేకానందుడు లేడు అని ఎంతో భావోద్వేగంతో చెప్పారు. ఆ వయసులో ఆ మాటల అర్థం నాకు తెలియలేదు కాని అవి నన్ను ఆకర్షించి నా మనసు పొరలలో బలంగా ఎక్కడో ముద్రించబడ్డాయి. వీడు పుట్టిన కొన్ని రోజులకే కార్గిల్ యుద్ధం వచ్చింది. అందులో మేజర్ పద్మపాణి ఆచార్య గురించి చదివాక పొరలలో దాగి ఉన్న కోరిక బయటికి తన్నుకొచ్చింది. నేను ఎందుకు వీడిని అలా పెంచలేను, వీడి జీవితంలో నేనెందుకు జీజాబాయిని కాకూడదు అనే ప్రశ్న నాలో ఉదయించింది.

యాంకర్ : ప్రహ్లాద్! అమ్మకి గిఫ్ట్ ఇచ్చానన్న తృప్తి ఉందా మీకు?

ప్రహ్లాద్ : లేదు నాకు ఇద్దరు పిల్లలు. నా పిల్లల్ని అమ్మ పెంచినంత బాగా పెంచిన రోజే నాకు ఆ భావన కలుగుతుంది.

* * *

ఇంటర్వ్యూ చూసిన రాధ చాలా భావోద్వేగానికి గురైంది. రాధ ఎం.బి.ఎ. (ఫైనాన్స్) చేసింది. భర్త ఉద్యోగరీత్యా అనేక ఊళ్లు తిరగవలసి వచ్చేది. దానితో తన చదువు వృథా అయ్యిందని బాధపడేది. దానికి సమాధానంగా అక్క ‘నీవు నీ పిల్లల్ని వాళ్ల కాళ్ల మీద వాళ్లు ఆర్థికంగానే కాక, మానసికంగా కూడా నిలబడేటట్లు తయారు చెయ్యి. వెళ్లిన ప్రతిచోట నీ చుట్టుప్రక్కల, మీ ఇంట్లో పనిమనిషి పిల్లలు ఇలా కనీసం ఇద్దరు, ముగ్గురు పిల్లలు నీకు అందుబాటులో ఉంటారు. వాళ్లలో మార్పుకి బీజం వెయ్యి. ఒక ఇరవై, ముప్పై సంవత్సరాల తర్వాత వాళ్లు ఉన్నత స్థానానికి వెళ్లి నీ పేరు చెప్పుకోగలగాలి. అది జీవితాన్ని చూడవలసిన కోణం. అంతేకాని దానికోసం ఏదవడం కాదు’. అని నన్ను చివాట్లు పెట్టింది.

నిజమే, ఒక సాధారణ గృహిణి సమాజానికి ఏమి చెయ్యగలదు అని హేళనగా అనుకుంటారు. వాళ్లందరికీ మా అక్క జీవితమే సమాధానం. ★

మంచిసూక్ష్మం

పరిత్యాగం

“ధర్మమార్గం ఎంతో సూక్ష్మమైంది. ఏ చిన్న కోర్కె ఉన్నా సరే, భగవత్సాక్షాత్కారం పొందలేం.” ఒక పోగు విడివడి ఉన్న దారిని సూదిలోకి ఎలా ఎక్కించలేమో ఇదీ అంతే. నేతి పాత్రను పూర్తిగా ఖాళీ చేసినప్పటికీ పాత్ర అంచుల్లో నెయ్యి ఉన్నట్లుగా మనిషిలో కోర్కెలు దాగి ఉంటాయి. ఒక వ్యక్తి పొరుగునున్న మరోవ్యక్తిని కొంచెం నెయ్యి ఇవ్వమని అడిగాడు. నెయ్యి లేదని ఇతడన్నాడు. అప్పుడు పొరుగు వ్యక్తి, ఎండలో పాత్రను కాసేపు ఉంచి చూడరాదా? అని చెప్పాడు. కొద్దిసేపట్లోనే నెయ్యి కరిగి వచ్చింది. కోర్కెలు మనసులో ఘనీభవించిన స్థితిలో ఉంటాయి. వాటికి సూర్యరశ్మి తగిలినప్పుడు, అంటే ఇంద్రియ సుఖాలను ఇచ్చే వస్తువులతో సంపర్కం ఏర్పడినప్పుడు అవి అభివ్యక్తమవుతాయి. కాబట్టి సంయమనం పాటించి జ్ఞానాన్ని పెంచుకొంటే, కోరికలన్నీ దగ్గమైతాయి.” ధ్యానం ప్రథమావస్థలో ఇంద్రియ విషయాలన్నీ మనసులో మెదలుతాయి. కానీ ధ్యానం ప్రగాఢమవగానే అవిదూరమవుతాయి.

ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి ప్రాపంచిక కోరిక - బద్ధ శత్రువు. ఈ శత్రువును తుదముట్టించడానికి శాస్త్రాలు ఎన్నో మార్గాలను సూచించాయి. వాటిలో త్యాగాన్ని, జ్ఞానాన్ని, యుక్తాయుక్త విచక్షణ, నిష్కామకర్మ మొదలైనవి. పగలు, రేయి కలిసి ఉండవు. అలాగే భగవదాకాంక్ష - ప్రాపంచిక ఆకాంక్ష రెండూ సహజీవనం చేయలేవు. భగవంతుణ్ణి పొందాలంటే కామనారహితులుగా ఉండాలి. పరిత్యాగం చేత మాత్రమే అమరత్వాన్ని పొందగలమని” కైవల్యోపనిషత్తు చెబుతుంది.

అసలు నిజం

హనుమకు గురువు

విద్యార్థిదశలో హనుమంతుడు తనకు తగిన గురువు సూర్యుడేనని నిర్ణయించుకొని ఆయన వద్దకు వెళ్లి విద్యాబుద్ధులు నేర్పించమని అర్థించాడు. నిత్యం సంచరించే తన దగ్గర శిష్యురికం అంత సులభం కాదని సూర్యుడు నచ్చజెప్పటానికి చూశాడు. కాని హనుమంతుడి విద్యా జిజ్ఞాసను అర్థం చేసుకొని శిష్యుడిగా అంగీకరించాడు. ఉదయాద్రిపై ఒక పాదం, అస్తాద్రిపై మరోపాదం ఉంచి నిత్యం సంచరించే సూర్యుని వద్ద హనుమంతుడు వేదవేదాంగాలు, ఆరు శాస్త్రాలు, దర్శనాలు, స్మృతులు, పురాణాలు, ఇతిహాసాలు, నాటకాలంకారాలు, ఇలా 64 కళలు అభ్యసించాడు. గడియకు లక్షా డెబ్బివేల యోజనాల వేగంతో ప్రయాణించే సూర్యరథంతో సమానంగా సంచరిస్తూ హనుమంతుడు విద్యాభ్యాసం చేశాడని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. జాజ్ఞులాయమానంగా ప్రకాశించే నిత్య గమనశీలి సూర్యుని వద్ద శిష్యురికం చేసిన ఘనుడు వాయువుత్రుడు ఒక్కడే. సూర్యుని శిష్యురికం వల్లనే శ్రీరాముని మొదటి సమాగమంలోనే తన సంభాషణా చాతుర్యంతో ఆకర్షించగలిగాడు. మైనాకున్ని వినయం తోను, సింహికను శక్తితోను, సురసను యుక్తితోను జయించడం సూర్యుని దగ్గర నేర్చుకున్న 64 కళల ఫలితమే.

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

హోమం విశిష్టత

పూర్వకాలం వివిధ ప్రయోజనాల కోసం హోమాలు చేసేవారు. మహర్షులు ఎక్కువగా లోక కళ్యాణం కోసమే యజ్ఞాలు నిర్వహించేవారు. హిందూ సంప్రదాయంలో యజ్ఞం విశిష్టమైంది. దేవతలకు తృప్తి కలిగించడం యజ్ఞం లక్ష్యం.

సాధారణంగా అగ్నికుండంలో అగ్నిని ప్రజ్వలించేసే వేదమంత్రాల సహితంగా యజ్ఞం నిర్వహిస్తారు. హోమకుండంలోని అగ్నికి అర్పించిన ఆహుతులన్నీ దేవతలకు చేరుతాయని విశ్వాసం. వైదిక యజ్ఞంలో ప్రధాన అర్చకుడు “అధ్వర్యుని” అధ్వర్యంలో ఈ కార్యక్రమాలూ జరుగుతాయి. అతనికి సహాయంగా అర్చకులు, పండితులు ఉంటారు. “హోత” ఈయన ఆహుతికి పూర్వం మంత్రాల్ని పఠించి దేవతల్ని యజ్ఞభూమికి తీసుకొస్తాడు. “ఉధాత” వేద మంత్రాలు చదువుతాడు. ఇంకొకరు “బ్రహ్మ” హోతాధ్వర్యుల కార్యక్రమాన్ని పర్యవేక్షించడమే ఈయనపని. పొరపాలు వస్తే సరిదిద్దుతాడు. ఇంకొకరు “అగ్నిత్తు”-బ్రహ్మకు సహకారి. యజ్ఞంలో ఒకటి గాని అంతకంటే ఎక్కువ గాని హోమాగ్నులు ఉంటాయి. ఆ అగ్నిలో నెయ్యి, పాలు, ధాన్యం వంటివి సమర్పిస్తారు.

ప్రకృతిలో అసమతౌల్యం ఏర్పడినప్పుడు వ్యాధులు సోకటం, వర్షాలు సక్రమంగా పడకపోవటం లాంటివి జరుగుతాయి. ఏ ఒక్క గ్రహానికి సంబంధించిన శక్తి (ఎనర్జీ) భూమిమీద తక్కువగా ఉన్నా అసమతుల్యతలు కనిపిస్తాయి. అప్పుడు ఆయా గ్రహాలకు సంబంధించిన మూలికలు, ధాన్యాలతో, హోమం చేస్తారు. హోమంలో రకరకాల సమిధలు వాడతారు. ఒక్కోసమిధ ఒక్కో గ్రహానికి సంబంధించినదై ఉంటుంది.

హోమ ఫలాలు సమిష్టిగానే కాకుండా, వ్యక్తిగతంగా కూడా అందుకునేందుకు జ్యోతిష్యులు కొన్ని సూచనలు చేశారు. ఒక వ్యక్తికి నవగ్రహాల్లో ఏదో ఒక గ్రహ ప్రభావం తక్కువగా ఉంటే, దానికి సంబంధించిన విషయంలో ఆ వ్యక్తికి వ్యతిరేక ఫలితాలు వస్తాయి. ఆ వ్యక్తే స్వయంగా ఇంట్లో కానీ, గుళ్లో కానీ హోమం చేస్తే గ్రహ ప్రభావం చక్కబడి చక్కటి ఫలితాలు వస్తాయని అనుభవజ్ఞుల అభిప్రాయం. తరచుగా హోమాలను చేసినట్లయితే ఏ రకమైన ప్రమాదాలు, ఇబ్బందులు ఎదురుకావని విశ్వాసం.

హోమాలలో వాడే మూలికలవల్ల ప్రకృతి కాలుష్య రహితంగా మారుతుంది. అనారోగ్య కారకాలైన క్రిములు, సూక్ష్మజీవులు నశిస్తాయని శాస్త్రీయంగా నిరూపితమైంది. శని గ్రహం అనుకూలత కోసం శమి వృక్ష సమిధను, రాహువు అనుగ్రహంకోసం గరిక, సూర్యానుగ్రహం కోసం అర్క సమిధను ఉపయోగిస్తారు. కేతు గ్రహ ఉపశాంతికోసం దర్భను ఉపయోగిస్తారు.

ఆయుర్వేదం ప్రకారం అర్కలో కుష్టు వ్యాధిని నయం చేసే శక్తి ఉంది. శరీరంలో ఉత్పన్నమయ్యే వివిధ రకాల దోషాలను పోగొట్టగలిగే శక్తి ఈ మూలికకు ఉంది. అలాగే చంద్రగ్రహ శాంతి కోసం మోదుగను వాడతారు. అటు వైద్యపరంగా చూస్తే జీర్ణ వ్యవస్థను అద్భుతంగా పునరుజ్జీవింప చేసే శక్తి మోదుగకు ఉంది. రక్తాన్ని శుభ్రపరుస్తుంది. రావి చెట్టు కలపను గురు గ్రహ శాంతి కోసం ఉపయోగిస్తారు. ఇది వివిధ కఫ దోషాలను రూపుమాపుతుందని ఆయుర్వేదంలో ఉంది.

పాక్ కు వంతపాడు

భారత్- సోవియట్ యూనియన్ (నేటి రష్యా) సంబంధాలు బహుముఖంగా విస్తరించిన సమయంలో పాకిస్తాన్ వట్ల అమెరికా అవ్యాజమైన ప్రేమ కనబరచేది. ఆ దేశానికి అన్నిరకాలుగా సాయం అందించేది. అనేకవిధాలుగా అండగా నిలిచేది. అడిగిన వెంటనే సైనికపరంగా అధునాతన ఆయుధాలను అందించేది. అవసరమైనప్పుడల్లా ఆర్థికంగా ఆదుకునేది. భారత్ అంటే ఒకరింత గుర్తుతోనే అగ్రరాజ్యం ఇలా వ్యవహరించేది. పార్టీలకు అతీతంగా వాషింగ్టన్ విధాన నిర్ణేతలు పాకిస్తాన్ కు సాయమందించేవారు. కశ్మీర్ సమస్యపై తటస్థంగా ఉన్నామంటూ చెప్పుకుంటూనే సర్దుగర్భంగా మాట్లాడేవారు. చర్చల ద్వారా సమస్యను పరిష్కరించుకోవాలంటూ హితోక్తులు పలుకుతూనే అవసరమైతే మధ్యవర్తిత్వానికి సిద్ధమంటూ లేనిపోని పెద్దలికాన్ని ప్రదర్శించేవారు. పర్యటనల సమయంలోనూ వివక్ష చూపేవారు. పాకిస్తాన్ నుంచి భారత పర్యటనకు రావడమో లేదా భారత్ లో పర్యటనను ముగించుకుని పాకిస్తాన్ సందర్శనకు వెళ్లడమో చేసేవారు. అంతర్గత చర్చల్లో ఈ తీరును భారత్ నిరసించేది. పాక్ లో సైనిక పాలకులు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాలను పడగొట్టి తమ ఆధ్వర్యంలో నియంత పాలనను ప్రారంభించినప్పుడు కూడా అమెరికా అధినేతల స్పందన అంత దీటుగా ఉండేది కాదు. పైగా సైనిక పాలకులతో చెట్టుపట్టు లేసుకుని తిరిగేవారు. అంతమాత్రాన భారత్ ను విస్తరించేవారు కారు.

అదే సమయంలో అంతర్జాతీయంగా, ఆసియాలో ముఖ్యంగా దక్షిణాసియాలో దాని పాత్రను విస్తరించేంత సాహసం చేసేవారు కారు. దాయాది దేశాలైన భారత్, పాక్ పట్ల ఒకరింత పక్షపాతంతో వ్యవహరించే వారన్నది చేదునిజం. అమెరికా అధినేతలకూ ఈ విషయం తెలియనిది కాదు. పైకి ఖండించినప్పటికీ అంతరంగాల్లో వారికి ఈ విషయం స్పష్టంగా తెలుసు. కాలక్రమంలో వాషింగ్టన్ కు వాస్తవం బోధపడింది. భారత్ ను, పాకిస్తాన్ ను ఒక గాటన కట్టలేమన్న సంగతి తెలుసుకుంది. అలా చేయడం వల్ల తనకు దీర్ఘకాలంలో నష్టమన్న ఇంగితాన్ని ప్రదర్శించింది. అదే సమయంలో క్రమంగా ఇస్లామాబాద్ అసలు స్వరూపం ఏమిటో అమెరికాకు అనుభవపూర్వకంగా అర్థమైంది. తాను పాముకు పాలుపోస్తున్నట్లు కాస్త అలస్యంగా అయినా అర్థం చేసుకుంది. ప్రజాస్వామ్యం పరిధివల్లే భారత్ తో పాకిస్తాన్ ను పోల్చడం ఎంతమాత్రం సరికాదని తెలుసుకుంది. తరవాత తన వైఖరిని మార్చుకుని ముందుకు సాగుతోంది.

ఇదంతా ఒకనాటి చరిత్ర. దాన్నుంచి పాఠాలు నేర్చుకోకపోతే ఎవరికైనా గుణపాఠాలు తప్పవు. అగ్రరాజ్య హోదా కోసం పరితపిస్తున్న చైనా ఈ విషయాన్ని గ్రహిస్తున్నట్లు లేదు. ఒకవేళ తెలిసినా తెలియనట్లు నటిస్తుందేమో అర్థం కాదు. కానీ అంతిమంగా దీనివల్ల నష్టపోయేది బీజింగ్ నన్నది నిజం. గత కొంతకాలంగా పాకిస్తాన్ ను సైనికంగా బలోపేతం చేసేందుకు చైనా ప్రయత్నిస్తోంది. వాయు, జలమార్గాలలో దానికి మరింత శక్తిని అందించేందుకు శ్రమిస్తోంది. డ్రాగన్ కు తరవాత టర్కీ తోడైంది. ఇస్లామాబాద్ కు అన్నివిధాల సైనికంగా సాయం

చేసేందుకు ముందుకు వచ్చింది. చైనా, టర్కీ అధినేతలు షి జిన్ పింగ్, రెనెప్ తయ్యుప్ ఎర్టోగాన్ పాకిస్తాన్ కు దన్నుగా నిలుస్తున్నారు. తన ప్రతిష్టాత్మక బెల్ట్ రోడ్ ఇనిషియేటివ్ (బీఆర్ఐ) ప్రాజెక్టులో భాగంగా పాకిస్తాన్ లో చైనా అనేక ప్రాజెక్టులు చేపడుతోంది. సీపీఈసీ (చైనా, పాకిస్తాన్ ఎకనమిక్ కారిడార్) ద్వారా పాకిస్తాన్ లో చైనా పెద్దయెత్తున నిధులు వెచ్చిస్తోంది. బీఆర్ఐ ప్రాజెక్టులో చేరాలని చైనా కోరినప్పటికీ భారత్ దూరంగా ఉండిపోయిన సంగతి గమనార్హం. ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాలను అనుసంధానం చేసే ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల చైనాకు తప్ప అన్యులకు ఒరిగేదేమీ లేదన్నది భారత్ భావన. పాకిస్తాన్ లోని బలూచిస్తాన్ ప్రావిన్స్ లో అరేబియా సముద్ర తీరాన గ్వడర్ పోర్టు నిర్మాణం ద్వారా పాక్ ను ఇప్పటికే చైనా బలోపేతం చేసింది. అదే సమయంలో వెనకబడిన బలూచిస్తాన్ ప్రావిన్స్ ప్రగతిని రెండుదేశాలు విస్తరించడం గమనార్హం. పాకిస్తాన్ అవసరాల రీత్యా టైప్ - 054 యుద్ధ నౌకను నిర్మించింది. జేఎఫ్ 17 ఫైటర్ జెట్ల తయారీలో ఇస్లామాబాద్ కు బీజింగ్ అన్నివిధాలా సహకరించింది. షాహిన్ బాలిస్టిక్ క్షిపణి కోసం చైనా డిజైన్లను అందజేసింది. యుద్ధ విమానాల తయారీకి చైనా తన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని బదలీ చేస్తోంది. అంతర్జాతీయ వేదికలపైనా పాక్ కు బీజింగ్ అండగా నిలుస్తోంది. ఐరాస భద్రతా మండలిలో మద్దతు సరేసరి. ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు సంబంధించి ఎఫ్ఎటీఎఫ్ (ఫైనాన్షియల్ యాక్సన్ టాస్క్ ఫోర్సు) వ్యవహారాల్లో దన్నుగా నిలుస్తోంది. ఉగ్రవాదం అణిచివేతలో, ఉగ్రవాద సంస్థలకు అందుతున్న నిధుల విషయంలో ఇస్లామాబాద్ నిర్లక్ష్య వైఖరిపై ఎఫ్ఎటీఎఫ్ గత కొంతకాలంగా ఆంక్షలు విధిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. ఇప్పటికీ కొన్ని ఆంక్షలు కొనసాగుతున్నాయి.

అమెరికా నాయకత్వంలోని నాటో (ఎన్ఎటిఒ) - నార్త్ అట్లాంటిక్ ట్రీటీ ఆర్గనైజేషన్) సభ్య దేశమైన టర్కీ ఇటీవల కాలంలో పాక్ తరపున వకాల్తా పుచ్చుకుంటోంది. కశ్మీర్ పై వివాదాస్పద ప్రకటనలు చేస్తోంది. ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండాల్లో విస్తరించిన ఈ దేశం ఇటీవల కాలంలో తనను తాను ఇస్లామిక్ ప్రపంచ నాయకుడిగా భావించుకుంటోంది. తద్వారా గతంలో సాదీ అరేబియా పాత్రను పోషించాలనుకుంటోంది. ఇందులో భాగంగా ఇస్లామిక్ ప్రపంచంలో అత్యధిక జనాభా గల పాకిస్తాన్ ను మచ్చిక చేసుకుంటోంది. దానితో అనేక విషయాల్లో అంట కాగుతుంది. సైనిక పరంగా

ఇమాన్

జిన్ పింగ్

ఎర్టోగాన్

తున్న చైనా, టర్కీ

సాయమందిస్తోంది. సైనిక హార్డ్వేర్ అభివృద్ధిపై ఈ ఏడాది జనవరిలో ఇరుదేశాల రక్షణ అధికారులు చర్చలు జరిపారు. పాక్, టర్కీ రక్షణ మంత్రులు మియాన్ హామద్ హిలాన్, హుసి అకార్; సైనిక, వైమానికదళ చీఫ్లు సమావేశమయ్యారు. గతేడాది టర్కీ అధినేత ఎర్దోగాన్ పాకిస్తాన్లో పర్యటించి ఆయుధ సరఫరాపై చర్చించారు. పాక్ నౌకాదళానికి అధునాతన నౌకలను అందజేసేందుకు ఈ సందర్భంగా టర్కీ ముందుకొచ్చింది. సైపర్ లాంగ్ రేంజ్ క్షిపణి రక్షణ ప్రాజెక్టు, టీఎఫ్ ఎక్స్ ఫైటర్ జెట్ల నిర్మాణంలో పాక్కు టర్కీ సాయ పడుతోంది. పాక్కు చైనా, టర్కీ అనేక విషయాల్లో సాయపడుతున్నాయి. అధునాత యుద్ధ విమానాలు, క్షిపణులు, యుద్ధ నౌకలను అవి సమకూరుస్తున్నాయి. సాధారణంగా ఏ దేశమైనా రక్షణకు సంబంధించిన అంశాలను పూర్తిగా బహిష్కరణ చేయదు. కొంత గోప్యత పాటిస్తాయి. ఇతర దేశాలతో సంబంధించిన ప్రాజెక్టులపై పెద్దగా నోరువిప్పవు. అరకొరగా సమాచారాన్ని వెల్లడిస్తాయి. ఇప్పుడు చైనా, టర్కీ పాకిస్తాన్ విషయంలో జరుగుతున్నది ఇదే. సహజంగానే చైనా విపరీతమైన గోప్యత పాటిస్తుంది. టర్కీ కూడా దాదాపు ఇదే విధానాన్ని పాటిస్తుంది. పాకిస్తాన్ పరిస్థితి ఒకింత భిన్నం. అయినప్పటికీ రక్షణకు సంబంధించిన అంశాలు కాబట్టి పూర్తిగా బహిష్కరణ చేయవు. కేవలం రక్షణపరమైన అంశాలకే పరిమితం అవకుండా ఇతర విషయాల్లోనూ పాక్కు చైనా, టర్కీ దన్నుగా నిలుస్తున్నాయి.

పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ (పీఏకే)పై భారత్ నుంచి పాక్కు మున్ముందు ముప్పు పొంచి ఉన్నదన్నది చైనా, టర్కీ అనుమానం, వాదనగా ఉంది. ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనేందుకే ఇస్లామాబాద్కు ఇతోధిక సాయం చేస్తున్నట్లు ఈ రెండు దేశాలు అంతర్గత సంభాషణల్లో చెబుతున్నాయి. పీఏకేపై భారత్ మరెంతో కాలం సహనంతో ఉండదని, గట్టి చర్యలు తీసుకుంటుందని

చైనా ఆర్థిక సాయంతో పాక్ రూపొందించిన జెఎఫ్ 17 యుద్ధ విమానం

ఆ మూడు దేశాల భావన. ఒకవేళ అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడితే అధునాతన సైనిక సంపత్తి గల భారత్ను పరిమిత వనరులు గల పాకిస్తాన్ ఎదుర్కోవడం కష్టమన్నది చైనా, టర్కీ అంచనా. అందుకే మిత్రదేశానికి అండగా నిలుస్తున్నామని అవి చెబుతున్నాయి. ఇందుకు సంబంధించి చైనా, టర్కీలకు వాటి కారణాలు వాటికొస్తాయి. చైనాకు మొదటి శత్రువు భారత్. ఇప్పటికే సరిహద్దు వివాదంపై 60ల్లో ఒకసారి యుద్ధం జరిగింది. తాజాగా గత ఏడాది జూన్లో తూర్పు లద్దాఖ్లో ఘర్షణ జరిగింది. ఇప్పటికీ సరిహద్దుల్లో ఉద్రిక్తతలు సమసిపోలేదు. శత్రువుకి శత్రువు మనకు మిత్రుడనే సామెత ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో పాక్ శత్రువైన భారత్ సహజంగానే చైనాకూ శత్రువే. అందువల్ల పాకిస్తాన్ను సైనికంగా, ఇతరత్రా అన్నివిధాలా బలోపేతం చేయడం ద్వారా భారత్ను నియంత్రించవచ్చనేది చైనా వ్యూహం. అందుకే పాక్కు ఎడాపెడా సాయం చేస్తోంది. చైనాతో తమ స్నేహం తేనె కన్నా తీయవైనది, సముద్రం కన్నా లోతైనదని, ఆకాశం కన్నా ఎత్తైనదని ఒక సందర్భంగా నాటి పాక్ ప్రధాని నవాజ్ షరీఫ్ వర్ణించారు. ఒక్క నవాజ్ షరీఫ్ మాత్రమే కాదు, ఇస్లామాబాద్ అధికార పీఠాలను అధిష్టించిన నేతలందరినీ అదే వైఖరి. భారత్, చైనా విషయంలో వారి వైఖరిలో పెద్దగా గుణాత్మక మార్పుండదు. ఇక అంతర్జాతీయ యవనికపై టర్కీ సరికొత్త పాత్రను అర్థం చేసుకోవడం

కష్టమేమీ కాదు. ఒకప్పుడు సాధారణ దేశంగా తన వ్యవహారాలకే పరిమితమైన ఈ దేశం ఇప్పుడు తన పరిధిని విస్తరించుకోవాలని తపన పడుతోంది. ముఖ్యంగా ఇస్లామిక్ దేశాలకు పెద్దన్నగా వ్యవహరించాలని ఆశిస్తోంది. పైకి చెప్పునప్పటికీ దాని అసలు ఉద్దేశం ఇదే. ఇస్లామిక్ ప్రపంచంలో సున్నీ దేశమైన సౌదీ అరేబియా, షియా దేశమైన ఇరాన్ మధ్య వైరం అందరికీ తెలిసిందే. సౌదీకి అమెరికా మద్దతు ఉంది. అమెరికా బద్ద వైరం ఇరాన్. ఈ పరిస్థితిని ఆసరాగా చేసుకుని ఇస్లామిక్ దేశాలకు సారథ్యం వహించాలన్నది దాని ఆలోచన. ఇందులో భాగంగా పాక్కు అప్రకటిత మద్దతు ఇవ్వడం ద్వారా దానిని మచ్చిక చేసుకుంటోంది.

చైనా, టర్కీ భావిస్తున్నట్లు భారత్ నుంచి పాక్కు ఎలాంటి ముప్పు లేదు. కశ్మీర్ సమస్యను చర్చల ద్వారానే పరిష్కరించాలనుకుంటోంది. ఇందుకు 60ల నాటి సిమ్లా ఒప్పందమే ప్రాతిపదిక కావాలంటోంది. నాటి ప్రధానలు ఇందిరాగాంధీ, జుల్హికర్ అలీ భుట్టో ఈ ఒప్పందంపై సంతకాలు చేసిన సంగతిని మరిచి పోరాదు. అంతేతప్ప ఏకపక్షంగా, నేరుగా పాక్పై దండెత్తాలని ఎంతమాత్రం అనుకోవడం లేదు. అన్ని ప్రత్యమ్నాయాలు విఫలమైనప్పుడే యుద్ధం గురించి ఆలోచిస్తుంది. ఈ విషయం చైనా, పాకిస్తాన్, టర్కీలకు తెలియనిది కాదు. అయినప్పటికీ అంతర్జాతీయంగా భారత్ను బద్దాం చేయాలనే దర్బుద్ధితోనే చైనా, టర్కీ యుద్ధం బూచి చూపుతున్నాయన్నది వాస్తవం. పాక్తో జరిగిన మూడు యుద్ధాల్లోనూ భారత్ ఎప్పుడూ తనంతట తాను కయ్యానికి కాలు దువ్వలేదు. దాయాది దూకుడుగా వ్యవహరించినప్పుడే దానికి తగిన బుద్ధి చెప్పిందన్నది తెలియనిది కాదు. అర్థవంతమైన చర్చల ద్వారానే కశ్మీర్ సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలన్నది ఢిల్లీ అభిమతం. ఈ వాస్తవాన్ని ఇస్లామాబాద్ ఎంత త్వరగా గ్రహిస్తే అంత మంచిది.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఒకవేళ అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడితే అధునాతన సైనిక సంపత్తి గల భారత్ను పరిమిత వనరులు గల పాకిస్తాన్ ఎదుర్కోవడం కష్టమన్నది చైనా, టర్కీ అంచనా. అందుకే మిత్రదేశానికి అండగా నిలుస్తున్నామని అవి చెబుతున్నాయి. ఇందుకు సంబంధించి చైనా, టర్కీలకు వాటి కారణాలు వాటికొస్తాయి. చైనాకు మొదటి శత్రువు భారత్. ఇప్పటికే సరిహద్దు వివాదంపై 60ల్లో ఒకసారి యుద్ధం జరిగింది. తాజాగా గత ఏడాది జూన్లో తూర్పు లద్దాఖ్లో ఘర్షణ జరిగింది. ఇప్పటికీ సరిహద్దుల్లో ఉద్రిక్తతలు సమసిపోలేదు. శత్రువుకి శత్రువు మనకు మిత్రుడనే సామెత ఉంది.

‘అనగ ననగ రాగమతిశయిల్లుచునుండు/తినగ తినగ వేము తియ్యనుండు/సాధనమున పనులు సమకూరుధరలోన..’ అన్నాడు ప్రజాకవి వేమన. పాడగా పాడగా రాగం చక్కగా కుదురుతుంది. వేపాకును నిత్యం తినడం వల్ల ఏదో ఒకరోజు దాని చేదు తెలియనట్లే, సాధన వల్ల లోకంలో దేనినైనా సాధించవచ్చంటాడు.. ‘అభ్యాసం కూసువిద్య’ అన్నారు. ‘కూసు’ అంటే ఆధారం అనీ అర్థం ఉంది. అంటే ఏదైనా సాధించేందుకు అభ్యాసం/సాధన ప్రధానమని భావం.

అయితే సాధన అంత సులువు కాదని

సాధనపైనే ఫలితాలు ఆధారపడి ఉంటాయి. సాధనే హితైషిగా, మిత్రుడిగా, ఆత్మబంధువులా ఉపకరిస్తుంది. సాధనకు ఏకాగ్రత, విశ్వాసం అవసరం. ప్రార్థన చేసేవారికి ఆర్తి, జపతపాలులు చేసేవారికి భక్తి, లక్ష్యసాధకులకు విశ్వాసం అవసరం. సాధన, శాస్త్రం, గురువుపై విశ్వాసం గల వారు విజేతలు అవుతారని పెద్దలు, అనుభవజ్ఞులు చెబుతారు. ఏకాగ్రత, పట్టుదల, ఓర్పు, శ్రద్ధ, అంకిత భావం అత్యంత అవసరం. సాధన చేయాలన్న కోరిక కలగడం ప్రథమ మెట్టు కాగా, పట్టువిడవకుండా కొనసాగించడం మరోఎత్తు. ఈ క్రమంలో

ఏకలవ్యుడు. సాధన, హనుమను విజ్ఞానవేత్తగా, మహా రామభక్తుడిగా, అర్జునుడిని గొప్ప ధనుర్ధారిగా తీర్చిదిద్దింది. ఇటీవలి దశాబ్దాలలో అందరూ ఎరిగిన వారిలో కొందరిని ఉదాహరణగా తీసుకుంటే ‘నీ గాత్రం పాడడానికి సరిపోదు’ అనే తిరస్కారాన్ని చవిచూసిన ఘంటసాల, ‘నీకు నటనంటే తెలుసా?’ అనిపించుకున్న సావిత్రి, ‘నీదీ నాట్యమేనా..?’ అని విమర్శలు ఎదుర్కొన్న శోభనాయుడు... తమ తమ రంగాలలో ‘మహా’ అనిపించుకుని ఆదర్శంగా నిలవడం వెనుక దాగి ఉన్నది సాధన, పట్టుదలలే. తెలుగువారికే సొంతమైన అవధాన ప్రక్రియను

సాధన చేస్తే సాధించలేనిది ఏదీలేదని అంటారు. ఏకాగ్రతతో సావధానచిత్తులై సరైన దిశలో చేసే సాధన సత్యలితాలనిస్తుంది. ‘మనుష్యాణాం నరజన్మ దుర్లభం...’ అన్నట్లు జీవరాశిలో భగవంతుడు మనిషికి ఇచ్చిన గొప్పవరం జ్ఞాపకశక్తి. వివేకం. వాటికి సాధన పెడితే మరిన్ని విజయాలు సొంతమవుతాయి. సాధన, పురుష ప్రయత్న రహితంగా ఫలితాలను కోరుకోవడం అవివేకం. అత్యాశే. పురాణ పురుషుల నుంచి వర్తమానం వరకు వివిధ రంగాలలో విఖ్యాతి సాధించిన వారిలో అత్యధికులు సాధనను ఆశ్రయించినవారే. వారి జాజతాను ఏకరవు పెట్టడం సాధ్యం కాకపోవచ్చుగాని... కఠిక పేదరికంలో పుట్టిన వారు ఐశ్వర్యవంతులుగా, అవగింజంత కంటే కూడా తక్కువ దీపకాంతిలో అక్షరాలు దిద్దిన వారు విద్యావేత్తలు, మేధావులుగా అత్యున్నత పదవులు అలంకరించినవారు, దేశాభివృద్ధికి ఎదిగిన కుగ్రామవాసులు... ఇలా తరచి చూస్తే ఎందరో కనిపిస్తారు. అందుకు వారి సాధనే ప్రధాన కారణమని చెప్పనక్కర్లేదు. లోక వ్యవహారంలో ఉన్నట్లు ‘గుమ్మడికాయంత కృషికి అవగింజంత అదృష్టం’ తోడుకావచ్చేమో కానీ ‘అవగింజంత సాధనకు గుమ్మడికాయంత అదృష్టం’ తోడు కాకపోవచ్చు. ‘ఆరువంతుల మానవ ప్రయత్నం ఉంటేనే ఏడవ వంతుగా భగవంతుడు సహకరిస్తాడు’ (షడ్ భాగంతు మనుష్యాణాం సప్తమం దైవచింతనమ్) అని ఆర్యోక్తి. ‘ప్రయత్నించకపోవడం తప్పు, ప్రయత్నించినా ఫలితం సిద్ధించకపోవడం ఆ వ్యక్తి దోషంకాదు (యత్నే కృతే యది న సిద్ధ్యతికోత్ర దోషః) అనే హితోపదేశాలను సాధనకు అన్వయించి చెప్పవచ్చు. ఉన్నత లక్ష్యాలు, ఆశయాలు గల వారికి నిరంతర సాధనే ప్రథమ సోపానం. ఎంచుకున్న రంగాలలో తాము నమూనాలుగా మలచుకునేందుకు సాధన ప్రధాన ఉపకరణమని రామకృష్ణ పరమహంస పేర్కొన్నారు.

సాధన జీవిత సోపానం

అనుభవజ్ఞులు చెబుతారు. సాధన పురుష ప్రయత్నం పైనే ఆధారపడి ఉంటుందని ఇక్ష్వాకు కులగురువు వశిష్ఠుడు శిష్యుడు శ్రీరామచంద్రునికి వివరించారు. శ్రద్ధ లేకుండా సాధనకు పూనుకున్నా అది ఫలించదు. శ్రద్ధగలవారికే జ్ఞానం అబ్బుతుంది (శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం) అని గీతావాక్యం. సాధనలోనూ శ్రద్ధ పెట్టాలి. శ్రద్ధావంతులే కార్యసాధకులుగా నిలుస్తారు. వ్యక్తుల

డాక్టర్ ఆర్ఎల్లి జగ్గన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అవాంతరాలు ఎదురుకావచ్చు. వీటిని అధిగమించి లక్ష్యాన్ని చేరగలగాలి. పట్టుదలతో చేస్తే ఆయా విషయాల పట్ల పట్టువస్తుంది. ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుంది. సాధన చేయడం ద్వారా ‘అలవాటైతే విషమే అయినా హాయిగా త్రాగుట సాధ్యమురా/ కాలనర్పమును మెడలో దాల్చి పూలమాలగా తలచవచ్చురా / ఏకాగ్రతతో ధ్యానం చేసి లోకేశ్వరునే చేరవచ్చురా?’ అన్నారు ఒక కవి. ‘ఏదీ తనంత తానై నీ దరికి రాదు. శోధించి సాధించాలి’ అన్నారు మరోకవి. వారి పలుకులకు అనేక ఉదాహరణలున్నాయి. శ్రీమన్నారాయణుని పైన నమ్మకం, విశ్వాసం పెట్టుకుని నారాయణ నామాన్ని సాధనచేస్తూ కాలకూట సర్పాలనే మెడలో ధరించాడు ప్రహ్లాదుడు. అమోఘ తపస్సుతో దేవదేవుడు శ్రీమన్నారాయుడినే మెప్పించి అఖండ కీర్తి గడించాడు ధ్రువుడు. గురువు బొమ్మను ఎదురుగా పెట్టుకొని ధనుర్విద్యను నేర్చాడు

ప్రస్తావించుకోవడం సందర్భోచితం. వృచ్చకులు శరపరంపరగా సంధించే ప్రశ్నలకు అవధాని అలవోకగా సమాధానాలు ఇస్తూ అబ్బురపరచడం వెనుక వారి సాధన వెల్లడవుతుంది.

లోకంలో రకరకాల మనస్తత్వాలు. కొందరు తమ మీద తాము విపరీతమైన విశ్వాసం కలిగి ఉంటారు. తాము తలచుకుంటే ఎంతటి ఘనకార్యమైనా చేయగలగుతామనే ధీమా కలిగి ఉంటారు. ఆ ఆత్మవిశ్వాసం మెచ్చదగినదే కాని, తగిన సాధన ఉంటేనే వారి కలలు సాకారమయ్యేవి. ఆ విశ్వాసానికి కాస్త సాధనను జోడించడం వల్ల కొంత వరకు ఫలితాలు రాబట్టగలుగుతారు. కొందరికి తమ మీద కంటే దైవం పట్ల, ఇతరుల మీద నమ్మకం ఎక్కువ. అన్నీ వారే నమకూర్చాలనుకోవడంతో పాటు, ఇతరులకన్నా తాము తక్కువ అనే న్యూనతా భావన సాధనవైపు మొగ్గుచూపేసియుడు. ‘సాధన చేసినా

వచ్చేనా?' అనే వైరాగ్యంలో పడిపోతుంటారు. ఫలితంగా లక్ష్యాన్ని సాధించలేకపోవచ్చు. తనకంటే ఇతరులు అధికులు, అదృష్టవంతులు అనే భావన అసంతృప్తిని రేపుతుంది. ఇది భవిష్యత్తుకు అడ్డంకిగా మారవచ్చు. ఒకరు అదృష్టవంతుడు, మరొకరు దురదృష్టవంతుడని అప్పుడప్పుడు అనిపించవచ్చు అదే సమయంలో అదృష్టాన్ని అందుకునేందుకు ఎలాంటి సాధన చేస్తున్నామనే ప్రశ్న వేసుకోవాలి. ఒక పనిని సాధారణ స్థాయిలో పూర్తి చేసేవారు కొందరైతే, మధ్యస్థాయిలో చేసేవారు ఇంకొందరు. ఉన్నత స్థాయిలో చేసేవారు మరికొందరు. ఇందుకు వారివారిలోని సాధన, శ్రద్ధ, నేర్పు, ఓర్పులకు ఉదాహరణలుగా చెబుతారు.

సాధన సర్వశక్తిమయం. సర్వయుక్తిమయం. జిజ్ఞాసపరులకు సాధన ద్వారా జ్ఞాన వికాసం కలుగుతుంది. సాధనలోనే ఆరోగ్య రహస్యం ఇమిడి ఉందని, ఏదో ఒక పనిచేయడాన్ని కూడా సాధనగా పరిగణించాలని అంటారు. అందులోనే

ఆనందం, ఆరోగ్యం ఉంటాయి. ఒక స్థాయికి, వయసుకు వచ్చిన తరువాత ఇక చేయవలసిందేమీ లేదనే భావనే కుంగతీస్తుంది.

శక్తి సామర్థ్యాలను వృథాకానీయక, ఒక ధ్యేయం ఏర్పరచుకొని దాని దరి జేరేందుకు సాధనను సాగించాలని విజ్ఞులు చెబుతారు. సాధనకు లక్ష్యం హేతువు. లక్ష్యమే లేకపోతే సాధనకు అర్థం ఉండదు. లక్ష్య సాధనకు ఉపక్రమించేటప్పుడు దానికి విఘాతం కలిగించే పెడదారులు, పక్కచూపులు, ఇతర ఆలోచనలకు ఆస్కారం ఇవ్వకూడదు. వాయిదాల పద్ధతి ఇక్కడ పొనగదు. అనుకున్నదానికి వెంటనే కార్యరూపమిస్తే ఫలితాలు అనుకూలంగా రావడానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉంటుంది. 'మనిషికి బద్ధకం, అలసత్వం అనేవి అసలైన శత్రువులు' (అలస్యం హి మనుష్యాణాం శరీరస్థో మహాన్ రిపుః) అని శాస్త్ర వాక్యం. వీటిని పక్కనపెట్టి సాధనకు ఉపక్రమించాలి. అలా ఉత్సాహంతో ముందుకుసాగే వారు సాధించలేనిది ఏదీ ఉండదనే వారు స్వామి వివేకానంద. 'మేల్కొనండి. కర్తవ్యోన్ముఖులు కండి. జాగరూకులండి. శ్రేష్ఠులను ఆశ్రయించి సదుపదేశాలను గ్రహించండి, కర్తవ్యాన్ని తెలుసుకోండి' (ఉత్తిష్ఠత! జాగ్రత! ప్రాప్య వరాన్నిబోధత...) అనే కరోపనిషత్ వాక్య సారాంశాన్ని యువతను ఉద్దేశించి ఉపదేశించేవారు. ఇది సాధనపైపు నడిపించడమే.

శివానందం

లక్ష్మి

మనిషిని రెండుకాళ్ల జంతువుగా అభివర్ణిస్తుంటాం.

మనిషిదీ ఒకరకంగా పశుజన్మ అనేవారూ ఉన్నారు.

పశుజన్మ వచ్చినా పశువతిగా మారే అవకాశం

కేవలం మనిషి జన్మకేఉంది.పాపపుణ్యాల రాశిని

సంపాదించుకునే శక్తి కేవలం మనిషి జన్మకే ఉంది.

మంచి పనులు చేస్తే వద్దన్నా పుణ్యం ఎలా వస్తుందో

పాపపు పనులు చేస్తే పాపం కూడా వచ్చి తీరుతుంది.

పశువతి అంటే పరమేశ్వరుడు. శివుడు. శివ శబ్దం

ఆనందానికి సంకేతం. ఐశ్వర్యానికి మూలం.

ఆనందైశ్వర్యాలు కావాలని ప్రతి మనిషి నిరంతరమూ

ప్రయత్నంచేస్తునే ఉంటాడు. అంటే తాను శివుడవ్వాలన్నది

అంతరార్థం. కాకపోతే జిహ్వాకో రుచి అన్నట్లు ప్రతి మనిషి పశువతిని

కావాలనుకున్నా వారి వారి బుద్ధ్యానుసారం శివుడనుకుంటూ మరో రూపును

పొందుతుంటారు. ఆ రూపు మేమనుకున్నది కాదని మళ్లీ మళ్లీ శివరూపం

కోసం శ్రమిస్తూనే ఉంటారు.

భ్రమర కీటక న్యాయాన్ని అనుసరిస్తూ భగవంతుడినే తలుస్తూ తలుస్తూ

ఒకనాటికి తానే భగవంతుని అవతారంగా మారిపోవచ్చు. కనుక ఆ భగవంతుని

గూర్చి తెలుసుకోవాలి అంటే - ఆ భగవంతునికి రూపంలేదు కానీ అన్నీ

రూపాలు ఆయనవే. నామం లేదుకానీ అనంత నామధేయుడన్న కీర్తి పొంది

ఉన్నాడు. కారణం కాదు కానీ కార్యకారణంకూ ఆయనే. గూడులేదు కానీ,

ఎల్లెడలా వ్యాప్తి చెందే ఉంటాడు.

అటువంటి భగవంతుని గూర్చి తెలుసుకోవాలంటే కష్టం, ఆ కష్టఫలితమే

తామే భగవంతునిగా మారవచ్చు. శివస్వరూపాన్ని గూర్చి ఆలోచిస్తే చేతిలో

త్రిశూలం, మెడలో నాగాభరణాలు, తలపైన చంద్రవంక, గంగాదేవి, మొలన

పులిచర్మం, దేహం అంతా విభూది పూత.. తప్పక గుర్తుపస్సాయి. త్రిశూలం

మనిషిలో ఉండే త్రిగుణాలకు సంకేతంగా, ఆయన మెడలోని సర్పాలమాల

కాలానికి సంకేతంగాను, తలనున్న చంద్ర వంక కాలస్వరూపునికి సంకేతంగాను

చెప్తారు. పులిచర్మం ఆయన ధరించడం వెనుక అహంకాన్ని త్యజించమనే

అర్థం చెబుతుందంటారు.

త్రిశూలంలోని మొనలు ఎంత పదునుగా ఉంటాయో ఈ గుణాలు కూడా

మనిషిని అధఃపాతాళంలోకి నెట్టివేస్తాయి కనుక ప్రతి క్షణమూ అప్రమత్తతతో

ఉంటే వాటిని పూర్తిగా నశింపచేయలేకపోయినా కనీసం అదుపులో పెట్టుకుని

ఉండాలి. కాలస్వరూపుడైన భగవంతుడు ఆడిస్తున్న నాటకమే ఈ జగత్తు అనే

దాన్ని గుర్తుంచుకుని ప్రతి క్షణమూ మనలని మనం నిమిత్తమాత్రులుగా అనుకుని

అహంకారాదులకు దూరంగా ఉండాలి.

మనిషిలోనే చైతన్యం ద్వారానే ప్రాణం ఉన్నట్లుగా భావించి శివం అంటాం.

చైతన్యం మాయమైతే శవంగా గుర్తిస్తాం. ఆ చైతన్యమే శివుడు. ఆ చైతన్యమే

జ్యోతి రూపంలో ద్వాదశజ్యోతిర్లింగాల రూపంలో ప్రపంచంలో శివుడు

ఆవిర్భవించినట్లు పురాణం వచనం. కనుక శివానందం కావాలంటే శివుడిగా

మారాలి. ఆ రూపం రావాలంటే మనిషి త్యాగగుణాన్ని అలవర్చుకోవాలి.

ఉన్నంతలో దానం చేస్తే వచ్చే ఆనందాన్ని రుచి చూడాలి. ఆ రుచి అనుభవమైతే

చాలు ఆ గుణాన్ని వదలెవరూ. పరులలోనూ పరమాత్ముని చూసే నైజం

అలవాటైతే ఇక పరమేశుడు ఎక్కడా? అని వెతకనక్కర్లేదు. ఆ పరమేశు

రూపమే మనిషి. అప్పుడు జగత్తు మిథ్య జగన్నాథుడే సత్యం అన్న మాట

పశ్చిమ బెంగాల్ విధానసభ ఎన్నికలు 21 మార్చి నుండి 29 ఏప్రిల్ మధ్య 8 విడతలుగా నిర్వహించబోతున్నట్లు ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించింది. 294 స్థానాలకు గాను ఇద్దరు అభ్యర్థుల మ్యూతి కారణంగా 292 స్థానాలకే ఎన్నికలు జరిగాయి. షెడ్యూలు ప్రకటించిన తర్వాత కొవిడ్ రెండోదశ విజృంభించడంతో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల గురించి ఎన్నికల సంఘం ధృష్టి పెట్టింది. ఎన్నికల ప్రక్రియ ముగిసి, మే 2న లెక్కింపు పూర్తయ్యేసరికి తృణమూల్ కాంగ్రెస్ (టీఎంసీ) 47.9% ఓట్లతో 213 సీట్లను కైవసం చేసుకుంది. బీజేపీ 38.1% ఓట్లతో 77 స్థానాల్లో గెలిచి, రెండవ స్థానంలో నిలిచింది. ఒకచోట స్వతంత్ర అభ్యర్థి, మరొకచోట రాష్ట్రీయ సెక్యులర్ ముస్లిం పార్టీ అభ్యర్థి గెలిచారు.

మూడవసారి పరిపాలించమని ప్రజలు టీఎంసీకి అత్యధిక మెజారిటీతో అధికారం కట్టబెట్టారు. ఇంతలోనే ప్రజాస్వామ్యం తలదించుకునేలా బెంగాల్ అంతటా టీఎంసీ కార్యకర్తలు, మద్దతుదారులు హత్యలు, హత్యాప్రయత్నాలు, గృహాలు, దుకాణాల దోపిడీ, తగులబెట్టడం, ధ్వంసం చేయడం ప్రారంభించారు. వాళ్ల అరాచకత్వం, ఘోర కృత్యాలకు బలహీనంగా ఉన్న ఆ రాష్ట్ర పాలనా వ్యవస్థ కూడా తోడయింది. రాష్ట్ర పోలీసు యంత్రాంగమంతా నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు చూస్తుండిపోయింది. దీంతో దుండగులు రోజుల తరబడి ప్రతిపక్షాల కార్యకర్తలు, మద్దతుదారులు, వారి పిల్లలు, మహిళలతో పాటు ఎన్సీలను లక్ష్యంగా చేసుకొని పాశవిక దాడులు సాగించారు.

నేరాలలో లికార్డు

బెంగాల్ హింస: కొన్ని

దారితప్పిన పశ్చిమ బెంగాల్ పాలనా వ్యవస్థ నిత్యం వార్తల్లో కనిపిస్తుంది. కేంద్ర నేర పరిశోధనా సంస్థ నివేదిక కూడా ఇదే చెబుతున్నది. రాష్ట్రంలో ఎక్కడ చూసినా నేరాలే. మహిళలపై అత్యాచారాలు చూస్తే- 2016లో 32, 513. 2017లో 30,992. 2018లో 30,394 కేసులు నమోదయ్యాయి. అత్యాచార నేరాల శాతాన్ని లెక్కిస్తే భారతదేశంలో 8వ స్థానం పశ్చిమబెంగాల్దే. అలాగే హత్యలలో 4వ స్థానంలో ఉంది. 2016 సంవత్సరంలో 2044, 2017లో 2001, 2018లో 1933 హత్యలు నమోదయ్యాయి. 18 సంవత్సరాలలోపు పిల్లల అపహరణల కేసులలోను ఆ రాష్ట్రమే ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. 2018 సంవత్సరంలో 16,027 మంది పిల్లలు అపహరణకు గురైనట్లు కేసులు నమోదయ్యాయి. ఇదంతా చూస్తే పశ్చిమ బెంగాల్లో నేరాల పట్ల, నేరగాళ్ల పట్ల కఠిన చర్యలు ఏమీ లేవని తేటతెల్లమవుతున్నది.

రాజకీయ హత్యలు

బెంగాల్కు రాజకీయ హత్యలు కొత్త కాదు. 50 సంవత్సరాల చరిత్రను గమనిస్తే ఒకటి రెండూ కాదు, వేలాది రాజకీయ హింసలు, హత్యలు ఇక్కడ చోటు చేసుకున్నాయి. ఏ హత్య తీరును పరిశీలించినా గడిచిన కొన్ని సంవత్సరాలలో మానవత్వం ఎన్నిసార్లు మంటగలినోందో అర్థం అవుతుంది. 1970

సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ మద్దతుదారులైన ఇద్దరు అన్నదమ్ములను తల్లి సమక్షంలోనే సీపీఎం కార్యకర్తలు క్రూరంగా చంపడంతో సరిపెట్టుకోకుండా, వారి రక్తం కలిపిన అన్నాన్ని ఆ తల్లితో బలవంతంగా తినిపించారు. ఈ హత్యలో పాల్గొన్న వినయకుమార్ నిరుపమసేన్, అనిల్ బోసెలను మార్క్సిస్టులు మంత్రి పదవులతో సత్కరించారు.

పాలన కమ్యూనిస్టు చేతిలోకి రాగానే ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో రాజకీయ హత్యలు హద్దులు దాటాయి. 1997లో ముఖ్యమంత్రి బుద్ధదేవ్ భట్టాచార్య నివేదించిన ప్రకారంగా 1977 నుండి 1997 మధ్యకాలంలో 27,000 రాజకీయ హత్యలు జరిగాయి. 2010 సంవత్సరంలో కమ్యూనిస్టుల వారపత్రిక 'మెయిన్స్టీమ్' ఇంకా అచ్చర్యమైన కథనాన్ని బయటపెట్టింది. 1977- 2009 మధ్యకాలంలో 55,000 రాజకీయ హత్యలు జరిగాయని ఆ పత్రిక నమోదు చేసింది.

ముప్పైయేడు సంవత్సరాల కమ్యూనిస్టు పాలనను అంతం చేస్తూ 2011లో మమత నేతృత్వంలో ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. ఇక పశ్చిమబెంగాల్లో కమ్యూనిస్టుల రాజకీయ హత్యలు, రాజకీయ ప్రేరిత హింస తొలగిపోయి శాంతి నెలకొంటుందని ప్రజలందరూ ఆశించారు. అయితే అదొక భ్రమగానే మిగిలిపోయింది. రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం మారింది, ముఖ్యమంత్రి మారారు. కాని అంతకుముందు నుండి వస్తున్న క్రమం మాత్రం మునుపటివలే యథేచ్ఛగా కొనసాగింది. ఆమె ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటి నుండి హెచ్చాంశాఖ బాధ్యతను మమతాయే నిర్వహిస్తున్నారు. గడిచిన దశాబ్దంగా పాలనాపరమైన లోపాలను సరిచేయడానికి కచ్చితమైన ప్రయత్నమేమీ చేయలేదు. రాజకీయ హత్యల్లో నేడు పశ్చిమ బెంగాల్కు దేశంలో మొదటిస్థానం దాని పరిణామమే. అది రాష్ట్ర గౌరవాన్ని భంగపరిచింది. కేంద్ర నేర పరిశోధనా సంస్థ వెబ్సైట్లో లభిస్తున్న సమాచారం ప్రకారం 2018లో దేశం అంతటా 62 రాజకీయ హత్యలు జరగా, అందులో అత్యధికంగా 12 హత్యలు ఈ రాష్ట్రంలోనే జరిగాయి. ఇది అధికారికమైన రికార్డు. అలా హత్యకు గురైన వారిసంఖ్య ఇంకా ఎక్కువగానే ఉండవచ్చు.

2021 అసెంబ్లీ ఎన్నికల తర్వాత హింస

పశ్చిమబెంగాల్ తొలి మహిళా ముఖ్యమంత్రిగా మమత మే 2011లో ప్రమాణస్వీకారం చేశారు. 2016లో మరొకసారి పరిపాలించే అవకాశం

వాస్తవాలు

పొందగా అది 2021 సంవత్సరంతో ముగిసింది. పెద్ద ఎత్తున హింస, అరాచకత్వంతో రాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగి మే 2, 2021న ఫలితాలు వచ్చాయి. ఫలితాలు రావడం ప్రారంభం అయినప్పటి నుండి టీఎంసీ మెజారిటీ సాధిస్తూనే వచ్చింది. అదే సమయంలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా టీఎంసీ కార్యకర్తలు, మద్దతుదారులు ప్రతిపక్షాలకు చెందిన, ముఖ్యంగా బీజేపీ కార్యకర్తల మీద దాడులు, ఆ పార్టీ కార్యాలయాలను తగులబెట్టడం ఆరంభించారు. అలా ప్రారంభమైన ఆ హింస అనేక రోజుల పాటు 148 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల పరిధిలో సాగింది. మారుమూల గ్రామాలలోని పోలింగ్ బూత్ స్థాయి కార్యకర్తలను హింసించడం, ఇళ్లు తగులబెట్టడం, కుటుంబ సభ్యులను చంపడం, మహిళలను బలత్కారం చేయడంతో యధేచ్ఛగా సాగాయి. ఆ రాత్రి అంతిమ ఫలితం వచ్చేటప్పటికి టీఎంసీకి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి కావలసినంత బలం లభించింది. అయినప్పటికీ మమత నందిగామ్ లో నువ్వేందు అధికారి చేతిలో ఓడిపోయారు. ఈ ఓటమికి ప్రతీకారం తీర్చుకొనేందుకు టీఎంసీ కార్యకర్తలు సువేందు మీద హత్యాయత్నం చేశారు. ఇలాంటి ఘటనలు ఒకటి కాదు, వేల సంఖ్యలో జరిగాయి. బీజేపీ సేకరించిన వివరాల ప్రకారం 6,983. వాటి వర్గీకరణ కింది పటంలో చూడవచ్చు.

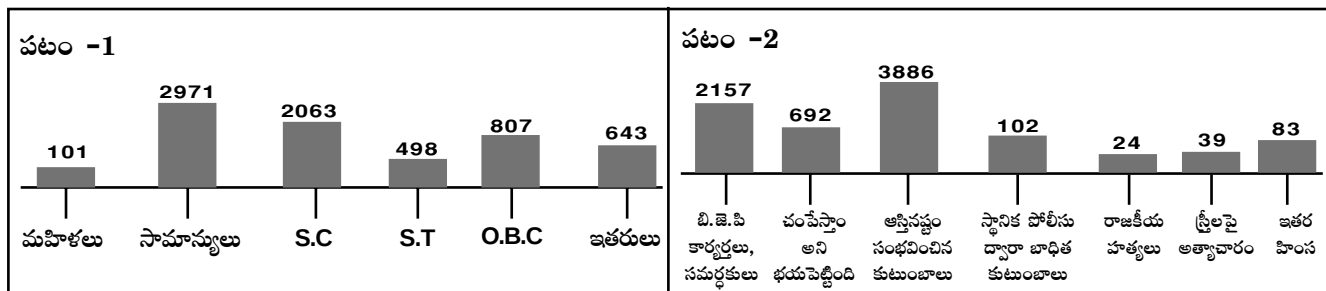

మరొక విశేషం. అరాచకశక్తులు సాగించిన ఈ నీచమైన చర్యలపై ఎటువంటి విచారణ జరగడం లేదు. ఒకవేళ విచారణ నిష్పక్షపాతంగా జరిగితే ఇలాంటి వందలాది ఘటనలు వెలుగు చూస్తాయి. అయినప్పటికీ కొన్ని బయటపడ్డాయి. అలాంటి వాటిలో ఒకటి పూర్వ మిడ్నాపూర్ జిల్లా నందిగామ్ విధానసభ నియోజకవర్గ పరిధిలోని రామమందిర దగ్గరకాండ.

ఎన్నికల అనంతరం చోటు చేసుకొన్న ఈ భయానక పరిణామాలకు బలైన కుటుంబాలు తమ మీద జరిగిన దాడి గురించి, దాడి చేసిన వారి గురించి చెప్పడానికి భయపడుతున్నారు. దాడి చేసిన వారిని గుర్తు పట్టగలిగినా ఫిర్యాదు చేయడానికి ముందుకు రావడంలేదు. ఫిర్యాదు చేస్తే చంపేస్తారని భయం. ఈ స్థితిలో స్థానిక పాలనా యంత్రాంగం కూడా సహకరించడంలేదు. అన్ని విధాలా నష్టపోయి

అందిన సమాచారాన్ని బట్టి సుమారు 191 శరణార్థి శిబిరాల్లో 6,779 మంది ఉన్నారు. అక్కడ సరైన సదుపాయాలు లేవు. వీరిని సురక్షితంగా తమ ఇళ్లకు పంపేందుకు స్థానిక పాలనా యంత్రాంగం శ్రద్ధ చూపడం లేదు.

దాదాపు ప్రతి చోట టీఎంసీ గూండాలు పోలీసుల సమక్షంలోనే లూటీ చేశారు. దగ్గరకాండ సాగించారు, ప్రత్యర్థులను చావబాదారు. ఎక్కడా పోలీసులు నిలువరించిన దాఖలా లేదు. సోషల్ మీడియాలో అలాంటి వీడియోలు, ఫోటోలు వైరల్ అయ్యాయి. దీనిని బట్టి స్థానిక పాలనా యంత్రాంగం సహాయంతో అధికార పార్టీయే ఇదంతా చేసిందని స్పష్టమవుతున్నది. కొన్నిచోట్ల సాహసించి ఈ హత్యలతో సంబంధం ఉన్న టీఎంసీ కార్యకర్తలపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేశారు. అయినప్పటికీ పోలీసులు చాలా మృత దేహాలకు పోస్టుమార్టం చేయించలేదు.

ఈ వేలాది సంఘటనల వెనుక లక్ష్యం బీజేపీ మద్దతుదారులను భయభ్రాంతులకు గురిచేయడమేనని అర్థమవుతున్నది. 24 మందిని క్రూరంగా హత్య చేశారు. అనేక మంది మహిళలపై అత్యాచారాలు జరిగాయి. సంపద లూటీ, దహనాలు మామూలే. టీఎంసీ గూండాలు 2000 మంది బీజేపీ కార్యకర్తలను, మద్దతుదారులను లక్ష్యంగా చేసుకొన్నారు.

హిందువుల ధార్మిక స్థలాలపైన దాడిచేయడం

భయంతో ఉన్న వీరికి మమత కూడ ఎటువంటి సహాయం, న్యాయం అందించే ప్రయత్నం చేయలేదు. దానికి కారణం 6,983 సంఘటనలలో దోషులు కేవలం టీఎంసీ వారే.

రాష్ట్రంలోని ప్రతి జిల్లాలో బీజేపీ కార్యకర్తలు, మద్దతుదారులు టీఎంసీ గూండాలు చేతిలో హింసకు గురయ్యారు. చంపేస్తామని టీఎంసీ వాళ్లు బెదిరించడంతో బాధితులంతా ఇళ్లు, వాకిళ్లు వదిలి శరణార్థి శిబిరాల్లో తలదాచుకున్నారు. ఇప్పటివరకు

నేరగాళ్ల మీద నేరుగా కేసులు నమోదు చేయలేదు.

టీఎంసీ గెలుపు ఖాయమైన తరువాత రాష్ట్రానికి వచ్చిన కేంద్రమంత్రి మరణీధరన్ పై హత్యాప్రయత్నం చేసేంతవరకు వాళ్లు పెట్రోలింగ్ చేశారు. కేంద్రమంత్రి మే 6వ తేదీన పశ్చిమబెంగాల్ పర్యటనలో ఉన్నప్పుడు జరిగిన ఈ హత్యా ప్రయత్నాన్ని అధికారిక ట్వీట్ ద్వారా ప్రజలందరికీ తెలియపరుస్తూ, 'పశ్చిమ మిడ్నాపూర్ లో టీఎంసీ గూండాలు నా కాన్సాయ్ మీద దాడి జరిపారు. కారు అడ్డాలు పగులగొట్టారు.

నా పర్యటన మధ్యలో ఆపేశారు' అని పేర్కొన్నారు.

బాధితులకు న్యాయం అందించే ప్రయత్నాలు

జరిగిన హింసపై నివేదికను సమర్పించాల్సిందిగా మే 7వ తేదీన కలకత్తా హైకోర్టు బదుగురు సభ్యుల ధర్యాసనం రాష్ట్ర హోంశాఖ కార్యదర్శిని ఆదేశించింది. ఉదయశంకర్ చటోపాధ్యాయ వంటి ప్రముఖ అడ్వకేట్లు ద్వారా హైకోర్టులో వేసిన పిటిషన్లో, 'ఎన్నికల తర్వాత రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు భయానకంగా మారాయి' అని పేర్కొన్నారు. హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి రాజేష్ బిందల్, జస్టిస్ ఐ.సి. ముఖర్జీ, హరీష్ టండన్, సామేన్ సేన్, సుబ్రత్ తాలూక్దార్ లతో కూడిన ఆ ధర్యాసనం పరిపాలనా వ్యవస్థ పనితీరుల గురించి కూడా వెంటనే అఫిడవిట్ సమర్పించమని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. అంతటితో ఆగకుండా హింస చోటు చేసుకున్న స్థలాలు, అక్కడ హింసను నియంత్రించడానికి తీసుకొన్న చర్యల గురించి కూడా అఫిడవిట్లో తెలపాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అడ్వకేట్ జనరల్ను ఆదేశించింది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఈ హింసకు కారణమని ఆరోపణలు వచ్చిన నేపథ్యంలో పెద్దఎత్తున హింస జరిగిన మాట నిజమేనని కనీసం కోర్టు ధృష్టికేనా వచ్చింది. మే 10వ తేదీన ప్రభుత్వం సమర్పించిన అఫిడవిట్లో 'భవిష్యత్లో ఇలాంటి హింస జరుగ నివ్వం' అని పేర్కొన్నది. జాతీయ, రాష్ట్ర మానవ హక్కుల కమిషన్లు, జాతీయ మహిళా కమిషన్, జాతీయ ఎన్సి కమిషన్ల దగ్గర బాధితులందరు ఫిర్యాదు చేసుకోవచ్చునని మే 18న రెండో విచారణ సందర్భంగా హైకోర్టు తెలిపింది.

పశ్చిమబెంగాల్ హింసపై స్వయంగా స్పందిస్తూ జస్టిస్ వినీత్ శరణ్, జస్టిస్ బి.ఆర్. గవాయ్లతో కూడిన ఇద్దరు న్యాయమూర్తుల సుప్రీంకోర్టు ధర్యాసనం మే 18న ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందాన్ని (సిట్) ఏర్పాటు చేసింది. బీజేపీ కార్యకర్తలు అవిజిత సర్కార్, హరీన్ అధికారిల హత్య అనంతరం వారి కుటుంబ సభ్యులు వేసిన పిటిషన్పై విచారణ జరుపుతూ అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది.

ప్రధాని, హోంమంత్రి, గవర్నర్ ఆవేదన

హింస జరిగిన 48 గంటల్లోనే ప్రధానమంత్రి

గవర్నర్కు ఫోన్ చేసి రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల వరిస్థితుల గురించి వాకబు చేశారు. ఇదే విషయాన్ని గవర్నర్ ట్విటర్ ద్వారా తెలియచేస్తూ 'ప్రధానమంత్రి ఫోన్ చేశారు. ఇక్కడి శాంతిభద్రతల దుస్థితిపై బాధను వ్యక్తం చేశారు. ఇక్కడ యథేచ్ఛగా సాగుతున్న హింస, హత్యలకు సంబంధించి వారికి తెలిపాను. పరిస్థితులు చక్కదిద్దాలని ప్రధాని సూచించారు' అని పేర్కొన్నారు.

దీని తరువాత మే 7న కేంద్ర హోంశాఖ 24 పరగణ జిల్లా డైమండ్ హార్బర్ ప్రాంతంలో జరిగిన హింసాకాండ గురించి వాస్తవాలు సేకరించడానికి నలుగురు సభ్యులతో బృందాన్ని ఏర్పరిచారు. దీనిని స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత జరిగిన పెద్ద హింసాకాండగా గవర్నర్ వర్ణిస్తూ, 'ప్రజలు మతం మార్చుకోవడానికి కూడా సిద్ధమయ్యారు. అంటే ఎంతగా ప్రజలు భయ భ్రాంతులయ్యారో' అని అన్నారు. హింస జరిగిన ప్రాంతాలను గవర్నర్ సందర్శించి, బాధితులను ప్రత్యక్షంగా కలుసుకొన్నారు. ఆ సందర్భంగా టీఎంసీ వాళ్లు నల్ల జెండాలు ప్రదర్శించారు. అంతేకాదు దిన్హటా ప్రాంతానికి వెళ్లినప్పుడు, 'గవర్నర్ వెనక్కి వెళ్లిపోండి!' అంటూ నినాదాలు చేశారు. కలతచెందిన గవర్నర్ కారు దిగి వచ్చి 'నినాదాలిస్తున్న వారిపై ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు? శాంతిభద్రతలు పూర్తిగా అదుపు తప్పాయి. ఇలా జరుగుతుందని ఊహించలేదు' అని పోలీసుల మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

మానవహక్కుల, ఎన్సి, మహిళా కమిషన్లు

అనేక వార్తా పత్రికలలో వచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా స్వయంగా జాతీయ మానవహక్కుల కమిషన్ స్పందిస్తూ బాధితుల మానవ హక్కులను స్థానిక జిల్లా పాలనా యంత్రాంగం, పోలీసులు కాపాడలేకపోయారని చెప్పింది. వెంటనే బృందాన్ని ఏర్పాటుచేసి రెండు వారాల్లో నివేదిక ఇవ్వాలని డిఐజీని ఆదేశించింది.

జాతీయ మహిళా కమిషన్ కూడా ఘటనలపై విచారణ జరిపించాలని కోరింది. నేరగాళ్ల మీద చర్యలు చేపట్టాలని కమిషన్ అధ్యక్షురాలు రేఖాశర్మ డిజిపీకి లేఖ రాశారు. బాధితులను కలుసుకొని వాస్తవ పరిస్థితులు అంచనా వేసేందుకు మహిళా కమిషన్ బృందం మే 5, 6 తేదీల్లో హింస జరిగిన స్థలాలలో పర్యటించింది. ఈ పర్యటనల్లో అనేకమంది మహిళలు అత్యాచారానికి గురైనారని, కొందరిని బలాత్కారం చేస్తామని భయపెట్టిన సంగతి తెలిశాయి. ఎందరో తల్లులు రాష్ట్ర పోలీసుల మీద నమ్మకం కోల్పోయి, తమ పిల్లలను రాష్ట్రం దాటి బయటకు పంపాలనుకుంటున్న సంగతి కూడా కమిషన్కు తెలిసింది. శరణార్థి శిబిరాల్లో ఉంటున్న మహిళలు తమ ఇక్కట్లు చెప్పుకున్నారు. తమని కొట్టి, హింసించారని, ఇళ్లకు అగ్ని పెట్టారని చెబుతూ.. తాము తలదాచుకొన్న శిబిరాల్లోనూ కనీస అవసరాలు లేవని, చికిత్స, భోజనం, తాగునీరు సరిపడా లేవని చెప్పడంతో మహిళా కమిషన్ విస్తుపోయింది.

ఎస్సీలను కూడా టీఎంసీ గూండాలు లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. పరిస్థితులను అంచనా వేసేందుకు జాతీయ ఎస్సీ కమిషన్ అధ్యక్షులు విజయ సాంష్లా నేతృత్వంలోని బృందం రాష్ట్రంలో రెండురోజులు పర్యటించింది. తర్వాత సాంష్లా మాట్లాడుతూ '1947లో జరిగిన అత్యంత బాధాకరమైన, భీతిని గొలిపే సంఘటనలు వృద్ధుల ద్వారా వినే వాళ్లం. ఫోటోలు చూశాం... ఇప్పుడు స్వయంగా పూర్వ వర్తమాన్ జిల్లా, మిల్క్ పాదా గ్రామంలో పర్యటించినప్పుడు ఒకే వరుసలో ఉన్న 12 దుకాణాలను దోచుకొని, ధ్వంసం చేయడం కనిపించింది. దక్షిణ పరగణ జిల్లాలోని నాబాగాం, నబాసన్ గ్రామాల్లో బాధితులైన షెడ్యూల్డ్ కులాల వారు ఇళ్లు వదిలిపెట్టి పారిపోయారు. దోషులు బహిరంగంగా తిరుగుతున్నారు. వెయ్యిమంది స్వయంగా రాత పూర్వకంగా కమిషన్కు ఫిర్యాదులు అందించారు. దీని ఆధారంగా త్వరలో నివేదిక తయారుచేసి ప్రధానమంత్రి, కేంద్ర హోంమంత్రికి అందచేస్తామని సాంష్లా అన్నారు. ★

ఏది శాశ్వతం

ప్రతి మనిషి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎవరో ఒకరి మరణం చూస్తూనే ఉంటాడు. కానీ ఆ మరణం తన దగ్గరకు రాదనే భ్రమలో ఉంటాడు. ఆ భ్రమే కాదు ఈ ప్రపంచమే ఒక భ్రమ. అందుకే శ్మశాన వైరాగ్యమే అది కొద్దిసేపటిలో మరుపు వస్తుంది. తిరిగి ఈ లోకం అంతా శాశ్వతం అనే భ్రమకు లోనవుతూ ఉంటారు. కానీ ఈ ప్రపంచంలో ఉన్నవన్నీ ఏదోఒకనాటికి నశించిపోయేవే. పెరుగుట విరుగుట కొరకే అని పెద్దవాళ్లు చెప్పనే చెప్పారు. కానీ ఆశ తీరని మనిషి అంతా నాకే కావాలి అంటూ ప్రతి దానిలోనూ స్వార్థం చూపుతాడు.

మనిషి కడుపు నిండితే ఒక్కమెతుకు కూడా తినలేడు. కానీ తరతరాలు కూర్చుని తిన్నా తరిగిపోనంత ఆహారాన్ని పోగుచేయడానికి తనకున్న కాలమంతా శ్రమిస్తుంటాడు. వచ్చేనాడు ఏదీ తీసుకరాలేదు. పోయేనాడు ఏదీ తీసుకు పోలేదు అన్నది ప్రతి నిమిషం చెప్తునే ఉంటారు. చూస్తూనే ఉంటారు. కానీ లక్షలు, కోట్లు, మోసం చేసో, మాయచేసో దాస్తుంటారు. ఇదంతా ఎందుకు? అంటే మనిషి దగ్గర సమాధానం లేదు. ఒకసారి రాముడు విద్యాభ్యాసం తరువాత రాజదర్బారుకు వచ్చారు. ఆయన్ను చూసి అందరూ ఆనందచిత్తులయ్యారు. కానీ రాముడు మాత్రం నిర్వేదంగా కనిపించాడట. ఆయన కులగురువు వశిష్ఠుడు 'రామా! ఎందుకు నిర్వేదంగా, నిర్విప్లంగా ఉన్నావు?' అని అడిగారు. దానికి రాముడు 'అచార్య నేను ఊహ తెలిసినప్పటినుంచి చూస్తున్నాను. ఈ విశ్వంలో పుట్టుట గిట్టుట కొరకే అన్నట్లు ప్రతి ఒక్కరి రూపు మార్చుకుంటూ నశించిపోతోంది. అన్ని నశించేవే అయితే ఉండేది ఏది? దాన్ని తెలుసుకోవడం ఎలా? అని అడిగాడట.

దానికి వశిష్ఠులు ఈ ప్రపంచం అంతా చైతన్య స్వరూపం. ఆ చైతన్యం తప్ప మరేదే లేదు. కానీ ఈ మనుషులందరూ లేనిదాన్ని ఉన్నట్లుగా భ్రమించి దాని కోసం ఆరాటపడుతున్నారు అని చెప్పారు. అప్పుడు రాముడు 'ఆ భ్రమను అధిగమించేదెలా' అని అడిగారు. దానికాయన 'మనస్సు ద్వారా' అన్నారు. ఆ 'అదెట్లంటే మనస్సు ఒక అర్థం లాంటిది. దాని ఎదురుగా ఏది కనిపిస్తే దాన్నే చూపుతుంటుంది. కనుక పవిత్రమైన భావంతో కర్తవ్యనిర్వహణ చేయాలి. ఫలితం ఆశించకూడదు. కర్తవ్యనిర్వహణ వల్ల వచ్చిన ఫలితం ఏదైనా అది రాయి పైన బాణంలా నిప్పులం అవుతుంది కానీ మనిషికి ఎటువంటి బాధ లేక ఆనందాన్ని ఇవ్వదు. కనుక ఫలితం ఆశించక భగవంతుడు ప్రసాదించిన దానితోనే తృప్తిగా జీవిస్తే చాలు మనిషి జన్మకు సార్థక్యం సమకూరుతుందని చెప్పారు. భ్రమలు తొలిగిపోతాయి అని చెప్పారు. కనుక మనమూ ఆ భ్రమల జోలికి పోకుండా మన కర్తవ్యాన్ని ఏమరుపాటు లేకుండా నిర్వర్తించుదాం. ఆనందాన్ని ఆహ్వానిద్దాం. ★

ప్రకృతి, పురుషుడు

వీరిద్దరూ పరస్పరసహకారులు. పరస్పరపోషకాలు. వీరిద్దరిలో ఏ ఒక్కరు లేకపోయినా మరొకరి జీవనం అగమ్యగోచరంగా ఉంటుందనుకోవడం పొరపాటు కాదు. విత్తు ముందా? చెట్టుముందా అన్నట్లుగానే మనిషి ముందో చెట్టు ముందో చెప్పడం కష్టం కానీ వీరిరువురూ ఒకరికొకరు చేసుకునే సాయంతో సృష్టి సమతౌల్యతను సాధిస్తుంది.

అసలు మనిషి బతకడానికి అవసరమైన ప్రాణవాయువును ఇచ్చే మొదటి వనరు చెట్లే. ప్రతి మనిషి తన జీవితంలో చెట్లను నాటడం, వాటిని సంరక్షించడం ప్రధాన భాగంగా చేసుకోవాలని హైందవం చెప్తుంది. దీనిని కర్తవ్యంగా పాటించడానికే పూజా పాటవాల్సినా పూలు, పత్రాలు, పండ్ల అవసరాన్ని పెట్టినట్లు చెప్తారు. 84 జీవరాసుల్లో మనిషి ప్రత్యేకజీవి. మనిషి మరోమనిషితో పోల్చలేనంత వైవిధ్యాన్ని ప్రతి మనిషి కలిగిఉంటాడు. అట్లానే చెట్లు మరోచెట్టుతో పోల్చి ఇది అలాంటిదే అని చెప్పలేనన్ని రకరకాల చెట్లు ఈ భూగోళంపై ఉన్నాయి. సర్వ సృష్టిలో పెద్ద చేప చిన్నచేపను తింటున్నట్లు కనిపించినా ఈసృష్టిలో ఏ ప్రాణి కూడా పనికిరానిది అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ప్రతి జీవి దేనికో ఒకదానికి అవసరమైతే ఉంటుంది. చెట్ల విషయంలో కూడా ఆయుర్వేదంలో పనికిరాని చెట్లు అంటూ ఏదీ లేదంటారు.

చెట్లు కూడా మనిషి లాగే ప్రవర్తిస్తుంది. చెట్లు గాలిపీల్చడం, చూడడం, తాగడం, పెరగడం, వాసనచూడడం ఇట్లాంటి పంచేంద్రియాలతో చేసే పనులు చేస్తుంటాయని శాస్త్రవేత్తలు చెప్పడమే కాదు మనమూ చూస్తూ ఆశ్చర్యానికి గురవడం సాధారణమే. మనిషిలో కనపించే పరిణామక్రమం చెట్టులోను కనిపిస్తుంది. మనిషి నువాసన పీల్చడం వల్ల, సంగీతం వినడం వల్ల ఉల్లాసాన్ని, ప్రోత్సాహాన్ని పొందితే, చెట్లూ మంచి సుగంధాలను పీల్చినప్పుడు, సంగీతం విన్నప్పుడు వాటి పెరుగుదలలో ప్రత్యేకతను తెలిపినట్లు శాస్త్రవేత్తలు గుర్తించారు.

పూర్వం అడవులు కూడా నివాసయోగ్యాలుగా ఉన్నట్లు మన పురాణేతిహాసాలు చెప్తాయి. రుషులు, మహర్షుల వంటివారు అడవుల్లోనే నివసించేవారు. వారిదగ్గరకు విద్యార్థులు వెళ్లి వారి విద్యాభ్యాసాన్ని కొనసాగించేవారు కూడా. దీనివల్ల చిన్నప్పటి విద్యార్థులకు చెట్ల సంరక్షణ ప్రాధాన్యత తెలిసే వీలుకలిగింది. ఇప్పుడు మనిషి ప్రకృతిని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాడు. ప్రళయంతక సమస్యలు కేవలం చెట్లు లేనందువల్లే కలుగుతున్నాయని నేటి శాస్త్రవేత్తలు కూడా చెప్తున్నారు. వృక్షాలు కాలుష్యనివారణకేంద్రాలు. మనం వదిలే గాలి, ఫ్యాక్టరీల్లాంటివి వదిలే వాయువులను చెట్లు పీల్చుకుని మనిషికి అవసరమైన ప్రాణవాయువు నిస్తాయి. కానీ చెట్లను నరికివేయడం వంటి చర్యలవల్ల ఆక్సిజన్ క్షీణించి, కాలుష్యం పెరిగిపోతుంది. గాలిలో ఆక్సిజన్ సాంద్రత 19.5 శాతం ఉంటేనే మనిషి హాయిగా బతకగల్గుతాడు. ఒకవేళ ఆసాంద్రత తగ్గిపోతే శ్వాస సమస్య తీవ్రమౌతుంది. నేడు మనిషిని పీల్చిపీల్చిచేస్తున్న కరోనా మహమ్మారి శ్వాససమస్యను ఉద్ధృతం చేయడం చూస్తున్నాం కదా. మనిషికి ఆనందం వచ్చినా, ప్రేమ పొంగినా, దుఃఖం కమ్ముకున్నా చెట్లే సేదతీరుస్తుంది. మనిషి పుట్టినప్పటినుంచి చివర జరిగే అంతిమయాత్రలో కూడా చెట్లే సాయపడుతుంది. పూర్వం జీవిత చరమాంకం వనాల్లో సాగాలంటూ వానప్రస్థానం చేసేవారు. ఇంతలా మనిషికి సాయం చేసే చెట్లకు భారతీయం దివ్యత్వాన్ని ప్రసాదించింది. "ఓషధిభ్యాః అన్నమ్, అన్నాత్ పురుషాః" అనేది తైత్తిరీయోపనిషత్ చెప్పే వాక్యం అన్నం వల్ల పుట్టే జీవునికి చెట్లే ప్రాణాధారాలు అని అర్థం చెప్తుంది.

- రాయసం లక్ష్మి

నాగోబా గుడి చుట్టూ ఉన్న ప్రహరీగోడకు దీపాలు పెట్టుకొనే అరల్లోంచి నూనె దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. అక్కడే మేస్తం వంశం వాళ్లు వంటలు చేసుకుంటున్నారు. ఆనవాయితీ ప్రకారం ఇరవై రెండు పొయ్యిల మీద వాళ్ల మనసుల్లో వంశ మూలపురుషుడైన పెర్సేపనను తలచుకుని భక్తి పారవశ్యంలో ఉన్నారు. పుష్కమానపు పార్లమి రోజున బయల్దేరి వెళ్లి గోదావరి నీటిని కొత్త కుండలతో తీసుకొచ్చారు. ఈ నీరు వచ్చాకే నాగోబా జాతర మొదలవుతుంది. ఆ రోజు అమావాస్య నాగోబా దేవతను గోదారి నీటితో అభిషేకించి, తర్వాత తండాలు నుండి తెచ్చిన పాలతో క్షీరాభిషేకం చేస్తారు. జాతర మొదలైంది. చుట్టూపక్కల ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన గోండుజాతి వారితో పాటు ఇతర భక్తులు కూడా మొక్కులు చెల్లించుకుంటున్నారు. శేషనారాయణ మూర్తి అయిన నాగోబా పడగ విప్పి నాట్యం చేస్తాడనీ, పూజారులు పోసే పాలు తాగుతాడనీ, వాళ్లను ఆశీర్వదిస్తాడనీ వాళ్ల నమ్మకం. గుడి దగ్గర్లోని మర్రిచెట్టు కింద విడిది చేసారు. కుండలు తయారుచేసే గుగ్గిళ్ల పెదరాజన్న వంటకోసం కుండలు, మూతలు, దీపాంతలూ సిద్ధం చేసుకుని కూర్చున్నాడు. చిన్నా పెద్దా కలిసి ఆనందంగా 'గుసాడి' నృత్యం చేస్తున్నారు.

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

రెండు సంద్యుల

ర్యాలి ప్రసాద్

భీము తన స్నేహితులతో కలిసి తాటాకు పందిరికింద నడుం వాల్చాడు. తెల్లవార్నూ జాతర జరిగింది. ఉదయాన్నే నిద్రలేచి, తూర్పు నుండి వచ్చిన గంటందొర ఆ దగ్గరలోనే ఉన్నాడని తెలిసి అతన్ని కలుసుకోవాలని అనుకున్నాడు. అతని ద్వారా చాలా విషయాలు తెలుసుకున్నాడు. గంటం దొర మన్యంలో గిరిజనుల బతుకులను బాగుపరచడానికి, తెల్లదొరల దారుణ అకృత్యాలను అరికట్టడానికి, మన్యానికి స్వేచ్ఛను ఇవ్వడానికి పోరాడుతున్న అల్లారి శ్రీరామరాజు అనుచరుడు. రవి అస్తమించని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఎదిరిస్తున్న వీరుడు, కర్మయోగి, దేశాలకు దేశాలే సామ్రాజ్యవాదానికి దాసోహమంటున్నప్పుడు మన్యం ప్రజలతో తెల్లదొరలకి చలిజ్వరం తెప్పిస్తున్న ధీరుడు.

అప్పటికే కలకత్తా వెళ్లి సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీని కలుసుకుని పోరాట మార్గాలను తెలుసుకుని వచ్చాడు. మన్యంలో శ్రీ రామరాజు చేస్తున్న గెరిల్లా పోరాటాలను గూర్చి చెప్పారు. సురేంద్రనాథ్, ఇరుగుపొరుగు ప్రాంతాల్లోని వాళ్లు ఒకరి ఉద్యమాలకు మరొకరు సహకరించుకోవాలన్నారు. ప్రపంచంలో ధనవంతులంతా ఒకటి కానక్కరలేదు. పేదవాళ్లూ ఒకటి కానక్కరలేదు కానీ అన్యాయాలకు, దోపిడీలకూ వ్యతిరేకంగా పోరాడేవాళ్లు ఒక్కటవ్వాలి. అప్పుడే ప్రజలు మనుషుల్లా బతకగలుగుతారు. ప్రపంచంలో జరిగే ఏ ప్రజా ఉద్యమాన్ని అయినా తలకెత్తుకుని గౌరవించవలసిందే అని ఆయన చెప్పిన మాటలు గుర్తుకు వస్తున్నాయి.

గంటం దొరను కలుసుకున్నాడు. అతని ద్వారా అనేక విశేషాలు విన్నాడు. గిరిజనులు ఆయన్ని భక్తితో "స్వామీ" అని పిలుస్తారట. త్వరలో స్వామిని కలుస్తానని గంటం దొరకు చెప్పాడు.

కొంతకాలం తర్వాత భీము శ్రీరామరాజును కలవడానికి బయల్దేరాడు. ధర్మపురి వెళ్లి యోగ, ఉగ్ర నరసింహునిగా ఉన్న శ్రీలక్ష్మి నరసింహుణ్ణి దర్శించుకున్నాడు. అక్కడి నుండి లక్ష్మణ్ణిపేట, పెద్దం పేట, రామగుండం మీదుగా మంధని వెళ్లాడు. తనతో కలిసివచ్చే మిత్రులతో నిజాం సబాబును ఎదుర్కొనే పథకాలను చర్చించాడు. అక్కడి నుండి గారేపల్లి, మణుగురు మీదుగా భద్రాచలం వెళ్లి శ్రీరామచంద్రుల దర్శనం చేసుకున్నాడు. ఆ రాత్రికి అక్కడే ఉన్నాడు.

అక్కడినుంచి లక్కవరం, మారేడుపల్లి మీదుగా మంప గ్రామం చేరుకున్నాడు. మంపగ్రామ మునసుబును కలుసుకుని సర్దాపూర్ నుండి వచ్చినట్లు చెప్పాడు. తను వచ్చిన విషయం గంటం దొరకు తెలియ జేయాలని మునసుబును కోరాడు. బంట్లోతు వెళ్లి గంటం దొరకు విషయం చెప్పాడు. అప్పటికే రాత్రయ్యింది. అర్ధరాత్రి అడవంతా నిద్రపోయేవేళకి గంటందొర నల్ల కంబళీ కప్పుకుని వచ్చాడు. ఇంట్లో దీపం వెలుతురులో చురుకైన కళ్లు. నల్లని నిగనిగలాడే స్ఫురద్రూపంతో గంటం దొర మునసుబు భీమును గుర్తుపట్టాడు. వరస్థరమూ నమస్కారాలు చేసుకొన్నారు. తన ప్రాంతంలో చేయాల్సిన విప్లవ పోరాటాలను గురించి వివరించాడు భీము. కలకత్తాలో సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ చెప్పిన మాటల్ని చెప్పాడు. ఉదయాన్నే స్వామి దగ్గరకు తీసుకువెళ్తానని చెప్పాడు గంటందొర. భోజనాలు చేసాక గోండుల సాంప్రదాయాల గురించీ, తెలంగాణా జీవన పరిస్థితుల గురించీ, దేశంలో గిరిజనుల దైన్యస్థితిని ఇద్దరూ చర్చించుకున్నారు. గంటం దొర స్వామి తెల్లదొరలతో పోరాడుతున్న విధానాన్ని వివరించాడు. మాట్లాడుకుంటూనే ఇద్దరూ నిద్రపోయారు.

తెల్లవారీ వారక ముందే ఇద్దరూ లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నారు. నిప్పుల్లో కాల్చిన కర్రపెండలం దుంపలు తిన్నారు. అమావాస్య రోజులు కావడంతో ఇంకా చీకటిగానే ఉంది. కోడికూత జాముకు ముందుగానే ఇద్దరూ అడవిలోకి వెళ్లిపోయారు. దట్టమైన కీకరాణ్యం మధ్యనుండి ఫర్లాంగు దూరం వెళ్లాక దారి తెలియని బాట. చెట్లకు ఉన్న గుర్తులను చూస్తూ ముందుకు సాగుతున్నాడు గంటం దొర. భీము అనుసరిస్తున్నాడు. పూర్తిగా తెల్లవారింది. సూర్యుడు పూర్ణబింబంతో లోకాన్ని చూస్తున్నాడు.

రెండు తాటి చెట్లనున్న కొండలాంటి ప్రదేశం కనిపించింది. దానికి ఉత్తర దిక్కున రాళ్లు పోగుపడి ఉన్నాయి. ఒక్కో రాయీ గజమూ, గజమున్నర కై వారంతో నునుపుదేరి ఉన్నాయి. గంటందొర తన వెంట తెచ్చిన ఎర్రని గుడ్డను ఆ రాళ్ల మధ్యనున్న ఖాళీలోకి విసిరాడు. కొద్దిక్షణాల్లో గుహ లోపల్నుండి గంట శబ్దం వినిపించింది. గంటం దొర మూడుసార్లు రాయి మీద కర్రతో కొట్టాడు. లోపలి రాయి నెమ్మదిగా పక్కకు కదిలింది. వెలుగుతున్న కాగదాల కాంతి రాళ్ల మధ్య నుండి బైటికొచ్చింది.

పాలిగాడుతో కలిసి "దొరా! ఈయనెవరు"

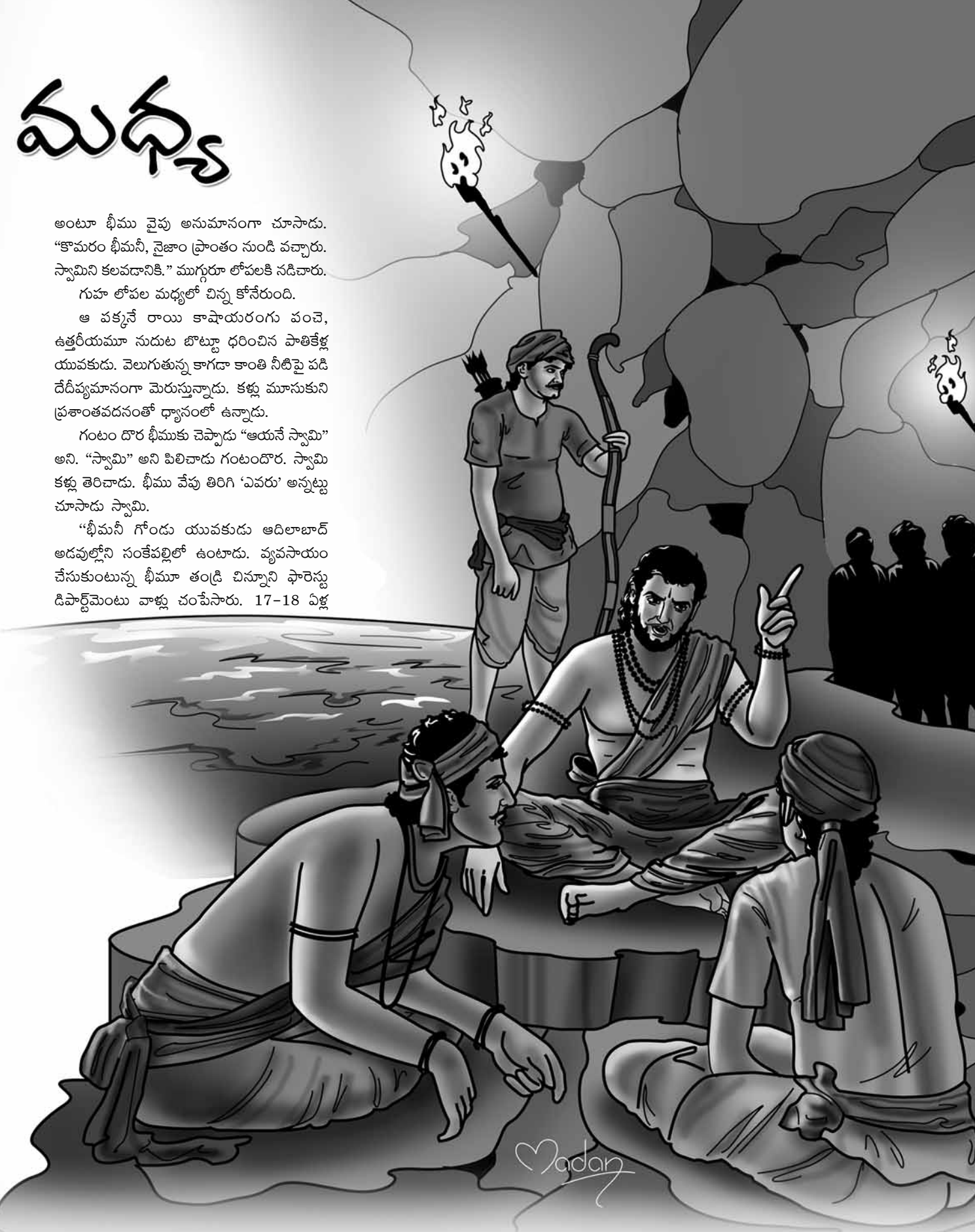
మధ్య

అంటూ భీము వైపు అనుమానంగా చూసాడు.
“కొమరం భీమనీ, నైజాం ప్రాంతం నుండి వచ్చారు.
స్వామిని కలవడానికి.” ముగ్గురూ లోపలకి నడిచారు.
గుహ లోపల మధ్యలో చిన్న కోనేరుంది.

ఆ వక్కనే రాయి కాషాయరంగు వంచె,
ఉత్తరీయమూ నుదుట బొట్టూ ధరించిన పాతికేళ్ల
యువకుడు. వెలుగుతున్న కాగడా కాంతి నీటిపై పడి
దేదీప్యమానంగా మెరుస్తున్నాడు. కళ్లు మూసుకుని
ప్రశాంతవదనంతో ధ్యానంలో ఉన్నాడు.

గంటం దొర భీముకు చెప్పాడు “అయినే స్వామి”
అని. “స్వామి” అని పిలిచాడు గంటందొర. స్వామి
కళ్లు తెరిచాడు. భీము వేపు తిరిగి ‘ఎవరు’ అన్నట్లు
చూసాడు స్వామి.

“భీమనీ గోండు యువకుడు ఆదిలాబాద్
అడవుల్లోని సంకేపల్లిలో ఉంటాడు. వ్యవసాయం
చేసుకుంటున్న భీమూ తండ్రి చిన్నాని ఫారెస్టు
డిపార్ట్మెంటు వాళ్లు చంపేసారు. 17-18 ఏళ్ల

“అవును నిజమే! మనకు కావాల్సింది. వాళ్లకు భయం కలిగించడం మాత్రమే కాదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించడం. దానికి తగ్గ ప్రయత్నాలు చేయాలి. అందుకోసం మనకు ఆయుధాలు కావాలి. కనుక మేమిక్కడ పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి చేస్తున్నాము. అక్కడి నుండి తుపాకులు, తూటాలు పట్టుకెళ్తున్నాము. మేము చేసేది దోపిడీ కాదు కాబట్టి పట్టుకువెళుతున్న ఆయుధాల వివరాలు రిజిస్టర్లో రాస్తున్నాము. కానీ మీ ప్రాంతపు పరిస్థితి వేరు. మీ పోరు వేరుగా ఉంటుంది. గెరిల్లా పద్ధతి ద్వారా విప్లవ పోరాటాలు చేయడం ద్వారా తక్కువ ఆయుధాలతో శత్రువులతో పోరాడే అవకాశ ముంటుంది”

వయసులో జరిగిన ఈ సంఘటనతో కుటుంబం సర్దాపూరు వలస వెళ్లిపోయింది. అడవిలో నమ్మకుని బతుకుతున్న చిన్నా కుటుంబం పోడు వ్యవసాయం చేసుకుంటూ బతుకుతుంది.”

నిశ్చబ్దంగా విన్న శ్రీరామరాజు భీమువైపు తిరిగి పక్కనున్న రాయి మీద కూర్చోమని చూపాడు. భీము ఆ రాయి మీద కూర్చున్నాక గంటందొర మరో రాయి మీద కూర్చున్నాడు.

శ్రీరామరాజు “ఇప్పుడు నువ్వు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నావు కదా! మరి విప్లవం బాట పట్టడానికి కారణమేంటి? భీము! విప్లవం సమస్తాన్నీ వదిలిపెట్టి చేయాల్సిన యజ్ఞం లాంటిది.”

“అవును స్వామీ! మీరు చెప్పింది నిజమే! కానీ వ్యవసాయం చేసుకుంటూ మా మానాన మేము బతుకుతుంటే మేము సాగు చేసుకున్న పొలాన్ని ఆక్రమించు కున్నారు. ఆ భూమికి వేరే వాళ్లు పట్టడారులుగా ఉన్నారు. మా భూమిని కూడా సిద్దిఖీ అనే జమీందారు లాక్కోడానికి ప్రయత్నించాడు. అది తట్టుకోలేక నేను కర్రతో అతని తల పగలగొట్టాను. ఆ సిద్దిఖీ అక్కడిదకక్కడే చనిపోయాడు. అతను ఆసఫ్ జహీ రాజవాసానికి చెందినవాడు”.

శ్రీరామరాజు “ఆసఫ్ జహీ రాజవాసం ఏంటి”

అని అడిగాడు.

“స్వామీ! ఢిల్లీ పాదుషా ఔరంగజేబు ఆసఫ్ జహీని దక్కనుకు సుబేదారుగా నియమించాడట. ఆ తర్వాత కొన్నాళ్లకి తనకు తానుగా స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటించుకుని అసఫ్ జహీ వంశరాజ్యాన్ని నెలకొల్పాడట. ఆ వంశం వాళ్లే నిజాం ప్రాంతాన్ని పాలిస్తున్నారు. అలాంటి రాజవంశాన్ని ఎదుర్కోవడం సామాన్య గిరిజనులకు కష్టంగా ఉంది. స్వామీ! రాను రాను వాళ్ల పెత్తనం ఎక్కువైంది. గిరిజనులు కేవలం కూలీలుగానే ఉండిపోతున్నారు. ఎదురు తిరిగిన వాళ్ల మీద కేసులు పెడుతున్నారు. స్వామీ! అలాంటి వంశానికి చెందిన సిద్దిఖీని చంపితే వాళ్లు ఊరుకుంటారా? అందుకే మరాఠ్వాడాకు పారిపోయాను. అక్కడ బల్లార్ల నుండి అస్సాపం వెళ్లి తేయాకు తోటల్లో కూలీపని చేయడం మొదలు పెట్టాను అక్కడే బైటి ప్రపంచాన్ని చూసాను. ఉర్దూ, మరాఠీ లాంటి కొత్త కొత్త భాషలు నేర్చుకున్నాను. కొత్త కొత్త పంటలు పండించడం నేర్చుకున్నాను స్వామీ! కానీ ఎప్పటికైనా ఆసఫ్ జహీ రాజవాసపు అరాచకాలను ఆపాలి. దానికోసమే పోరాడుతున్నాను స్వామీ!” చెప్పాడు భీము.

శ్రీరామరాజు చాలాసేపటి వరకూ మాట్లాడలేదు.

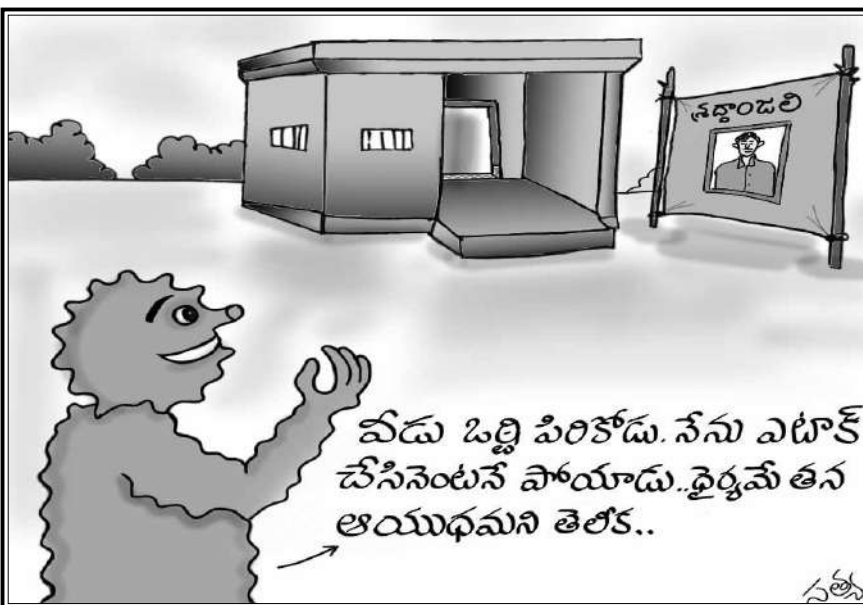
గుహంతా నిశ్చబ్దం అలుముకుంది. శ్రీ రామరాజు పైకి లేచాడు. వెంటనే భీము లేచాడు. గంటందొర వాళ్లను అనుసరించాడు.

శ్రీరామరాజు భీమువేపు తిరిగి భీము! “నీ పోరాటం చరిత్రలో నిలిచిపోయేది. చిన్న చిన్న సంఘటనల్లోనే మహా ఉద్యమాలు పుట్టుకొస్తాయి. లక్షలాది మందికి ఆదర్శమవుతాయి. ఆచరణీయ మవుతాయి. అయితే ఈ దేశం పోరాటాలకు ఇంకా సిద్ధం కాలేదు. నీ ప్రాంతానికి శత్రువైన నిజాం ఆసఫ్ జహీనిగానీ, దేశాన్ని కబళించిన ఈస్టిండియా కంపెనీగానీ ఎదుర్కొనే శక్తి ఈ దేశ ప్రజలకు పూర్తిస్థాయిలో లేదు. ఇక్కడి గిరిజన ప్రాంతాల్లోనూ అదే పరిస్థితి. మన్యంలో ప్రజలు విద్యావంతులు కావాలి. వాళ్ల హక్కుల్ని వాళ్లు తెలుసుకోగలగాలి. నేనీక్కడ అదే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను భీము!” అన్నాడు.

“కానీ స్వామీ! తిరుగుబాటు జరిగితేనే కదా, వాళ్లకూ భయం కలిగేది. కాస్తంతైనా తగ్గతారు” అన్నాడు భీము.

“అవును నిజమే! మనకు కావాల్సింది. వాళ్లకు భయం కలిగించడం మాత్రమే కాదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించడం. దానికి తగ్గ ప్రయత్నాలు చేయాలి. అందుకోసం మనకు ఆయుధాలు కావాలి. కనుక మేమిక్కడ పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి చేస్తున్నాము. అక్కడి నుండి తుపాకులు, తూటాలు పట్టుకెళ్తున్నాము. మేము చేసేది దోపిడీ కాదు కాబట్టి పట్టుకువెళుతున్న ఆయుధాల వివరాలు రిజిస్టర్లో రాస్తున్నాము. కానీ మీ ప్రాంతపు పరిస్థితి వేరు. మీ పోరు వేరుగా ఉంటుంది. గెరిల్లా పద్ధతి ద్వారా విప్లవ పోరాటాలు చేయడం ద్వారా తక్కువ ఆయుధాలతో శత్రువులతో పోరాడే అవకాశ ముంటుంది” అని శ్రీరామరాజు కోనేరు దగ్గరికి వెళ్లి కిందకు వంగి నీటితో ముఖాన్ని కడుక్కున్నాడు. పైకిలేచి గంటం దొర వేపు తిరిగి “గంటం దొరా! మనం రేపు అన్నవరం పోలీస్ స్టేషన్ మీద దాడి చెయ్యాలనుకున్నాం. అంతా సిద్ధమేనా” అడిగాడు.

“చిత్తం స్వామీ! అంతా సిద్ధం. అన్నవరం చుట్టుపక్కల నుండి కొంతమంది కుర్రోళ్లు కూడా తోడువస్తామని కబురు పంపారు. చుట్టూ పక్కల ఊళ్ల నుండి చాలామంది తమ రాకకోసం ఎదురు

వడు ఒడ్డి పిరికోడు. నను ఎటాక్ చేసినెంటన పోయాడు.. ధైర్యమే తన ఆయుధమని తెలిశ..

నవ్వు

చూస్తున్నారు స్వామి! రేపు ఉదయానికి మనం అన్నవరం చేరుకోవాలి స్వామి” అన్నాడు గంటం దొర

“అయితే ఉదయాన్నే అక్కడ ఉండేలా బయలు దేరాలి.” అన్నాడు శ్రీరామరాజు.

భీమును ఉద్దేశించి “భీమా నవ్వు కూడా మాతో రా అన్నవరం సత్యనారాయణ స్వామిని దర్శించుకుందుగాని” అన్నాడు. “అలాగే స్వామి” బదులిచ్చాడు.

శ్రీరామరాజుతో సహా గంటం దొర మరో ఇరవై మంది అడవి మార్గం గుండా అన్నవరానికి చేరుకున్నారు. వాళ్లను అనుసరిస్తూనే భీము కూడా దారి పొడుగునా భీముకు ఏ అసౌకర్యం కలగకుండా చూస్తున్నాడు శ్రీరామరాజు. మధ్యమధ్యలో ఎదురవుతున్న గ్రామాల ప్రజలు పూజా సామాగ్రితో శ్రీరామరాజును ఆరాధిస్తున్నారు. దారిలో ఎదురైన వ్యక్తులకు భీమును చూపించి “ఈయన నిజాం ప్రాంతంలో మహాధీరుడు” అని పరిచయం చేస్తుంటే భీమును కూడా ప్రజలు అఖండ మర్యాదతో గౌరవిస్తున్నాడు. భీము ఈ ప్రాంతంలో తనకు లభిస్తున్న గౌరవానికి ముగ్ధుడయ్యాడు.

అల్లంత దూరంలో అన్నవరం సత్యనారాయణ స్వామి కొండ కనిపిస్తుంది. అందరూ దణ్ణాలు పెట్టుకున్నారు. కానీ అక్కడ గుడి ఉన్న అనవాళ్లేమీ లేదు. పెద్దగా జనసంచారమూ లేదు. చిన్న గ్రామం. వంద గడపలుంటాయేమో! అందరూ గుడి దగ్గరకు వచ్చారు. బాంపాల దగ్గర విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. కాసేపయ్యాక శ్రీరామరాజు “భీమా! మేము పోలీస్ స్టేషన్ కు వెళ్తాం. నువ్విక్కడే ఉండు. నీతో మా వాళ్లు కొందరు ఉంటారు” అన్నాడు.

“నేనూ మీతో వస్తాను స్వామి!” అన్నాడు భీము.

“వద్దు భీమా ఈ ప్రాంతం నీకు కొత్త. నీకు మాకూ మంచిది కాదు. ఇక్కడే ఉండు” అన్నాడు.

“అలాగే స్వామి” అంగీకరించాడు స్వామి. వెళ్లిన అరగంటలోనే తిరిగి వచ్చారు. శ్రీ రామరాజు, అతని అనుచరులు “పోలీసులు లొంగిపోయారు. కానీ స్టేషన్లో ఆయుధాలేమీ లేవు. పదండి కొండమీదకెళ్లి సత్యనారాయణ స్వామి దర్శనం చేసుకుని వద్దాము” అని భీమానూ తన అనుచరులతో కలిసి కొండమీదకు తీసుకెళ్లారు. మెట్టదారి పొడుగునా ప్రజలు ఆయనకు నీరాజనాలందించారు.

భక్తులూ, పరిసర గ్రామాల ప్రజలు ఆలయ పూజారులు శ్రీరామరాజుకీ, అతని పరివారానికి ఆలయంలోకి ఘనస్వాగతం పలికారు. పురోహితులు శ్రీరామరాజును కూర్చోపెట్టి సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతం చేయించారు. ఎర్రగోధుమ నూకతో చేసిన ప్రసాదం ఇచ్చారు. అవి తీసుకుని అందరూ కొండ దిగారు. ప్రసాదాన్ని విస్తరాకుల్లో చుట్టి భీముకిచ్చాడు. శ్రీరామరాజు వాటిని కళ్లకద్దుకుని తీసుకున్నాడు. వెంట

శ్రీరామరాజు మరునాడు ఉదయాన్నే తన అనుచరులతో తిరిగి తన స్థావరానికి బయలుదేరాడు. వాళ్లతో కలిసి భీమా బయల్దేరడానికి సిద్ధమవుతూ “స్వామి! నేను మా ఊరు బయల్దేరుతాను. మిమ్మల్ని కలుసుకోవడం నా జీవితంలో మరచిపోలేని సంఘటన. మీతో కలిసి చేసిన ఈ ప్రయాణం ఆసఫ్ జహీ రాజువాసమ్మీద నేను చేయబోయే పోరాటానికి మరింత బలాన్నిస్తుంది” అంటూ శ్రీరామరాజు కాళ్లకు నమస్కరించబోయాడు.

తెచ్చుకున్న సంచిలో దాచుకున్నాడు. అప్పటికే అక్కడికి ఆంధ్రపత్రిక, హిందూ పత్రికల విలేకర్లు వచ్చారు. చెరుకూరి నర్సింహమూర్తి అనే ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరి శ్రీరామరాజు ఇంటర్వ్యూ తీసుకున్నాడు.

అదే సారాంశాన్ని ది హిందూ విలేకరి ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేసుకున్నాడు. ఉదయం పడయ్యింది. విలేఖర్లు వెళ్లిపోయాక, అందరూ శంఖవరం బయల్దేరి వెళ్లారు. అక్కడి ప్రజలు రాజును భక్తిప్రపత్తులతో ఆదరించారు. కానీ ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ద్వారా రాజును ఆ గ్రామ ప్రజలు ఆదరించిన విషయం తెలుసుకున్న కలెక్టర్ జె.ఆర్. హెగెన్స్ అన్నవరం వచ్చి ఆ గ్రామానికి నాలుగు వేల రూపాయలు జరిమానా విధించారు. విషయం తెలుసుకున్న శ్రీరామరాజు “నేను సాయంత్రం ఆరు గంటల వరకూ శంఖవరంలో ఉంటాను. నన్ను కలవ వలసిందని” కలెక్టరుకు మిరపకాయ టపా పంపాడు. మర్నాడు వరకూ కలెక్టరు శ్రీరామరాజు దగ్గరకు వచ్చే సాహసం చేయలేకపోయాడు.

శ్రీరామరాజు మరునాడు ఉదయాన్నే తన అనుచరులతో తిరిగి తన స్థావరానికి బయలుదేరాడు. వాళ్లతో కలిసి భీమా బయల్దేరడానికి సిద్ధమవుతూ “స్వామి! నేను మా ఊరు బయల్దేరుతాను. మిమ్మల్ని కలుసుకోవడం నా జీవితంలో మరచిపోలేని సంఘటన. మీతో కలిసి చేసిన ఈ ప్రయాణం ఆసఫ్ జహీ రాజువాసమ్మీద నేను చేయబోయే పోరాటానికి మరింత బలాన్నిస్తుంది” అంటూ శ్రీరామరాజు కాళ్లకు నమస్కరించబోయాడు.

శ్రీరామరాజును అతన్ని పైకిలేపి “ఈ ప్రాంతంలో నేనంతో, మీ ప్రాంతంలో నువ్వు అంతే! మనిద్దరమూ ఒకే విధమైన పోరాటం చేస్తున్న వాళ్లం. నువ్వు నాకు సోదరునివి” అని గుండెలకు హత్తుకున్నాడు.

భీము కళ్లవెంట నీళ్లు కారసాగాయి. “కానీ స్వామీ తమరు అనుభవంలోనూ, వయసులోనూ పెద్దవారు. నా వంటి తరువాత తరం వాళ్లకి మార్గదర్శకులు” అన్నాడు భీము.

తన వెంట ఉన్న అనుచరులతో పంపిస్తే భీముకు ప్రమాదమని కిద్దంపూడి గ్రామానికి చెందిన శ్రీశైలపు సత్యమాచారినిచ్చి రైల్వే స్టేషనుకు పంపించాడు. హైదరాబాద్ వేపు వెళ్లే ఏదో ఒక రైలు ఎక్కించమని చెప్పాడు. సత్యమాచారి భీమును తీసుకువెళ్తుంటే కొంతదూరం వెళ్లి స్వామిని వెనక్కి తిరిగి తనివిదిరా చూస్తూ ముందుకు కదిలాడు భీము. వాళ్లు వెళ్లిన కాసేపటికి రైలు వచ్చింది. ఎక్కి కూర్చున్నాడు. అతనికి నమస్కారం పెట్టి సత్యమాచారి వెనక్కి వెళ్లిపోయాడు. భీము కిటికీలోంచి బైటికి చూస్తుంటే అన్నవరం మీసాలదేవుడు సత్యనారాయణ స్వామి కొండ కనిపిస్తుంది.

“ఇకపై అన్నవరం అంటే సత్యనారాయణ స్వామి కాదు మన్నెం వీరుడు అల్లూరి శ్రీరామరాజు గుర్తుకు వస్తాడు” అని మనసులో అనుకున్నాడు భీము. ★

మూడోదశ.. ముందు జాగ్రత్త

ప్రపంచాన్నే కాదు, భారత్ ను కూడా కొవిడ్ 19 భయం వీడలేదు. ఇప్పటి వరకు రెండుదశలలో ఆ మహమ్మారి మానవాళిని కుంగబీసింది. మూడోదశ దాదాపు తథ్యమన్న వాదనలే ఎక్కువగా వినిపిస్తున్నాయి. వైద్య చరిత్ర చెబుతున్నదీ ఇదే. మూడోదశను చవి చూస్తున్న దేశాలు కూడా ఉన్నాయి. భారత్ లోనూ రెండోదశ ముగింపునకు వస్తున్న సమయంలో మూడోదశ గురించిన ఆలోచనలు మొదలయ్యాయి. ఇందుకు ప్రధాన కారణం- ఇది పిల్లల మీద ప్రతాపం చూపిస్తుందన్న అంచనాలు. కానీ ఎక్కువ అధ్యయనాలు వెల్లడించిన వాస్తవాలను బట్టి చూస్తే పిల్లల మీద మూడోదశ ప్రభావం తక్కువే. ఇది సంతోషించదగ్గ విషయం.

కరోనా మొదటిదశ తీవ్రంగాను, రెండోదశ అతితీవ్రంగాను ఉంటుందని వైద్య చరిత్ర చెప్పినట్టే జరిగింది. మూడోదశలో తీవ్రత తక్కువేనని మొదట నిపుణులు భావించారు. తాజాగా వస్తున్న అంచనాలను బట్టి మూడోదశ కూడా తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తుందనే కొందరి అభిప్రాయం. మొదటిదశ కరోనా పెద్దలను, రెండోదశ యువతరాన్ని బలి తీసుకోగా, మూడోదశ పసివారి మీద పంజా విసిరే అవకాశం ఉందన్న భయాలు మొదలయ్యాయి. ప్రస్తుతం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కేసులలో కొంత తగ్గుదల (భారత్ సహా) కనిపిస్తున్నా ఈ మహమ్మారి సద్గుణమణిగిందని ఏ దేశమైనా భావిస్తే అంతకంటే తప్పిదం మరొకటి ఉండదని జూన్ 1న జరిగిన 74వ ప్రపంచ హెల్త్ అసెంబ్లీ ముగింపు సమావేశం తీవ్రంగానే హెచ్చరించింది. అందుకే ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ మాసాంతానికి ప్రతి దేశంలోనూ 30 శాతం ప్రజలకు వ్యాక్సినేషన్ జరిగేలా చర్యలు తీసుకోవడం అత్యవసరమని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యుహెచ్ ఓ) డైరెక్టర్ జనరల్ టెడ్రోస్ అధ్నామ్ గెబ్రెయెసస్ ఈ సమావేశం నుంచి పిలుపునిచ్చారు. రెండోదశ తగ్గుముఖం పట్టడం చూసి దేశాలు ఊపిరి పీల్చుకోరాదన్నదే ఆయన అనలు ఉద్దేశం. మూడోదశను ఎదుర్కొంటున్న దేశాలలో బ్రిటన్

ఉంది. జూన్ 21 నుంచి కొవిడ్ నిబంధనలను ఎత్తివేయాలన్న ప్రభుత్వ ఆలోచనను వాయిదా వేయడం మంచిదని అక్కడి వైద్యులు సూచిస్తున్నారు.

భారత్ లో రెండోదశ కరోనా దాదాపు 108 రోజులు వేధించగా, తాజాగా మూడోదశ మాత్రం ఇంచుమించు 98 రోజులు కొనసాగే అవకాశం ఉందని భారత్ లో స్టేట్ బ్యాంక్ ఈ జూన్ 1న విడుదల చేసిన నివేదికలో హెచ్చరించింది. అయితే ఆరోగ్యరంగంలో మౌలిక వసతులు వృద్ధి చేసుకుని సీరియస్ కేసులు తగ్గించుకోవడంతో, వ్యాక్సినేషన్ ప్రక్రియతో ఈ ప్రమాదాన్ని అధిగమించవచ్చునని కూడా ఆ నివేదిక వెల్లడించింది. పరిస్థితి చేయిదాటి పోయే స్థితి వరకు కేసులు రానివ్వకుండా ఉండేందుకు అవసరమైన ఏర్పాట్లు చేసుకోవడం ద్వారా ఆ తీవ్రతను తగ్గించవచ్చు. అంటే కావలసినంత మెడికల్ ఆక్సిజన్, ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్లలో తగినన్ని పడకలు అందుబాటులోకి తేవడం వంటి ఏర్పాట్లు చేసుకోవాలి. దీనితో మరణాల సంఖ్యను తగ్గించుకోవచ్చు. ముందు జాగ్రత్త చర్యలతో మరణాల సంఖ్యను 20 శాతం నుంచి 5 శాతానికి తగ్గించాలి. మూడోదశ 18 ఏళ్ల లోపు పిల్లల మీద అధిక ప్రభావం చూపించే అవకాశం ఉంటుందని అంచనా వేస్తున్నారా కాబట్టి ఆ వయసు వారి వ్యాక్సినేషన్ కు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి.

దేశంలో 12-18 ఏళ్ల మధ్య వయసు పిల్లలు 15 నుంచి 17 కోట్లు ఉంటారు. కాబట్టి వీరికి అవసరమైన టీకాలు సేకరించడానికి తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని ఎస్ బీఐ ఎకోర్యాప్ నివేదిక తెలిపింది. ఇంతకీ మూడోదశ ఆరంభమవుతుందన్న అంచనా వేళ దేశంలో ఆరోగ్య మౌలిక వ్యవస్థ సామర్థ్యం ఎలా ఉంది? దేశంలో దాదాపు 90,000 ఐసీయు పడకలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ పెద్దలకు ఉద్దేశించినవి. పిల్లలకు రెండువేల వరకు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇవి చాలవని నిపుణులు చెబుతున్నారు. కాగా, మూడోదశ, అది చేసే నష్టం గురించిన అంచనాల నడుమ ఇప్పటికే ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ పది రాష్ట్రాలకు చెందిన జిల్లా కలెక్టర్లతో సమావేశం నిర్వహించారు. యువ తరంలో కరోనా వ్యాప్తి, దాని వేగం గురించి పూర్తి సమాచారం కోరారు.

మూడోదశ 18 ఏళ్ల లోపు వయసున్న వారి మీద ప్రభావం చూపే అవకాశం ఉందని నిపుణులు చెబుతున్నా, కొన్ని అధ్యయనాలను బట్టి రెండోదశ కరోనా పిల్లలకు సోకిన దాఖలాలు తక్కువ. అలాగే మరణాలు కూడా లెక్కించదగిన స్థాయిలో లేవు. అంటే కరోనా పిల్లలకు సోకదా? అయితే వైరస్ రూపం మార్పుకుంటే మూడోదశలో పిల్లల పరిస్థితి ఏమిటి అన్నదే అందరినీ వేధిస్తున్న ప్రశ్న. ఇటీవలనే

మూడోదశ 18 ఏళ్ల లోపు వయసున్న వారి మీద ప్రభావం చూపే అవకాశం ఉందని నిపుణులు చెబుతున్నా, కొన్ని అధ్యయనాలను బట్టి రెండోదశ కరోనా పిల్లలకు సోకిన దాఖలాలు తక్కువ. అలాగే మరణాలు కూడా లెక్కించదగిన స్థాయిలో లేవు. అంటే కరోనా పిల్లలకు సోకదా? అయితే వైరస్ రూపం మార్చుకుంటే మూడోదశలో పిల్లల పరిస్థితి ఏమిటి అన్నదే అందరినీ వేధిస్తున్న ప్రశ్న.

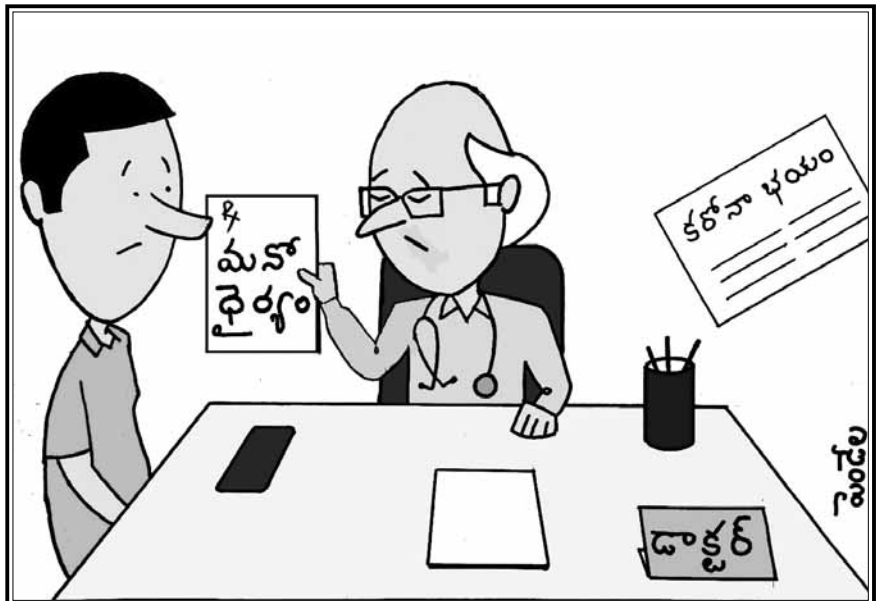
లాస్సెట్ ఏడుదేశాలలో జరిపిన అధ్యయనం ప్రకారం పదిలక్షల మంది బాలలకు కరోనా సోకితే, ఇద్దరు మాత్రమే కన్నుమూశారు. ఈ అధ్యయనానికి ఊతమిస్తున్నట్లు ఉంది ఇజ్రాయేల్ జరిపిన అధ్యయనం. దీని ప్రకారం, తొమ్మిదేళ్ల వయసు లోపు ఉన్న బాలలతో అసలు వైరస్ వ్యాపించదని తేలింది. అఖిల భారత వైద్య విజ్ఞాన సంస్థ (ఢిల్లీ) సంచాలకులు డాక్టర్ గులేరియా కూడా పిల్లలకు కొవిడ్ సోకిన దాఖలాలు లేవనే చెబుతున్నారు. ఒకవేళ వారు ఆ వైరస్ కు గురైనా పరిమితంగానే వారి మీద ప్రభావం చూపుతుందని ఆయన చెబుతున్నారు. ఇక్కడ రెండోదశ కరోనా బి. 1.617 రకం, ఇతర స్ట్రెయిన్లతో కలగలని ఏర్పడింది. మొదటిదశతో పోల్చుకుంటే రెండోదశ బాలలను కొంతవరకు బాధపెట్టిందని కొన్ని వాస్తవాలు చెబుతున్నాయి. ఉత్తరాఖండ్ లో 16000 మంది బాలలు ఇటీవలనే ఈ వైరస్ బారిన పడ్డారని వార్తలు వచ్చాయి. మహారాష్ట్రలోని అహ్మద్ నగర్ జిల్లాలో కూడా 9,928 మంది బాలలలో మే మాసంలో కరోనా పాజిటివ్ కనిపించింది. కానీ వీళ్లలో 95 శాతం మందికి ఆ లక్షణాలు లేవీ బయటపడలేదు. కాబట్టి ప్రమాదం లేదని జిల్లాయంత్రాంగం ప్రకటించింది. అయినా మూడోదశ గురించి దేశంలో కలత నెలకొంది. దీనికి తోడు మూడోదశను అనుభవించిన ఇంగ్లండ్ ఉదాహరణ కూడా కనిపిస్తున్నది. ఇంగ్లండ్ లో ఒక దశను మించి మరొక దశ ప్రాణాంతకంగా పరిణమించాయి. మూడోదశలో ఉండగా, మొన్న జనవరిలో అక్కడ ఒకేరోజు మూడు లక్షల కేసులు నమోదయ్యాయి. అందుకే మూడోదశకు సంబంధించి ఇదొక పాఠంగా భారత్ స్వీకరించాలని నిపుణుల అభిప్రాయం. అయితే బ్రిజిల్, అమెరికా ఉదాహరణలు కలవర పెట్టేవే. బ్రిజిల్ లో 2200 మంది పదేళ్ల లోపు పిల్లలు కొవిడ్ తో మరణించారు. అక్కడి కొవిడ్ మరణాలలో ఇది 0.5 శాతం. అమెరికాలో ఐదేళ్ల లోపు పిల్లలు 113 మంది చనిపోయారు. ఈ అంశాలను కూడా పరిగణనలోనికి తీసుకోవడం అవసరం. ఇదే సమయంలో మరొక వాస్తవం కూడా గమనించాలి. బ్రిజిల్ లో పిల్లల మరణాలు కొంచెం ఎక్కువ.

మూడోదశను ఎదుర్కొనడానికి కరోనా

వారియర్స్ కు ప్రత్యేక శిక్షణ కావాలి. ఇండియన్ అకాడెమి ఆఫ్ పిడియాట్రిక్స్ లో 30,000 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. వీరింతా దేశంలోని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలలో వివిధ శాఖలలో ఉన్నారు. అంటే దేశం నలుమూలలా వీరు విస్తరించి ఉన్నారు. కొత్తగా మిలటరీ డాక్టర్లు, ఆయుష్ డాక్టర్లు, ఆశా, అంగన్ వాడీ కార్యకర్తలకు తర్ఫీదు ఇవ్వాలి. వీరు దేశంలో పోలియో వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేసిన చరిత్ర కలిగినవారే కూడా.

మూడోదశ కరోనాను ఎదుర్కొనడానికి ఇప్పటికే పలు రాష్ట్రాలు సన్నాహాలు ప్రారంభించాయి. ఆరోగ్య వ్యవస్థను పటిష్టం చేయడానికి నడుం బిగించాయి. ఈసారి దృష్టంతా చిన్నారులు కేంద్రంగా ఉంది. పడకల సంఖ్యను పెంచడంతో పాటు, 12 ఏళ్ల వయసు పిల్లలు ఉన్న తల్లిదండ్రులకు వ్యాక్సినేషన్ లో ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. ఆక్సిజన్ ప్లాంట్లను నెలకొల్పడం, వరీక్షా కేంద్రాలను పెంచడం, ప్రయోగశాలల సంఖ్యను పెంచడం వంటి చర్యలు

తీసుకుంటున్నారు. 12 ఏళ్ల లోపు వయసు కలిగిన పిల్లలు ఉన్న తల్లిదండ్రులకు వ్యాక్సినేషన్ లో ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్లు ఇప్పటికే ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. రెండేళ్ల లోపు వయసు పిల్లలున్న తల్లులకు వ్యాక్సినేషన్ లో ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్లు గోవా వెల్లడించింది. చాలా రాష్ట్రాలు పిల్లల వైద్యం కోసం ఐసీయూలను విస్తరిస్తున్నాయి. మహారాష్ట్ర అయితే ఒక్క ముంబైలోనే ప్రస్తుతం 600 మాత్రమే ఉన్న పిల్లల కొవిడ్ వడకలను 2300కు పెంచుతున్నది. ఉత్తరాఖండ్ లో ఇప్పటికే సేవలు అందిస్తున్న డీఆర్ డీఓ పిల్లల కోసం ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు చేస్తున్నది. పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి పశ్చిమ బెంగాల్, తమిళనాడు, ఢిల్లీ, మహారాష్ట్ర, హిమాచల్ ప్రదేశ్, గోవా, ఉత్తరాఖండ్ ప్రత్యేక బృందాలను, టాస్క్ ఫోర్స్ లను నియమించాయి. ఉత్తరాఖండ్ ఈ విషయంలో మరింత జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నది. అక్కడి జనభాలో 43 శాతం బాలలే. మోదీ చెప్పినట్లు కరోనాను మనం గెలుస్తాం. మూడోదశ ఇందుకు మినహాయింపు కాదు. ★

వ్యాక్సిన్తో పంజాబ్ సర్కార్ వ్యాపారం

దేశాన్ని అమ్ముకు తినేసే బుద్ధి కాంగ్రెస్ పార్టీ సొంతం. దేశ ప్రజలందరికీ ఉచితంగా కరోనా వ్యాక్సిన్ ఇస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం మొదటి చెప్పింది.

ఇప్పటిదాకా 22 కోట్ల మందికి అందించింది కూడా. తాము గొంతు చించుకోవడం వల్లనే కేంద్రం ఉచిత వ్యాక్సిన్ నిర్ణయం తీసుకోక తప్పలేదని చెప్పడం విపక్షాల చిల్లర రాజకీయం. ఈ క్రీడలో అగ్రభాగాన ఉన్నవారు రాహుల్ గాంధీ. కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్న పంజాబ్ లో ఏం జరుగుతోంది? రాహుల్ కళ్లుండి చూడలేకపోతున్నారా? లేక చెవులు ఉండి వినలేకపోతున్నారా? రాష్ట్ర వివాదాస్పద ముఖ్యమంత్రి కెప్టెన్ అమరీందర్ సింగ్ వ్యాక్సిన్లను నడి బజార్లో అమ్ముకానికి పెట్టేశారు. ఇంకో మాటలో చెప్పాలంటే ప్రజల ప్రాణాలను గాలికి వదిలేశారు.

18 నుంచి 44 ఏళ్ల వయసున్నవారికి అందించే ఉద్దేశంతో ఆ రాష్ట్రం కోవాక్సిన్ వ్యాక్సిన్ ను పెద్ద ఎత్తున కొనుగోలు చేసింది. కానీ మధ్యలో అమోఘమైన ఆలోచన వచ్చి ఆ వ్యాక్సిన్ ను ప్రజలకు అందించకుండా, కొంతభాగం ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు అమ్మేసింది. ఒక్క డోస్ మీద రూ. 660/- లాభం కూడా వేసుకుంది. ఇందుకు ఘనత వహించిన అమరీందర్ ప్రభుత్వం చెప్పిన కారణం ఈ దశాబ్దపు తమాషా. ప్రైవేటు యాజమాన్యాలను కూడా కొవిడ్ నిరోధక చర్యల కోసం ప్రోత్సహించడానికే వ్యాక్సిన్లు విక్రయించిందట. అయితే బీజేపీ, అకాలీదళ్, ఆప్ వంటి పార్టీలన్నీ దుష్ప్రజ్వలంతో జూన్ 4న గతిలేక, తీవ్ర నిరాశతో వ్యాక్సిన్ వ్యాపారానికి స్వస్తి పలికింది.

చూడబోతే అమరీందర్ లో మంచి వ్యాపారవేత్త గుణాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయనిపిస్తుంది. అయితే ఆయన వ్యాపారం ప్రారంభించిన సందర్భమే బావుండలేదు. అందుకే ఇలా బేరం బెడిసింది. పంజాబ్ ప్రభుత్వం తాజాగా డోసు రూ. 400 వంతున 40,000 డోసులు కొనుగోలు చేసింది. వాటిని ఒక్కొక్క డోసు రూ. 1,060 వంతున కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులకు విక్రయించింది. అంటే రూ. 660 లాభం. కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులు ఎలాంటి లాభాపేక్ష లేకుండా వ్యాక్సిన్ ను ప్రజలకు అందించాలని అమరీందర్ ఆశయం కాదు. పైగా వాటిపై ఇంకొక రూ. 500 లాభం కూడా కలుపుకుని రూ. 1,560లకి అమ్ముకొనే వెసులుబాటు ఉదారంగా కల్పించారు. ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల వాళ్లు 'వ్యాక్సిన్ షన్ సీఎస్ఆర్ ఫండ్' అనే పేరుతో ప్రారంభించిన బ్యాంక్ అకౌంట్ లో

డబ్బు జమచేయాలి.

బీజేపీ, అకాలీదళ్, ఆప్, కేంద్ర మంత్రులు విమర్శలకు దిగడం, ఆఖరికి అమరీందర్ పార్టీ వారు కూడా ఇదేం దగుల్పాజితనం అంటూ చీల్చి చెండాడడంతో పంజాబ్ వ్యాక్సిన్ పంపిణీ అధికారి వికాస్ గార్గ్, '18-44 ఏళ్ల వారికి ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల ద్వారా ఇవ్వాలనుకున్న వ్యాక్సిన్ కార్యక్రమాన్ని విరమించుకోవడమైనది' అని చాటింపు వేయించ వలసి వచ్చింది. అయినప్పటికీ ఒకసారి ఒప్పందం అయ్యాక కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులు మాట వినాలని ఏముంది? అందుకే ఇంకొక ప్రకటన కూడా వచ్చింది. 'ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల వారు తమ దగ్గర మిగిలి ఉన్న వ్యాక్సిన్ డోసులను వెంటనే తిరిగి అప్పగించాలి. మీ డబ్బు మీకు తిరిగి చెల్లించగలం' అని ప్రభుత్వం ఆదేశించవలసి వచ్చింది. ప్రైవేటు ఆసుపత్రుల వాళ్లకి అమరీందర్ బాగా నిరాశ కలిగించారు. పాపం, ఆయనా నిరాశ పడ్డారు. ఎందుకంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 42,000 డోసులు సరఫరా చేసింది. ఇందులో ఆ ఆసుపత్రులు అమ్ముకున్న డోసులు కేవలం 600. రాష్ట్ర ప్రిన్సిపల్ కార్యదర్శి (ఆరోగ్యం) హసన్ లాల్ స్వయంగా ఈ విషయం వెల్లడించారు. ఇంతకీ తమ పార్టీ నాయకుడు, ముఖ్యమంత్రి వ్యాక్సిన్ ను ప్రజలకు రూ. 1,560లకు విక్రయించడానికి రాహుల్ ఆమోదించినట్టేనా? ఇంతవరకు ఎందుకు నోరు ఎత్త లేదు? ఇది మధ్య దళారీల కక్కుర్తి కంటే తీసి పోతుందా?

ముఖ్యమంత్రి అమరీందర్ నీ, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి బల్బీర్ సింగ్ సిద్ధును బీజేపీ, ఆప్, అకాలీదళ్ చీల్చి చెండాడుతున్నాయి. ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని గాలికి వదిలేసి, ముఖ్యమంత్రి, ఆరోగ్యమంత్రి వ్యాక్సిన్ అమ్ముకుని జేబులు నింపుకోవాలని అనుకున్నారని ఆ రాష్ట్ర బీజేపీ అధికార ప్రతినిధి అనిల్ సరీన్ బాహటంగానే దుమ్ము దులిపారు. ఒక పక్క నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వం దేశ ప్రజల ప్రాణాలను రక్షించడానికి ఉచితంగా వ్యాక్సిన్ అందిస్తూ ఉంటే, మరొక పక్క పంజాబ్ లోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వ్యాక్సిన్ ప్రక్రియను లాభార్జన మార్గంగా మలుచుకోవాలని చూస్తోందని ఆయన అన్నారు. అయితే ఆరోగ్యమంత్రి చెబుతున్నట్లు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు అమ్మిన వ్యాక్సిన్లు 42,000 కాదనీ, 80,000 అని సరీన్ మాటలను

బట్టి తెలుస్తున్నది. కానీ ఎవరైనా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి వెళ్లి వ్యాక్సిన్ అడిగితే అక్కడ మాత్రం లేవనే సమాధానం వస్తున్నదని సరీస్ ఆరోపించారు. ప్రాణా పాయ స్థితిలో ఉన్న కొవిడ్ బాధితుల కోసం కేంద్రం పంపించిన 809 వెంటిలేటర్లను కూడా పంజాబ్ ప్రభుత్వం సరిగ్గా ఉపయోగించుకోలేదని సరీస్ చెప్పారు. అయితే ఈ అమ్మకాల సంగతి తనకేమీ తెలియనట్లు ఆరోగ్యమంత్రి ఈ వ్యవహారం మీద దర్యాప్తుకు ఆదేశిస్తామని చెప్పడం ఈ ఉదంతంలో కొనమెరుపు. వాస్తవం ఏమిటంటే పంజాబ్ లో వ్యాక్సిన్ కొరత కేవలం కృత్రిమం. అది కాంగ్రెస్ పార్టీ, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి సృష్టించిన కొరత. ఇలాంటి కొరతనే కాంగ్రెస్ పార్టీ, నాయకులు దేశంలో పలుచోట్ల సృష్టించినమాట వాస్తవం. పంజాబ్ లో అయినా కాంగ్రెస్ అంతర్గత కుమ్ములాటలతో అతలాకుతల మవుతున్నది కాబట్టి ఇది బయటపడింది.

ఇవేకాదు, ఈ ఉదంతంలో కొన్ని ఇతరత్రా కొనమెరుపులు కూడా ఉన్నాయి. సాక్షాత్తు తమ ప్రభుత్వం వ్యాక్సిన్ తో వ్యాపారం చేయాలనుకుని పట్టుబడిపోయిన సంగతి పక్కన పెట్టి, కాంగ్రెస్ నేతలు మాకు తక్కువ వ్యాక్సిన్లు సరఫరా చేశారని ఎదురుదాడికి దిగారు. ఇంకా, వ్యాక్సిన్ కు ఒక్కొక్క చోట ఒక్కొక్క ధర ఏమిటి అంటూ నిగ్గదీసే ప్రయత్నం కూడా వారు చేశారు. నిజమే, ఇంకొన్ని వ్యాక్సిన్లు పంపి ఉంటే ఇంకా ఎక్కువ లాభాలు గడించే అవకాశం ఉండేది. అంతేనా! తమ రాష్ట్రానికి చెదిపోయిన వెంటిలేటర్లు పంపినందుకు కేంద్రమే తక్షణం క్షమాపణ చెప్పాలని ఆ పార్టీ నాయకుడు జైవీర్ షేర్గిల్ అడ్డగోలు వాదన లేవదీశారు. పైగా నీతులు చెప్పడానికీ, వాటిని ఆచరించడానికీ మధ్య వ్యత్యాసం ఏమిటో బీజేపీ గమనించాలని కూడా షేర్గిల్ సుద్దులు చెప్పారు. దండిగా లాభాలు గడించడానికే అమరీందర్ ప్రభుత్వం వ్యాక్సిన్లను ప్రైవేటు ఆసుపత్రులకు అమ్ముకుందని అకాలీదళ్ ఎలాంటి శషభిషలు లేకుండా చెప్పింది. పంజాబ్ లో మత్తుమందుల దందాను నిరోధించడంలో అమరీందర్ విఫలమయ్యారని, ఆయన అసమర్థుడని అదే పార్టీ నాయకుడు, మాజీమంత్రి నవజోత్ సిద్ధు గత కొంత కాలంగా దుమ్మెత్తి పోస్తున్నారు. మరి, అమరీందర్ సింగ్ ను హెచ్చరించే దమ్ము రాహుల్ కు ఉందా? కానీ నవజోత్ సిద్ధు పట్టు మీదడం లేదు. ఈ సందర్భాన్ని కొవిడ్ తన ప్రతాపం చూపిస్తున్నది. ఒక ఆరోగ్య సమస్యను పరిష్కరించడం అంటే రైతుల పేరుతో దళాలను రెచ్చగొట్టినంత సులువు కాదు.

మొత్తం నలభయ్యే పంజాబ్ వైద్య సంస్థలు వ్యాక్సిన్లు కొనుగోలు చేశాయి. అందులో మ్యూక్స్ హెల్త్ కేర్ అనే సంస్థ 30,000 వ్యాక్సిన్లు కొనేసింది.

ఇది మళ్లీ ఇతర సంస్థలకు సరఫరా చేయాలని అనుకుంది. చిన్నాపెద్దా సంస్థల వారు వంద నుంచి వేయి వరకు వ్యాక్సిన్లు తీసుకున్నారు. అధిక మొత్తంలో టీకా కొనుగోలు చేసిన వాటిలో మ్యూక్స్ హెల్త్ కేర్, ఫోర్టిస్ అనే రెండు సంస్థలు సహా మొత్తం తొమ్మిది ఉన్నాయి. ఈ అక్రమ దందా బయటపడిన వెంటనే కేంద్ర మంత్రి జవదేకర్ స్పందించారు. ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొత్తం 1.40 లక్షల డోసులు, ఒక్కొక్కటి రూ. 400లకు కొనుగోలు చేసిందని, అందులో కొంత లాభార్జన కోసం 20 ప్రైవేటు ఆరోగ్య సంస్థలకు అమ్ముకుందన్న వార్తలు వచ్చాయని ఆయన

ఆరోపించారు. కేంద్రం 22 కోట్ల వ్యాక్సిన్ డోసులను ఇంతవరకు ఉచితంగా అందించిన సంగతి గుర్తు చేసుకోవాలని ఆయన చెప్పారు. అంతర్గత కుమ్ములాటల పరిష్కారానికి ప్రస్తుతం పంజాబ్ కాంగ్రెస్ శాఖ మొత్తం ఢిల్లీ వంచాయతీలో పాల్గొన్నదని, ఆ రాష్ట్రంలో కొవిడ్ నివారణ చర్యలు ఎవరు చూస్తున్నారని జవదేకర్ ప్రశ్నించారు. ఇవన్నీ చూసినా, రాహుల్ గాంధీ ఇతరులకు నీతులు చెప్పి, ఉపన్యాసాలు దంచే పని మానుకుని సొంత పార్టీలోని అవినీతిని క్షాళన చేస్తే మంచిది. తమ మీది బురద కడుక్కుంటే ఇంకా బావుంటుంది. ★

REQUIREMENT

VIJNANA VIHARA SCHOOL GUDILOVA - 531173, Visakhapatnam Dist, Andhra Pradesh

Recruiting the following positions

Name of the post	Qualification
Executive officer	Degree + Administrative experience
Principal for Residential school	15+ yrs experience in which 5+ yrs as Vice Principal
Post Graduate Teachers	With B.Ed for Mathematics, Zoology, Physics, Commerce, Politics & Economics
Trained Graduate Teachers	With B.Ed for English, Telugu & Sanskrit.
Physical Education Teachers	With B.P.Ed. looking for both Male & Female trainers
Nurses	Looking for both Male & Female candidates
Hostel Wardens	looking for both Male & Female wardens
Librarian	With B.Li.Sc.
Supervisors	For mess, construction & Dairy

Please forward your resume to vv_rs@yahoo.com for scheduling an interview.
For any queries, Please contact Ph : 9000739495.

SECRETARY

ADMISSION ARE OPEN - CLASS XI

VIJNANA VIHARA RESIDENTIAL SCHOOL started in 1980 believes that education is not only the information but also the life-giving, man-making, character building, assimilation of ideas which goes as a long way in the personality development of a child. It offers instruction from standard V to XI. Now **Admissions are open for class XI**. The courses offered are **M.P.C., Bi.P.C., M.Bi.P.C** and are residential, **M.E.C., H.E.C** are non-residential. Admissions are strictly based on the previous academic results. Send an application with details of previous study to school mail-id. For more information contact **8106244224**. Admissions for other classes are in progress.

SECRETARY

కొత్త ఉద్యోగంలో చేరే ముందు వేతనంపై బేరసారాలు సహజం. యాజమాన్యం నెలకు యాభై వేలు ఇద్దామనుకుంటే, ఉద్యోగార్థి అంతకంటే ఎక్కువ అడగడం లోకరీతి. కానీ అంత జీతం నాకు అక్కర్లేదు, పాతిక వేలు చాలని ఎవరైనా అంటారా? అందుకు యాజమాన్యం ఒప్పుకోకపోతే ఆ ఉద్యోగం వద్దని వెళ్లిపోయేవాళ్లు ఎక్కడైనా ఉంటారా? ఒక ఉద్యోగిని ఏదైనా పనిమీద పక్క ఊరికి పంపి, అర్హతల ఆధారంగా ఖర్చుల నిమిత్తం పది వేల రూపాయలు ఇస్తే... వెనక్కి వచ్చిన తర్వాత తోమ్మిది వేలు తిరిగిచ్చే వారిని ఎవరైనా చూశారా? రైల్వే మొదటి శ్రేణి ప్రయాణార్హత ఉన్నప్పటికీ మూడవ తరగతిలో ప్రయాణించి, మిగిలిన సొమ్మును యాజమాన్యానికి తిరిగిచ్చే వారి గురించి విన్నారా? ఇలాంటి లక్షణాలున్న వాళ్లను పాతకాలపు కథల్లో చూస్తుంటాం. ఈ కాలంలో ఇలాంటి వాళ్లు ఉంటారని కూడా అనుకోలేం.. కానీ, నిన్నటిదాకా మన మధ్యే కదలాడిన ఓ వ్యక్తిలో ఈ అసాధారణ లక్షణాలున్నాయి. ఆయనే యెన్న శ్రీనివాసరావు. వైఎస్ఆర్ గా పాత్రికేయ వర్గాలలో సుపరిచితులైన శ్రీనివాసరావు వ్యక్తిత్వం ఎంత ఎత్తైనదో, అంతరంగం అంత లోతైనది.

మనసు వెన్న... మనిషి నిప్పు..

శ్రీనివాసరావుకు అక్షర నీరాజనం

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో ఆర్కియాలజీలో ఎంఎ, ఎంఫిల్ చేసి అనంతరం పాత్రికేయ వృత్తిలోకి ప్రవేశించారు. కృష్ణాపత్రిక, ఆంధ్రపత్రికలలో కొద్దికాలం పనిచేశాక ఆంధ్రప్రభలో చేరి దాదాపు దశబ్దం పాటు సేవలు అందించారు. మధ్యలో దాదాపు మూడేళ్లు శ్రీశైలం చుట్టుపక్కల గూడేలలో ఉంటూ వనమాలికలపై పరిశోధనలు చేయడంతోపాటు అనాధ ఆదివాసీ బాలబాలికల కోసం ఆశ్రమాన్ని నిర్వహించారు.

శ్రీశైలం నుంచి హైదరాబాద్ తిరిగి వచ్చేటప్పుడు అక్కడి నుంచి ఓ నిరుపేద చెంచు బాలికను దత్తత తీసుకున్నారు. ఆ అమ్మాయికి స్వాతి అని నామకరణం చేసి ఉన్నత విద్యావంతురాలిగా తీర్చిదిద్దడంతో పాటు తన వారసురాలిగా ప్రకటించారు. స్వాతి ఆయన ప్రాణం, స్వాతికి ఆయనే లోకం. వైఎస్ఆర్ చివరి కోరిక ప్రకారం ఆ అమ్మాయే తలకొరివి పెట్టింది.

ఆంధ్రప్రభలో ఉన్నప్పుడు భాజపా, సంఘపరివార్ సంస్థల కార్యకలాపాలను ఆయన కవర్ చేసేవారు. ఒకప్పుడు వాజపేయి గారు ప్రధానమంత్రి హోదాలో బెంగళూరు నుంచి ఢిల్లీ వెళ్తూ హైదరాబాద్లో పావుగంట విరామం కోసం లేక్వ్యా అతిథి గృహానికి వచ్చారు. ఆయనతో ఐదు నిమిషాల ముఖాముఖి ఏర్పాటు చేయాలని వైఎస్ఆర్ భాజపా అగ్రనాయకులకు విన్నవించుకున్నారు. నాయకులు కుదరదన్నా ఆయన పట్టువీడలేదు.

చివరికి దత్తాత్రేయ గారు అటల్జీకి వైఎస్ఆర్ విశిష్టతను తెలియజేసి ఇంటర్వ్యూ ఇవ్వాలిందిగా కోరారు. అలాంటి వ్యక్తిని తాను చూడాలను కుంటున్నానని వైఎస్ఆర్ ను లోపలికి పిలిపించారు అటల్జీ. ముఖాముఖి ప్రారంభమైంది. వైఎస్ఆర్ విలక్షణ శైలికి ముగ్ధుడైన వాజపేయి, ఇంకో ఐదు నిమిషాల సమయం ఇస్తున్నానని చెప్పారు. సాధారణంగా ఏ పాత్రికేయుడైనా ఎగిరి గంతుని అదనపు సమయాన్ని కూడా వాడుకుంటారు. కానీ, అలా చేస్తే వైఎస్ఆర్ ఎందుకవుతాడు?

అదనపు ఐదు నిమిషాల సమయం అవసరం లేదని సవినయంగా తెలియజేసి లేచి నిల్చున్నారు. తాను ఐదు నిమిషాలే అడిగానని, ప్రధానమంత్రి అమూల్యమైన సమయంలో అంతకంటే ఎక్కువ తీసుకోలేనని చెప్తూ ముఖాముఖి అవకాశం ఇచ్చి

నందుకు ధన్యవాదాలంటూ చేతులు జోడించారు. ముగ్ధుడైన అటల్జీ లేచి వైఎస్ఆర్ ను అలింగనం చేసుకున్నారు.

ప్రేమ తప్పు ద్వేషం ఎరుగని శ్రీనివాసరావు సాత్వికుడు, శాకాహారి. మూగజీవాల పట్ల కారుణ్యం చూపే వైఎస్ఆర్ తన అంతరంగాన్ని అక్షరాలకే పరిమితం చేయకుండా చేతల ద్వారా వేల గోవులను, వందల ఒంటెలను వధశాలలకు పోకుండా కాపాడారు. మూగజీవాల అక్రమరవాణా జరుగు తున్నట్లు సమాచారం అందగానే భుజాన ఓ సంచి వేసుకొని పాత స్కూటర్ పై వెళ్లి రోడ్డుపైనే అడ్డగించే వారు. ఇందుకోసం ఆయన ఎవరి సహాయం అర్థించ కుండా ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి పోరాడేవారు.

ఒకసారి హైదరాబాద్ లో ఎవరో

2014లో కొంతకాలం జాగృతి వారపత్రికలో కూడా వైఎస్ఆర్ సహాయ సంపాదకునిగా సేవలు అందించారు. సంఘపరివార్ సంస్థలతో సుదీర్ఘ అనుబంధం ఉన్నందుకేమో అసలు జీతమే వద్దని వాదనకు దిగారు. జీతం ఇచ్చేటట్లయితే తాను ఉద్యోగంలో చేరనని అప్పటి ప్రధాన సంపాదకులు వేణుగోపాల్ రెడ్డి గారితో కరాఖండిగా చెప్పారు. అదెలా కుదురుతుందయ్యా సేవలకు ప్రతిఫలం తీసుకోవడం నీ హక్కు, ఇవ్వడం మా బాధ్యత అని చెప్తే వినిపించుకోలేదు. చివరికి తనకు ఎప్పుడైనా డబ్బు అవసరం అయితే అడుగుతానని చెప్పి పనిలో చేరారు.

కొంటామంటే రాజస్థాన్ నుంచి ఓ పేద రైతు రెండు ఒంటెలను తీసుకొని బయలుదేరాడు. మధ్యలో అడ్డుకున్న వైఎస్ఆర్ కు ఆ పేదవానిపై జాలి కలిగింది. అప్పుచేసి ఆ రెండు ఒంటెలని కొన్నాడు. కొననైతే కొన్నాడుగానీ వాటిని పోషించేదెలా? మూడునాలుగు రోజులు వాటిని మేపేటప్పటికి అది ఎంత భారమో అర్థమైంది. చివరికి కొంపల్లిలో ఉన్న రాజస్థానీ సాంస్కృతిక, భోజనశాల ధోలారీధని యాజమాన్యాన్ని కలిసి వాటిని ఉచితంగా ఇచ్చేశారు.

అతి మంచితనం వల్ల ఆయన చాలా ఉద్యోగా లను వదులుకున్నారు. ఆంధ్రప్రభ తర్వాత ఆయన ఏడాదికన్నా ఎక్కువ ఎక్కడ పనిచేయలేదు. నాలుగేళ్ల క్రితం 99టీవీలో ఆయనకు సహాయ సంపాదకునిగా ఉద్యోగం వచ్చింది. 90వేల రూపాయల జీతం ఆఫర్ చేశారు. కానీ, అక్కడా ఆయన పాత పంథానే అనుసరించారు. తనకు 30 వేల రూపాయలు చాలని పేచీ పెట్టారు. 90వేలు తీసుకొని అందులోంచి 60 వేలు ఎవరికైనా విరాళం ఇచ్చుకొమ్మని మిత్రులు సలహా ఇస్తే కుదరదన్నారు. తన సేవల ప్రతిఫలం విలువ 30 వేల రూపాయలే నని, అంతకన్నా ఒక్క నయాపైసా ఎక్కువెచ్చినా తాను ఉద్యోగంలో చేరనని మొండికేశారు.

2014లో కొంతకాలం జాగృతి వారపత్రికలో కూడా వైఎస్ఆర్ సహాయ సంపాదకునిగా సేవలు అందించారు. సంఘపరివార్ సంస్థలతో సుదీర్ఘ అనుబంధం ఉన్నందుకేమో అసలు జీతమే వద్దని వాదనకు దిగారు. జీతం ఇచ్చేటట్లయితే తాను ఉద్యోగంలో చేరనని అప్పటి ప్రధాన సంపాదకులు వేణుగోపాల్రెడ్డి గారితో కరాఖండిగా చెప్పారు. అదెలా కుదురుతుందయ్యా, సేవలకు ప్రతిఫలం తీసుకోవడం నీ హక్కు, ఇవ్వడం మా బాధ్యత అని చెప్తే వినిపించుకోలేదు. చివరికి తనకు ఎప్పుడైనా డబ్బు అవసరం అయితే అడుగుతానని చెప్పి పనిలో చేరారు.

రోజు కార్యాలయానికి వచ్చేటప్పుడు సంచిలో రెండు పాల ప్యాకెట్లు, నాలుగు బిస్కెట్ ప్యాకెట్లు వేసుకొని వచ్చేవారు. ఇంటినుంచి జాగృతికి వచ్చేదాకా దారిలో రెండు మూడు వీధి కుక్కలకు పాలు తాగించి, ఉపహారం తినిపించి వచ్చేవారు. అఫీసుకు ఒక పాల ప్యాకెట్ తెచ్చి కిచెన్లో పెట్టి పనిలోకి దిగేవారు. తనను కలవడానికి ఎవరైనా వస్తే, క్షణంలో మాయమై స్వయంగా కాఫీ కలుపుకొని వచ్చి అతిథి మర్యాదలతో ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసేవారు.

ఉస్మానియాలో చదువుకునే రోజుల్లో పాత పీజీ హాస్టల్లో సంచి శీనుగా సుపరిచితుడైన వైఎస్ఆర్ అనేకమంది తత్వవేత్తల జీవితాలను అధ్యయనం చేసి వారి నిగూఢ వ్యక్తిత్వాలను రంగరించి తనలో ఇముడ్చుకున్నారు. హాస్టల్ ముందున్న బండలపై ఎన్నో రాత్రులు టీ తాగుతూ జిడ్డు కృష్ణమూర్తి నుంచి గొతమ బుద్ధుని దాకా, రామానుజుని నుంచి ఆదిత్యకరుల దాకా, ప్లేటో నుంచి మార్క్స్ దాకా.. ఇలా అత్యున్నత శిఖరాలు చేరుకున్న వారి అంతరంగాలపై సహపాఠీలతో చర్చిస్తూ గంటలు గంటలు గడిపే వారని ఆయన మిత్రులు గుర్తు చేసుకుంటున్నారు.

వైఎస్ఆర్ విలక్షణతపై చిన్న చిన్న సంఘటనలను గుదిగుచ్చినా ఓ పెద్ద గ్రంథం అవుతుంది. అయితే, ఆయనలా మనం తక్కువ జీతం కోసం కొట్లాడగలమా? ధనంపై వ్యామోహం లేకుండా ఉండగలమా? ఖర్చు

పసుల శ్రీనివాసరెడ్డి

పెట్టుకొని మరీ నిస్సహాయులపై కరుణ కురిపించగలమా? కచ్చితంగా అలా చేయలేం, జీవించలేం. పైగా ఆయన ఉన్నత వ్యక్తిత్వాన్ని మంచితనంలో కూడిన పిచ్చితనంగా భావిస్తాం. ఎందుకంటే ఆయనను కొలిచే సాధనాలు మనవద్ద లేవు. ఆయనను తూచే త్రాసు మనవద్ద లేదు. మనం సగటు మానవులం, స్వార్థపరులం.

ఆయన ఓ మనిషి, ఓ మహర్షి
ఆయన మనసు వెన్న, మనిషి నిప్పు...

నిర్వహణ :
జింకా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్వీజర్ చూశారు కదా! ఈ స్వీజర్లో నిలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి క్లాలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏ ఏ అంకెలు ఉండాలో మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

1			
		3	
	5		9
	11	2	

సంఖ్యాయంత్రం - 5 సమాధానాలు

1	15	10	8
12	6	3	13
7	9	16	2
14	4	5	11

రేపటి భారతదేశం తరగతి గదిలో నిర్మిత మవుతూ ఉంటుంది అంటారు రాధాకృష్ణ పండితులు. ఆ తరగతి గదికి కేంద్ర బిందువు ఉపాధ్యాయుడు. మారిన కాలాన్ని బట్టి ఉపాధ్యాయుడి స్థానం మారింది. తల్లిదండ్రుల దృష్టి మారింది. ప్రమాణాలు పెరిగాయి. దానితో పాటు ప్రమాదాలు కూడా సంభవిస్తున్నాయి. అయినా ఉపాధ్యాయుడికి, తరగతి గదికి ఉన్న మౌలిక బంధంలో అవాంఛనీయ మార్పును ఊహించలేం. ఇవాళి వాతావరణం, విద్యారంగం మీద కక్ష కట్టినట్లు వ్యవహరిస్తున్న ఒక వర్గం విద్యావేత్తల కారణంగా మౌలిక విలువల పునాదులు కదలిపోతున్నాయి. పాఠ్యప్రణాళికలో ఈ నేల గురించి, ఇక్కడి విలువల గురించి చెప్పేది తక్కువ. మన గతం మీద, మనదైన శాస్త్రీయ దృక్పథం మీద, సంస్కృతి మీద, మహాపురుషుల గురించి రేపటి పౌరులలో అవగాహన కల్పించే ప్రయత్నం కూడా పరిమితంగా ఉంటోంది. గడచిన ముప్పయ్యే ఏళ్లుగా సాగుతున్న ఈ సాంస్కృతిక విధ్వంసం ఫలితాలు

గురుదేవో భవ

ఇప్పుడు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. మనదైన విద్యావ్యవస్థను దారి మళ్లించినవారు కూడా ఈ మార్పులను స్వాగతించలేరేమో! విధ్వంసం కోసం విధ్వంసం జరుగుతోంది. వ్యవస్థ ఎంత పతనదిగా సాగుతున్నా దానికి అడ్డుకట్ట వేయగలినవారు ఉపాధ్యాయులు. పాఠ్యప్రణాళిక, మాధ్యమం ఎలా ఉన్నా, తమదైన వ్యక్తిత్వంతో ఉపాధ్యాయులు రేపటి పౌరులను నిర్మాణాత్మకంగా తీర్చిదిద్దగలరు. ఇది చరిత్ర.

ఈ విషయమే ఇంకాస్త లోతుగా చెబుతుంది 'మనం సరస్వతీ పుత్రులం' పుస్తకం. దిలీప్ వసంత బేత్వేకర్ మరాఠీలో వెలువరించిన ఈ వ్యాస సంకలనాన్ని డాక్టర్ ఓరుగంటి సీతారామమూర్తి తెనిగించారు. బేత్వేకర్ ఉన్నత విద్యావంతులు, రచయిత కూడా కావడంతో ఉపాధ్యాయుల పాత్ర-గతం, వర్తమానం వంటి అంశాలను గాఢంగా ఆవిష్కరించారు. అనువాదం కూడా రమణీయంగా ఉంది. 'ప్రాచీన విద్యా వ్యవస్థలోని ఉదాత్తాంశాలు, నేటి ఆత్యాధునిక సాంకేతిక విద్యా విధానాలు; ఈ రెండింటిని సమన్వయించడం ముఖ్యమైన కర్తవ్యం. అది తేలిక కాదు. అసాధ్యం కాదు. దీనిని సాధ్యం చేసే విధానాలు ఈ పుస్తకం ద్వారా అనుభవాల నుంచి వచ్చిన పాఠాలుగా లభ్యమౌతున్నాయి' అంటూ ఈ గ్రంథ సారాన్ని ఆవిష్కరించారు సామవేదం షణ్ముఖశర్మ, ముందుమాటలో.

ఇది 27 అధ్యాయాల గ్రంథం. గురుశిష్య సంబంధమే కాదు, మారుతున్న కాలంలో గురువు

పాత్ర గురించి కూడా ఈ వ్యాసాలు చర్చిస్తాయి. జేడీ ఫౌండేషన్ చైర్మన్, డైరెక్టర్ రాసిన మరొక ముందుమాటలో దివ్య సందేశం అందించే ఒక శ్లోకం ఉదహరించారు. దాని అర్థం- మనం జ్ఞానాన్ని ఆచార్యుల నుంచి పావు, స్వయంకృషితో పావు, మరో పావు తోటి విద్యార్థుల నుంచి గ్రహిస్తామట. మరి మిగిలిన పావు భాగం! కాలం నుంచి గ్రహిస్తామట. ఆజన్మాంతం నేర్చుకుంటూ ఉండమని చెబుతోంది మన వ్యవస్థ. ఈ క్రమాన్ని మనం ధ్వంసం చేసుకున్నాం. స్వయంగా ఆలోచించే అవకాశానికి నోచుకోకుండా, పరీక్షలకు తయారయ్యే విధానంలో మిగిలారు విద్యార్థులు. దీనితోనే క్రమం తప్పింది. ఈ క్రమాన్ని మళ్లీ ఆధునిక వ్యవస్థ సంగతి

మనం సరస్వతీ పుత్రులం (విద్యా రంగ వ్యాసాలు)

మరాఠీ మూలం: దిలీప్ వసంత బేత్వేకర్,

అను: ఓరుగంటి సీతారామమూర్తి,

ప్రతులకు: సాహిత్య నికేతన్, నవోదయ బుక్ హౌస్

వెల: రూ. 160/-, **పేజీలు:** 156.

మరచిపోకుండా యథాస్థితికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం జరగాలి. అందుకు ఈ వ్యాసాలు సాయపడగలవు. తొలి వ్యాసం 'దేశ నిర్మాణంలో ఉపాధ్యాయుని పాత్ర'. ఇందులో లోతైన ఒక వాక్యం ఉంది- 'విద్యార్థిని పరీక్షకు సిద్ధం చేశాను కాబట్టి నా పని అయింది' అని ఉపాధ్యాయుడు భావించరాదు అంటుంది ఈ వ్యాసం. ఈ వాక్యం గురించి నేటి ఉపాధ్యాయులు ఆలోచించవలసి ఉందనే ఇవాళి పరిస్థితిని బట్టి చెప్పాలి. మార్కుల లోకంలో మానవీయ ఛాయ నుంచి విద్యార్థులు తప్పిపోతున్నారు. దేశం గురించి విద్యార్థుల చేత ఆలోచించేటట్లు చేయాలి. దేశమంటే తన చుట్టూ ఉన్న సంఘమే. తను జీవిస్తున్న సమాజం పట్ల, తనకు అన్నీ ఇస్తున్న సమాజం పట్ల గౌరవం, బాధ్యతను ప్రదర్శించడం. తనను నిలబెడిన వ్యవస్థ అభ్యున్నతి పట్ల సమ్యక్ దృక్పథం, స్పృహ కలిగి ఉండడం. అందుకే- విద్యార్థి, జ్ఞానం, సమాజం అనే అంశాల మీద ఉపాధ్యాయుల గురి ఉండాలని కూడా ఈ వ్యాసం చెప్పింది.

రెండోవ్యాసం మరింత ఆలోచింప చేసేదే! 21వ శతాబ్దంలో ఉపాధ్యాయుడి ముందున్న కొత్త సవాళ్లను పరిచయం చేస్తుంది. కొత్త శతాబ్దంలో శాస్త్రసాంకేతిక అంశాల మీద దృష్టి పెరుగుతుంది. నిజమే, పెరిగింది. ఉపాధ్యాయుడి పాత్ర మారుతుంది. మారింది కూడా. కానీ ఆధునిక కాలంలో ప్రవేశించా మని జబ్బులు చరుచుకుంటున్న మనం, ఇటీవలి కాలంలో విద్యాలయాలలో ప్రబలిన ధోరణులతో బాలికల ఆత్మహత్యలు చూస్తున్నాం. చిన్నచిన్న కలతలకే బాలులు బలవన్మరణాలకు పాల్పడడం చూస్తున్నాం. అమెరికా, కెనడా వంటి చోట విద్యార్థులే సాటి విద్యార్థులను పిట్టలను కాల్చినట్లు కాల్చి పోరేస్తున్నారు. పెరిగిన విజ్ఞానం, పక్కనే విజృంభిస్తున్న హింసా ప్రవృత్తి. ఇలాంటి పరిస్థితులను మార్చడానికి అవసరమైన తీరులో ఉపాధ్యాయుడు మారాలని చెబుతుంది మూడో అధ్యాయం, 'ఉపాధ్యాయుడిలో మార్పు వస్తేనే విద్యావ్యవస్థలో మార్పు సాధ్యం'. వాస్తవం అదే. 'పిల్లవాడు వ్రాసిన అక్షర దోషాలను కొత్త కలం ఇవ్వడం ద్వారా సరిదిద్దలేము' అంటూ ఆరంభమయ్యే ఈ వ్యాసం కొంత కలత పెడుతుంది.

ఒక విదేశీ భాషను విద్యార్థి జీవితంలోకి, ఆలోచనలోకి ఎంత వరకు అనుమతించాలి? ఇది దాదాపు నూట యాభయే ఏళ్ల నుంచి వినిపిస్తున్న ప్రశ్న. ఏదైనా మాతృభాష తరువాతే. 'మహాత్మా గాంధీ- ఇంగ్లీష్ విద్య' వ్యాసం దీనిని చర్చించింది. ఇంగ్లీష్ ప్రపంచ దేశాల మధ్య మాధ్యమంగా ఉండగలదు. కానీ అదే జ్ఞానం కాదు. అభివృద్ధి చెందిన చాలాదేశాల నేతలు ఇంగ్లీష్ పలకరు. కాబట్టి దేశాభివృద్ధికి, ఇంగ్లీష్ విద్యకీ సంబంధం చాలా పరిమితం.

నాటకం, ఆటపాటలు, వార్తాపత్రికలు, సాహిత్య పరిచయం చాలా మంది తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలకు నిషేధించారు. ఇది ఇవాళి వాస్తవం. కానీ వాటితో జరిగే వికాసం ఎలాంటిదో కొన్ని వ్యాసాలు ఇందులో చర్చించాయి. ప్రార్థన విద్యార్థిలో మానసిక పరిపక్వతను తీసుకురావడానికి ఎలా ఉపయోగ పడుతుందో ఒక వ్యాసం వివరించింది. అప్పుడు పాటించే మౌనం, అదే సమయంలో గళంతో గళం కలపడం వేర్వేరు వర్గాలకు, కుటుంబాలకు చెందిన విద్యార్థులలో ఏకాత్మతను ఆవిష్కరింప చేస్తుంది. ఇంతటి సృజన, నిర్మాణాత్మకత కలిగిన ఉపాధ్యాయులు అన్నిచోట్ల, అన్ని కాలాలలోను లభ్యం కాకపో వచ్చు. అలాంటి చోట ఈ పుస్తకం ఉపాధ్యాయుడి పాత్రను చాలావరకు పోషిస్తుంది. ఎందుకంటే ఎన్నో సంఘటనలు, ఎందరో వ్యక్తులు, పూజనీయుల గురించి, విధానాల గురించి ఈ పుస్తకం మనకు చెబుతూ సాగుతుంది.

సాంప్రదాయ టెస్ట్ క్రికెట్ చరిత్రలో ఓ అరుదైన పోరాటానికి ఇంగ్లండ్‌లోని సౌతాంప్టన్ క్రికెట్ స్టేడియం వేదికగా రంగం సిద్ధమయింది. టెస్టు లీగ్‌లో అత్యుత్తమ జట్టు ఏదో తేల్చుకోవడానికి టాప్ ర్యాంకర్ భారత్, రెండో ర్యాంకర్ న్యూజిలాండ్ ఢి అంటే ఢి అంటున్నాయి. జూన్ 18 నుంచి ఆరు రోజులపాటు జరిగే ఈ అపూర్వ సమరం కోసం ప్రపంచ క్రికెట్ అభిమానులు ఎంతో ఆసక్తిగా ఎదురుచూస్తున్నారు.

ఆధునిక క్రికెట్ చరిత్రలో అత్యంత విజయవంతమైన జట్టులో ఒకటిగా నిలిచిన భారత్‌ను ఓ అరుదైన ప్రపంచ క్రికెట్ ట్రోఫీ ఊరిస్తోంది. ఇప్పటికే వన్డే, టీ-20 విభాగాలలో విశ్వవిజేతగా నిలిచిన భారత్.. సాంప్రదాయ టెస్టు క్రికెట్ లీగ్‌లో సైతం ప్రపంచ చాంపియన్‌గా నిలవాలన్న పట్టుదలతో ఉంది.

కరోనా మహమ్మారి దెబ్బతో ఓ వైపు ప్రపంచ దేశాలు కుదేలిపోతుంటే... మరోవైపు అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి మాత్రం కట్టుదిట్టమైన భద్రతా ఏర్పాట్ల నడుమ ఐసీసీ టెస్టు లీగ్‌ను విజయవంతంగా నిర్వహిస్తూ వస్తోంది. నవతరం టీ-20 తుపానులో కొట్టుకుపోతున్న సాంప్రదాయ టెస్టు క్రికెట్‌ను బ్రతికించుకోవడమే లక్ష్యంగా అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి మూడేళ్ల క్రితమే ఐసీసీ టెస్టు లీగ్‌ను ప్రారంభించింది.

టెస్టు హోదా పొందిన తొమ్మిది దేశాల (ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్, బంగ్లాదేశ్, భారత్, పాకిస్తాన్, ఇంగ్లండ్, వెస్టిండీస్, దక్షిణాఫ్రికా, శ్రీలంక) జట్ల నడుమ జరిగిన ఈ టోర్నీలో నిలకడగా రాణించిన భారత్, న్యూజిలాండ్ జట్లే టైటిల్ సమరానికి అర్హత సంపాదించగలిగాయి.

భారత్ జైత్రయాత్ర

2019 ఆగస్టులో కరీబియన్ గడ్డపై వెస్టిండీస్‌తో

జరిగిన రెండు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌ను భారత్ 2-0తో నెగ్గడం ద్వారా టెస్టు లీగ్‌లో జైత్రయాత్రను ప్రారంభించింది. న్యూజిలాండ్‌తో కివీస్ గడ్డపై ముగిసిన సిరీస్‌లో మాత్రమే 0-2తో ఓడిన భారత్...కంగారూ గడ్డపై ఆస్ట్రేలియాతో జరిగిన సిరీస్‌ను 2-1తో కైవసం చేసుకొంది. ఇక, స్వదేశీ టెస్టు సిరీస్‌ల్లో దక్షిణాఫ్రికాను 3-0తోనూ, బంగ్లాదేశ్ ను 2-0తోనూ చిత్తు చేయటమే కాదు, ఇంగ్లండ్‌తో నాలుగు మ్యాచ్‌ల సిరీస్ ను 3-1తో గెలుచుకోవడం ద్వారా మొత్తం 560 పాయింట్లతో అగ్రస్థానంలో నిలిచింది.

భారతజట్టు కొహ్లీ కెప్టెన్సీలో 10 విజయాలు, రహనే నాయకత్వంలో 2 విజయాలు నమోదు చేసింది. నాలుగు పరాజయాలు, ఓ డ్రా సైతం ఉన్నాయి. భారతజట్టు ఏకంగా ఆరు సిరీస్‌లు, 12 టెస్టులు నెగ్గడం ద్వారా అత్యుత్తమ జట్టుగా, లీగ్ టేబుల్ టాపర్‌గా పైనల్నకు అర్హత సాధించింది. లీగ్ టేబుల్ రెండో స్థానంలో నిలిచిన న్యూజిలాండ్ ఐదు సిరీస్‌లతో పాటు 7 విజయాలతో సహా 420 పాయింట్లతో భారత్ తర్వాతి స్థానంలో నిలిచింది. భారత్ 72.2 శాతం పాయింట్లు సాధిస్తే.. న్యూజిలాండ్ 70 శాతం పాయింట్లతో రెండో అత్యుత్తమ జట్టుగా నిలిచింది.

భారత్, న్యూజిలాండ్ జట్లు టెస్టు లీగ్ పైనల్నకు చేరుకోవడంతో.. ఇంగ్లండ్‌లోని సౌతాంప్టన్ తటస్థ వేదికగా జూన్ 18 నుంచి టైటిల్ సమరానికి రంగం సిద్ధమయింది. విరాట్ కోహ్లీ నాయకత్వంలోని 18 మంది నభ్యుల భారతజట్టు 18 రోజులపాటు ముంబైలో నిర్వహించిన క్వారంటైన్‌లో పాల్గొని ఇంగ్లండ్‌లో అడుగుపెట్టింది. సౌతాంప్టన్‌లో సైతం మరో మూడు రోజుల క్వారంటైన్‌లో పాటించి అసలు సిసలు పోరాటానికి సిద్ధమయింది.

టెస్టు పైనల్నకు సన్నాహకంగా ఇంగ్లండ్‌తో టెస్టు సిరీస్‌లో పాల్గొనడం న్యూజిలాండ్‌కు లాభించనుంది. అంతేకాదు, కేన్ విలియమ్సన్, టీమ్ సౌథీ, సూపర్

క్రీడా కృష్ణ, 8466864969

ఆల్ రౌండర్లు గ్రాండ్ హోమీ, జైమీసన్, నీల్ వాగ్నర్, మైకేల్ సాంట్నర్, డేవన్ కోన్స్, వాల్టర్ లాంటి పలువురు అత్యుత్తమ ఆటగాళ్లతో న్యూజిలాండ్ అత్యంత పటిష్టమైన, సమతూకమైన జట్టుగా కనిపిస్తోంది. హైగా, భారత్‌తో జరిగిన రెండు మ్యాచ్‌ల సిరీస్ ను 2-0తో అలవోకగా నెగ్గిన రికార్డు సైతం కివీస్ జట్టుకు ఉంది.

భారతజట్టు టెస్టు లీగ్ విజేతగా నిలవాలంటే కెప్టెన్ విరాట్ కోహ్లీ, వైస్ కెప్టెన్ అజింక్యా రహనే, ఓపెనర్ రోహిత్ శర్మ, నయావాలీ చతేశ్వర్ పూజారా, స్పిన్నర్ రవిచంద్రన్ అశ్విన్, యార్బర్లర్ కింగ్ జస్ప్రీత్ బువ్రా అత్యుత్తమంగా రాణించక తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది. యువ ఆటగాళ్లు శుభేంద్ర గిల్, రిషభ్ పంత్, మహ్మద్ సిరాజ్‌ల పైన సైతం భారీ అంచనాలే ఉన్నాయి. రిజర్వ్ డేతో కలుపుకొని మొత్తం ఆరు రోజుల పాటు జరిగే ఈ టైటిల్ సమరంలో సమాన బలం కలిగిన రెండు అత్యుత్తమ జట్లు తలపడనుండడంతో సాంప్రదాయ టెస్టు అభిమానులకు అసలు సిసలు క్రికెట్ విందే అనడంలో ఏమాత్రం సందేహం లేదు. టెస్టు లీగ్ పైనల్న డ్రాగా ముగిసినా, వానదెబ్బతో రద్దలపద్ధతిలో చేరినా రెండు జట్లనూ సంయుక్త విజేతగా ప్రకటించాలని ఐసీసీ ఇప్పటికే ప్రకటించింది.

1983 వన్డే ప్రపంచకప్, 2007 టీ-20 ప్రపంచకప్, 2011 వన్డే ప్రపంచకప్, ఐసీసీ మినీ ప్రపంచకప్‌లు సాధించిన భారతజట్టు, టెస్టు లీగ్ ప్రారంభ టైటిల్‌ను సైతం సొంతం చేసుకోవడం ద్వారా ప్రపంచ అత్యుత్తమ క్రికెట్ దేశంగా నిలవాలని కోరుకుందాం!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కొవిడ్-19 బాధితుల సేవలో సేవాభారతి

ఉచిత ఐసోలేషన్ కేంద్రాలు

వరంగల్ : కరోనా వ్యాధికి చికిత్స తీసుకోలేని పేదవారి కోసం సేవాభారతి, యూత్ ఫర్ సేవా సంయుక్తంగా “వర్చుస” సేవా సంస్థ హైదరాబాద్ వారి సహకారంతో వరంగల్ హంటర్ రోడ్లోని “శ్రీవ్యాస” ఆవాసంలో 30 పడకలతో ఏర్పాటు చేసిన ఉచిత ఐసోలేషన్ కేంద్రాన్ని మే 29న ఆర్.ఎస్.ఎస్.

తెలంగాణ ప్రాంత కార్యవాహ కాచం రమేష్ ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ఇక్కడ ఉచిత వసతితో పాటు పౌష్టికాహార భోజనం, డాక్టర్ పర్యవేక్షణ, అవసరమైన వైద్య పరికరాలు, మందులు అందుబాటులో ఉంచామన్నారు. కరోనా బారినపడిన పేద

కుటుంబాలలో స్వల్ప లక్షణాలు కలిగిన 60 నంవత్సరాలలోపు కొవిడ్ పేషెంట్లు 7207416163 మొబైల్ నెంబర్కి ఫోన్ చేసి ఈ కేంద్రంలో చేరవచ్చని తెలిపారు. వరంగల్ ఉమ్మడి జిల్లాలో సేవాభారతి ఇప్పటికే కొవిడ్ బారినపడిన వారికి ఉచిత డాక్టర్ కన్సల్టేషన్తో పాటు మందులు కూడా అందజేస్తున్నదన్నారు. కొవిడ్ బారినపడి మరణించిన పేద కుటుంబాలకు నెలకు సరిపడా నిత్యావసర సరకులను కూడా పంపిణీ చేస్తున్నదన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో 31వ డివిజన్ కార్పొరేటర్ మామిండ్ల రాజు, ప్రముఖ వైద్యులు డా॥ శివ సుబ్రహ్మణ్యం, డా॥బి. మోహన్రావు, డా॥వీరారెడ్డి, యూత్ఫర్సేవా రీజినల్ మేనేజర్ బి.నరేష్, గాయత్రి అసోసియేట్స్ అధినేత కిరణ్ రావు, సేవా భారతి జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి యం.హనుమారెడ్డి, విభాగ్ ప్రచారక్ విఘ్నేష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నాగర్ కర్నూల్ : ‘ప్రతి ఒక్కరూ కొవిడ్ రోగుల పట్ల సేవాభావంతో మెలగాలని, సామాజిక సేవకు కొంత సమయం కేటాయించాలని’ నాగర్ కర్నూల్ జిల్లా కలెక్టర్ ఎల్.శర్మ అన్నారు. సేవాభారతి ఆధ్వర్యంలో సమ్మద్ భారతీయ బ్రహ్మ సహకారంతో కొల్లాపూర్లో ఎ. సుధాకర్ రావు ‘లోటస్ మాన్షన్ ఫంక్షన్ హాల్’లో ఏర్పాటు చేసిన ఐసోలేషన్ కేంద్రాన్ని ఆయన జూన్ 6న సందర్శించి, కొవిడ్ రోగులకు కోసం చికిత్స కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు.

వైద్యానికి కావాల్సిన అత్యాధునిక సదుపాయాలతో ఫంక్షన్ హాల్ ను ఐసోలేషన్ కేంద్రంగా మార్చి సేవాభారతికి ఇచ్చిన ఫంక్షన్ హాల్ యజమాని అయినా జిల్లా బీజేపీ అధ్యక్షులు సుధాకర్ రావును

జిల్లా కలెక్టర్ అభినందించారు. ఆ తర్వాత రోగులకు పండ్లు, డ్రైఫ్రూట్స్, మాస్కులు, శానిటైజర్లు పంపిణీ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆర్.ఎస్.ఎస్. విభాగ్

సంఘచాలక్ ఎమిరెడ్డి శ్రీనివాస్రెడ్డి, సేవాభారతి ఇంచార్జ్ బృంగి కృష్ణప్రసాద్, డాక్టర్లు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అనంతపురం : ఆర్.ఎస్.ఎస్. ఆధ్వర్యంలో సేవాభారతి, మాధవ స్మృతి వికాస పరిషత్, సక్షమ్ సంస్థలు సంయుక్తంగా రాచానపల్లి CRIT (ఇంజనీరింగ్) క్యాంపస్ లో 50 పడకలతో ఐసోలేషన్ కేంద్రాన్ని మే 31న ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆర్.ఎస్.ఎస్. అనంతపురం విభాగ్ కార్యవాహ ఆలూరు రాఘవేంద్ర, మాధవ స్మృతి వికాస పరిషత్ కార్యదర్శి పరుచూరు రమేష్, CRIT క్యాంపస్ యజమాని, బీజేపీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి చిరంజీవి రెడ్డి, జిల్లా బీజేపీ అధ్యక్షులు సందిరెడ్డి శ్రీనివాస్, విభాగ్ సేవా ప్రముఖ్ శంకరానంద, సక్షమ్ జిల్లా కన్వీనర్ డా॥ భానుకిరణ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. సంప్రదింపవలసిన ఫోన్ నెంబర్ - 9182957003.

ఉచిత అంబులెన్స్ సేవలు

హైదరాబాద్ : బర్మత్పురాలోని కేశవనిలయంలో జూన్ 4న కొవిడ్ బాధితుల కొరకు 'చలసాని మాలతి మెమోరియల్ ట్రస్ట్' బ్రష్టి సిబిఆర్ ప్రసాద్ రెండు అంబులెన్సులను తెలంగాణ సేవాభారతి వారికి అందించారు. ఈ కార్యక్రమంలో (ఎడమవైపు నుండి) ఆర్.ఎస్.ఎస్. తెలంగాణ సహ ప్రాంత ప్రచారక లింగం శ్రీధర్, ప్రాంత సేవాప్రముఖ్ వాసు, ప్రాంత ప్రచారక దేవేందర్, సేవాభారతి ప్రాంత అధ్యక్షులు డి.దుర్గారెడ్డి, ప్రాంత సహ సంఘచాలక్ సుందరెడ్డి, సిబిఆర్ ప్రసాద్, సేవాభారతి ప్రాంత కార్యదర్శి ప్రబల రాంమూర్తి, అఖిల భారతీయ ధర్మజాగరణ్ సహ ప్రముఖ్ ఆలే శ్యామ్కుమార్, ప్రముఖ న్యాయవాది వినోద్, క్షేత్ర సేవా ప్రముఖ్ ఎక్కా చంద్రశేఖర్లు పాల్గొన్నారు.

విజయవాడ : జూన్ 5న సత్యనారాయణపురంలోని శిశుమందిర్ ఉన్నత పాఠశాలలో 'చలసాని మాలతి మెమోరియల్ ట్రస్ట్' విజయవాడ బ్రష్టి సిబిఆర్ ప్రసాద్ నాలుగు అంబులెన్సులను, 'సేక్ బోలుమల్ ధర్మ్ దాస్ చారిటబుల్ ట్రస్ట్', 'వికాస తరంగిణి జీయర్ స్వామి ట్రస్ట్' విజయవాడ వారు ఒక మహాప్రస్థాన రథాన్ని సేవాభారతి అధ్యక్షులు డా॥ వై.సాయి కిషోర్కు అప్పగించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర దేవాదాయ, ధర్మాదాయ శాఖామాత్యులు వెల్లంపల్లి శ్రీనివాసరావు, అఖిల భారత ఆరోగ్యమిత్ర సంయోజకులు డా॥ మురళీ కృష్ణ ఆర్.ఎస్.ఎస్. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంత ప్రచారక భరత్కుమార్ తదిరులు పాల్గొన్నారు.

సికింద్రాబాద్ : బాచుపల్లిలోని ప్రణవ్ అంటిలియా గేటెడ్ కమ్యూనిటీ కాలనీ దగ్గరలో ఉన్న పేద వారికోసం ఉచితంగా అంబులెన్స్ను జూన్ 3న సేవాభారతి వారు ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమంలో శ్యాసనసభ్యులు వివేకానంద, శాసనసమండలి సభ్యులు శాంబిహార్ రాజు, స్థానిక కౌన్సిలర్ విజయ, ఆర్ఎస్ఎస్ భాగ్ సంఘచాలక్ సుభాష్ చంద్రబోస్, ప్రాంత సేవాప్రముఖ్ వాసు, సికింద్రాబాద్ విభాగ్ ప్రచారక ముడుపు యాదిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రక్తదాన శిబిరం

సికింద్రాబాద్ : ఘట్కేసర్, ఎన్ఎఫ్ఎస్ నగర్లోని కమ్యూనిటీ హాల్లో రక్తదాన సేవా ట్రస్ట్, జనహిత సేవా ట్రస్ట్, ఘట్కేసర్ పోలీస్ వారి సహకారంతో కోటి మెటర్ల టీ గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్ వారు జూన్ 6న రక్తదానం శిబిరం నిర్వహించారు. ఇందులో 78 మంది రక్తదానం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో డా॥ఆర్.యం.ఓ జయలక్ష్మి ఘట్కేసర్ సి.ఐ. చంద్రబాబు, జనహిత సేవా ట్రస్ట్ తెలంగాణ అధ్యక్షులు నర్సింహమూర్తి, ప్రధాన కార్యదర్శి నందకుమార్, ఎంపీపీ వై. సుదర్శన్ రెడ్డి, ఎంపీటీసీ శుభారెడ్డి మునిసిపల్ చైర్మన్ పావని జంగయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నిత్యావసరాల పంపిణీ

సికింద్రాబాద్ : గ్రీన్ ఫీల్డ్లో 500 మంది నిరు పేదలకు నెల రోజులకి సరిపడే నిత్యావసర వస్తువులు అందచేయాలని సరుకులు సిద్ధం చేస్తున్న ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు.

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

గాజుల లక్ష్మీనరసింహ శ్రేష్టి
(1806-1868)

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, పౌరహక్కుల నేత. దక్షిణ భారతదేశంలో ఆంగ్ల విద్య ప్రారంభానికి కృషిచేశారు. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీలోని చెన్నై నగరంలో జన్మించారు. హిందువుల అణచివేత, క్రైస్తవ మతమార్పిళ్లకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేశారు. బ్రిటిషు పాలనకు వ్యతిరేకంగా అనేక ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్నారు.

జనరల్ నెస్టెడ్

1. అన్నమయ్య రిజర్వాయర్ ఏ జిల్లాలో ఉంది?
2. అడవులలో గిరిజనులు చేసే వ్యవసాయాన్ని ఏమని పిలుస్తారు?
3. అగ్ని ప్రమాదాలు నివారించడానికి ఉపయోగించే వాయువు?

బ్రౌన్లైట్ వైట్ స్మోక్ 'ఓ' ఐసోథర్మల్ ఇంజన్ 'ఓ' (క్రిల్లియం) ఇంజన్ 'I': ఐసోథర్మల్

మెదడుకు మేత

రాజుగారి తోటలో రోజువూ...
చూసేవారే గానీ లెక్కపెట్టేవారే లేరు?

'రాజుగారి' స్థానంలో ఉంచండి: ఐసోథర్మల్

మంచిమాట

చీమను చూసి క్రమశిక్షణ నేర్చుకో..
భూమిని చూసి ఓర్పును నేర్చుకో..
చెట్టును చూసి ఎదుగుదలను నేర్చుకో..
ఉపాధ్యాయుని చూసి సుగుణాలు నేర్చుకో..

పిల్లిబావా! నీకొక శుభవార్త. ఎలుకలన్నీ కలిసి నీకు సన్మానం చెయ్యాలనుకుంటున్నాయి. మంచి బహుమతి కూడా ఇస్తాయట, నువ్వు ఒప్పుకుంటేనే సుమా!" అంది.

సన్మానం అనగానే పిల్లికి ఆశ కలిగి వెంటనే సంతోషంగా ఒప్పుకుంది.

ఎలుకలు పెద్దఎత్తున సన్మానం చేశాయి. పిల్లికి శాలువా కప్పాయి.

బహుమతిగా కాళ్లకు గజ్జెలు తొడిగాయి. ఎలుకల పథకం తెలియని పిల్లి సంతోషంగా కాళ్లకు ఉన్న గజ్జెలను చూసుకుని ఎంతో మురిసిపోయింది.

ఆ తరువాత నుంచీ పిల్లి నడిస్తే గజ్జెలు ఘల్లుమనేవి. ఆ చప్పుడు ద్వారా పిల్లి రాకను పసిగట్టి ఎలుకలు పారిపోయి ప్రాణాలు కాపాడుకోసాగాయి.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధ్ర సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి రంధ్ర లక్ష్మీవరదత్తు

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

అదనపు రాబడి ఉంటుంది. కొన్ని వివాదాల నుంచి గట్టిక్కుతారు. ప్రముఖుల నుంచి ఆహ్వానాలు అందుతాయి. వ్యాపారసంస్థలు విస్తరించడంలో సఫలం అవుతారు. ఉద్యోగులకు ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. రాజకీయవేత్తలకు కొన్ని పదవులు దక్కువచ్చు. కళాకారులు, రచయితలకు అనుకున్న లక్ష్యాలు నెరవేరతాయి. 14,15 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. కనకధారా స్త్రీత్రాలు పరించండి.

మృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

ఆదాయం పెరుగుతుంది. యత్నకార్యసిద్ధి. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగయోగం. వ్యాపారులకు నూతనోత్సాహం, తగినంత లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు పైస్థాయి వారి నుంచి ప్రోత్సాహం. పారిశ్రామికవేత్తలకు అంచనాలు నిజమవుతాయి. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు అవకాశాలు దక్కుతాయి. 16,17 తేదీల్లో ధనసంపన్నం, వినాయకుని అర్చించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

రాబడి కంటే ఖర్చులు అధికం. నిరుద్యోగుల యత్నాలు ముందుకు సాగవు. శారీరక రుగ్మతలు కొంత బాధిస్తాయి. వ్యాపారసంస్థల విస్తరణలో అవాంతరాలు. భాగస్వాములతో తగాదాలు. ఉద్యోగులకు అదనపు పనిభారం. కళాకారులకు నిరాశాజనకంగా ఉంటుంది. రచయితలు, క్రీడాకారులకు అవకాశాలు చేజారతాయి. 17,18 తేదీల్లో ఆకస్మిక ధనలబ్ధి. సుబ్రహ్మణ్యష్టకం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

కొత్త పనులు విజయవంతంగా పూర్తి చేస్తారు. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. రియల్టర్ల యత్నాలు సఫలమవుతాయి. వ్యాపారులకు వెరుగ్గా ఉంటుంది. ఉద్యోగులకు ఊరట లభిస్తుంది. కళాకారులకు మరింత ఉత్సాహం. రచయితలు, క్రీడాకారులకు అవకాశాలు అప్రయత్నంగా దక్కుతాయి. 15,16 తేదీలలో వృధా ఖర్చులు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఆదాయం పెరుగుతుంది. ప్రత్యేక గౌరవం పొందుతారు. వాహనాలు, అభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. నూతన ఉద్యోగప్రాప్తి. వ్యాపారస్తుల అనుకున్న లాభాలు అర్జిస్తారు. ఉద్యోగులకు సమస్యల నుంచి విముక్తి. పారిశ్రామికవేత్తలు అవకాశాలు సద్వినియోగం చేసుకుంటారు. పరిశోధకులు, వైద్యుల సేవలకు మరింత ఆదరణ లభిస్తుంది. 14,15 తేదీల్లో బంధువిరోధాలు. శివస్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు ప్రారంభిస్తారు. వాహనాలు, అభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు సంతోషకరమైన సమాచారం అందుతుంది. ఉద్యోగులకు మరింత అనుకూల సమయం. కళాకారులు కొత్త అవకాశాలు దక్కించుకుంటారు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు శుభవార్తలు అందుతాయి. 19,20 తేదీలలో ఆస్తి వివాదాలు. దూరప్రయాణాలు. వేంకటేశ్వరస్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

అనుకున్న పనులన్నీ పూర్తి చేస్తారు. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు చేస్తారు. వాహనసౌఖ్యం. వ్యాపారస్తులకు అనుకున్న లాభాలు తథ్యం. భాగస్వాములతో సర్దుబాట్లు చేసుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధి నిర్వహణలో మరింత ప్రోత్సాహం. రాజకీయవేత్తలు కొత్త ఆశలు చిగురించి ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. 18,19 తేదీల్లో వివాదాలు. హయగ్రీవస్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

అరుదైన ఆహ్వానాలు అందుతాయి. కాంట్రాక్టర్లకు కొత్త అవకాశాలు దక్కుతాయి. శత్రువులను కూడా ఆకట్టుకుని మీ మంచితనాన్ని చాటుకుంటారు. వ్యాపారసంస్థలు సకాలంలో విస్తరిస్తారు. కొత్త భాగస్వాములు జతచేరతారు. ఉద్యోగులకు అదనపు పనిభారం నుంచి విముక్తి. 14,15 తేదీలలో ఆరోగ్యపరంగా వికాకులు. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

దీర్ఘకాలిక సమస్యలు తీరతాయి. అనుకున్న

రాబడి వస్తుంది. నిరుద్యోగులకు ఒక సమాచారం ఊరటనిస్తుంది. కొత్త కాంట్రాక్టులు దక్కించుకుంటారు. వాహనసౌఖ్యం. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రోత్సాహం. కళాకారుల ప్రయత్నాలు సఫలం. క్రీడాకారులు, పరిశోధకులకు ఆహ్వానాలు అందుతాయి. 16,17 తేదీల్లో వివాదాలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

కుటుంబ బాధ్యతలు నమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. పరిస్థితులన్నీ అనుకూలంగా మార్పు కుంటారు. వ్యాపారులు అనుకున్న లాభాలు అర్జిస్తారు. ఉద్యోగులు కొత్త విధులు చేపడతారు. రాజకీయ వేత్తలకు పదవులు దక్కువచ్చు. క్రీడాకారులు, రచయితల ఆశలు ఫలించే సమయం. 19,20 తేదీల్లో ఆరోగ్యసమస్యలు. దేవీఖడ్గమాల పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

అనుకున్న ఆదాయం లభిస్తుంది. అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. విద్యార్థులు కోరుకున్న అవకాశాలు దక్కించుకుంటారు. ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కారమవుతాయి. వ్యాపారులు పెట్టుబడులకు తగిన లాభాలు అర్జిస్తారు. ఉద్యోగులకు మరింత ఉత్సాహవంతంగా ఉంటుంది. కళాకారులు, పరిశోధకులు నైపుణ్యతను చాటు కుంటారు. 16,17 తేదీల్లో దుబారా ఖర్చులు. నవగ్రహస్తోత్రాలు పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు నమయానికి పూర్తి చేస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వ్యాపారులు చాకచక్యంగా లాభాలు అర్జిస్తారు. ఉద్యోగులు పనిభారం తొలగి ఊరట చెందుతారు. కళాకారులు కొంత మేర ఒత్తిళ్లు ఎదుర్కొంటారు. పారిశ్రామికవేత్తలు, క్రీడాకారులకు ఆశయాలు నెరవేరుతాయి. 14,15 తేదీల్లో స్నేహితులతో కలహాలు. హయగ్రీవస్తోత్రాలు పఠించండి.

ఆధారాలు

పదరసం-322

అడ్డం

- మందు (4)
- భాగవతుల శివశంకర శాస్త్రి (3)
- రవీంద్రరచనవాలా! (వడ్డీవ్యాపారి) (3)
- శతము (2)
- విన్యాసము (3)
- పిర్మిలేక, పుట్టపర్తి సాయికి వ్యవహారం (2)
- ఇది మత్తుమందు కారాదు అని కొందరు (3)
- కోటగోడ యందుండు దిబ్బ, కొత్తడము (3)
- చెడు ఆలోచన (3)
- దగ్ధమగు, అన్నము అడుగంటు (2)
- బెకబెకల ప్రాణి (2)
- భుజించు (2)
- ఉత్తరాలు (3)
- తోట, ఇండ్లవరుస (3)
- అటుగా చందమామ (3)
- అంగీకారము (3)
- చంద్రగుప్తుని తల్లి (2)
- జారగిల - పడలేదుర (3)
- కూటములు, సంస్థలు (3)
- కబళముతో మొదలయిన స్త్రీ (4)

నిలువు :

- ఒడంబడిక, నిబంధన (3)
- చెదిరిన కాగితము (4)
- ఆలీబాబా చివరకు మాయం (3)
- కారునది, పల్కనిది (2)
- క్షుత్ ! (3)
- రాక్షసుడు (4)
- చిన్నపిల్లవాడు (2)
- నారదుడి వీణ (3)
- చేతిబట్ట, మాస్కొలా ఉపయోగించకోవచ్చు (3)
- చలికి కప్పుకునేది నిద్రించేటప్పుడు (3)
- గుండెదైర్యం (3)
- తలుపు (4)
- కడుపులో ఈ పురుగులుంటాయి (2)
- పిల్లి (4)
- బొమ్మ (3)
- కాకినాడ ప్రసిద్ధ స్వీట్స్ (3)
- ఇంకోపెద్ద ఎవారి (3)
- చారుకే మరోపేరు (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

❖	1	2		3	❖	4		5	❖
6	❖		❖	7			❖	8	9
10			❖		❖	11	12	❖	
	❖	❖	13			❖	14	15	
❖	16			❖	❖	17	❖	18	
19	20	❖	20	21	❖	22			❖
23			❖	24	25		❖	❖	26
	❖	❖	27	❖		❖	28		
29	30	❖	31			❖		❖	
❖	32			❖	33				❖

పదరసం - 322

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 జూన్ 28 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 318 సమాధానాలు

❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖
❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖	❖

విజేతలు: ఉదయశ్రీ, బి. ఇందుశేఖర్, పి. రాజేశ్వర్ రావు, టి. తులశమ్మ - హైదరాబాద్, వి. రామలింగాచారి - యాదాద్రి, మత్స్యరాజు విజయలక్ష్మి - కామారెడ్డి, వారణాసి సరస్వతి - కాకినాడ, ఎస్.రాజు - కర్నూలు, ఇ. బ్రహ్మాంధ్ర స్వామి, టి. వెంకాయమ్మ - ఒంగోలు, కె. అల్లీరాణి - తిరుపతి, టి.లక్ష్మీ కస్తూరి - నెల్లూరు, కె.కాంతామణి - భువనేశ్వర్, ఉడాలి భాస్కరయ్య - చెన్నై.

బహుమతి పొందిన విజేత : టి.లక్ష్మీ కస్తూరి - నెల్లూరు

'వాటర్ బరియల్'కు స్వర్ణ కమలం

మనిషి శవానికి, ప్రకృతికి, దాని పరిరక్షణకి ఉన్న బంధం గురించి చెబుతూ, పర్యావరణ పరిరక్షణ కోణం నుంచి నిర్మించిన చిత్రమే 'వాటర్ బరియల్'. 67వ జాతీయ చలనచిత్రోత్సవంలో పర్యావరణ విభాగంలో ఉత్తమ చిత్రంగా (2021) ఎంపికయింది. అరుణాచల్ ప్రదేశ్కు చెందిన ఒక మాండలికంతో నిర్మించిన చిత్రమిది. ఇతివృత్తమంతా అక్కడి గిరిజనులు అంత్యక్రియలలో పాటించే ఆచారం గురించి చెబుతుంది. కర్ఫ్ అంగ్లోంగ్ (అస్సాం), తవాంగ్ (అరుణాచల్ ప్రదేశ్) అనే ప్రాంతాలలో దీనిని చిత్రీకరించారు. అలెక్స్ పిరింగు, షెరింగ్ దోర్జీ, సోనమ్ లామ, షెరింగ్ పెటన్ అనే కొత్త నటులు ఇందులో కనిపించారు. సుజిత దేవ్ బ్రహ్మ ఛాటోగ్రఫీ అందించారు. ఈ ఆచారంలో కనిపించేది జల సమాధి

కూడా మానవదేహానికి ఒక ప్రయోజనం ఉండాలి. ఈ ప్రకృతిలోని వేరొక జీవికి ఉపయోగపడాలి. ఈశాన్య భారతంలోని మొన్నా అనే గిరిజన తెగ ఆచారం ద్వారా దర్శకుడు మిగిలిన ప్రపంచానికి ఈ అంశాన్ని తెలియజేసే ప్రయత్నం చేశారు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్లో ఉండే ఆ తెగలో ఎవరైనా మరణిస్తే 104 ముక్కలుగా ఖండించి, వాటిని నదిలో కలుపుతారు. నదిలోని చేపలు ఆ మాంస ఖండాలను తినగలుగుతాయి. ఆకలి తీర్చుకుంటాయి. అలా మనుగడ సాగిస్తుంటాయి. మొన్నా తెగ గిరిజనులు భూమట్టానికి 8000 నుంచి 9000 అడుగుల ఎత్తైన కొండలలో జీవిస్తారు. ఈ చిత్రం మొత్తం పర్యావరణ పరిరక్షణ అనే అంశం చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఎవే దోర్జీ థోంగ్సీ అనే రచయిత రాసిన 'సాబా

చిత్రంగా రూపొందింది. ఈశాన్య భారతంలోని గిరిజన తెగల ఆచార వ్యవహారాలను మిగిలిన ప్రపంచానికి తెలియజేయడానికి ఈ చిత్రం ద్వారా చేసిన ప్రయత్నాన్ని దేశంలోని ప్రముఖ పత్రికలన్నీ ప్రశంసించాయి. ఏదైనా ఒక ఆచారాన్ని చూడగానే, దాని మీద పాగెన్ అనో, అనాగరికమనో ముద్ర వేస్తే, వలస పాలకులకీ మనకీ తేడా ఉండదు. పార్సీలు మృతదేహాలను కప్పు లేని ప్రత్యేక కట్టడాలలో ఉంచి గద్దలకు ఆహారంగా అందిస్తారు. గద్దలు కనుమరుగైపోతూ ఉండడంతో తమ ఆచారం కూడా కనుమరుగవుతుందన్న బెంగతో ప్రత్యేకంగా ఆ పక్షుల పెంపకాన్ని కూడా వారు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. నేటికీ ఈ ఆచారం అమలులో ఉన్నది. ఇందులో కనిపించేది కూడా మానవ కళేబరం నిరుపయోగంగా

మనిషి పార్లమెంటు పంచభూతాలలో కలసి పోవాలని అత్యధిక సంప్రదాయాలు నిర్దేశిస్తుంటాయి. కానీ ప్రకృతిలోని అనంత జీవరాశులలో బహుశా ఒక్క మానవ దేహమే మరణానంతరం ఏమాత్రం ప్రయోజనం లేకుండా ఉంటుంది. కొన్ని తెగలు, సమూహాలు మానవ కళేబరం కూడా ఉపయోగపడాలన్న సదుద్దేశంతో ఆచారాలను రూపొందించుకున్నట్టు కనిపిస్తుంది. అంత్యక్రియలలో ఎన్నో ఆచారాలు కనిపిస్తాయి. చాలాచోట్ల మతాలు చెప్పే ఆచారాలను స్థానిక ఆచారాలు శాసించడం కూడా కనిపిస్తుంది. కొంచెం లోతుగా పరిశీలిస్తే చాలా ఆచారాలలో అంతర్లీనంగా పర్యావరణ హితమే ఉంటుంది.

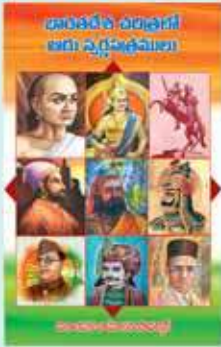
అనుకుంటే పొరపాటు. మరణానంతరం ఖండిత శవ భాగాలను నీటిలో చేర్చడమే ఆ ఆచారం. ఈ చిత్రానికి 2019లో ఛత్రపతి శివాజీ అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవంలో ఉత్తమ స్క్రీన్ షే పురస్కారం లభించింది. 2020లో కూడా రాజస్థాన్ చలనచిత్రోత్సవం, సన్షైన్ సిటీ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ (తంపా, ఫ్లోరిడా), డ్రక్ అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్సవం (పారో, భూటాన్), నాయిదా ఏడవ అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్సవంలో కూడా పురస్కారాలు దక్కాయి. మానవ పరిణామ శాస్త్రవేత్త ఒకరు తన మిత్రునికి ఇష్టమైన పానీయం గురించి అన్నేషించే క్రమంలో ఒక మారుమూల గిరిజన గ్రామానికి చేరుకుంటాడు. దాని పేరు జంగ్. అక్కడే విస్ఫుగిలిన వారి ఆచారం అతడి దృష్టికి వస్తుంది. అది అంత్యక్రియలకు సంబంధించినది. ఆ ఆచారం గురించి బయటి ప్రపంచానికి తెలియజేసి, పంచభూతాలకీ, మనిషికీ ఉండే అనుబంధాన్నీ ఆ ఆచారంలో అంతర్నిహితంగా ఉన్న వాస్తవికతనూ చూపాలని అతడు అనుకుంటాడు. ఈ చిత్రం పర్యావరణ పరిరక్షణకు సంబంధించి ఒక లోతైన సందేశం ఇస్తున్నది. మరణం తరువాత

కొటా మనుషా' నవల ఆధారంగా ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించారు. థోంగ్సీ ఈశాన్య భారతంలో ప్రముఖ రచయిత. పద్మశ్రీ, భూపెన్ హజారికా పురస్కారాలు పొందారు. ఆయన అరుణాచల్ ప్రదేశ్లోనే జిగావ్ అనే చోట పుట్టినా, అస్సామీ భాషలో చిన్నతనం నుంచే రచనలు ఆరంభించారు. మాతృభాష అస్సామీ కాదు. అరుణాచల్లోనిదే షెర్డూక్ పెన్ అనే మాండలికం. కానీ రచనా వ్యాసంగమంతా అస్సామీలోనే సాగించారు. కవిగా, కథా రచయితగా, నాటకకర్తగా కూడా ఆయనకు పేరుంది. ఆయన ఇతివృత్తాలలో కనిపించే నేపథ్యం కారణంగా ఈశాన్య భారతంలో ఆయనకు అశేష అభిమానులు ఉన్నారు. ఆయన తీసుకునే నేపథ్యమంతా ఈశాన్య భారత జీవన విధానమే. 'మౌన బెజ్, ముఖారో హృదయ్ (మాట్లాడని పెదవులు, తనలో తాను మాట్లాడుకునే గుండె), సోనమ్, లింఫిక్, బిహి కన్యారో దిషెత్, మిషింగ్, మొయి అకొవు, జనమ్ లోమ్ వంటి నవలలు ఆయన రాశారు. ఆయన రాసినదే 'సాబా కోటా మనుషా' నవల శతతన సేన్ దర్శకత్వంలో వాటర్ బరియల్

మిగిలిపోకూడదన్న ఆలోచనే. అలాగే శవాన్ని భూమికి తాకించడం అపచారమన్న విశ్వాసం కూడా. ప్రాగ్ న్యూస్ చీఫ్ ఎండి డాక్టర్ సంచీవ్ నారాయణ్ ఈ చిత్ర సమర్థకులు. పర్యావరణ పరిరక్షణ విభాగంలో స్వర్ణ కమలం గెలుచు కున్నందుకు చిత్ర సమర్థకులు నారాయణ్ అస్సాం ముఖ్యమంత్రి హిమంతా బిశ్వాస్ శర్మ అభినందించారు. ఇలాంటి ఆచారాల గురించి బయటి ప్రపంచానికి తెలియజేయడం గొప్ప విషయమని, సాహసమని అస్సాం సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి బిమల్ బోహ్రా తన అభినందన సందేశంలో చెప్పారు. ఈశాన్య భారతం గురించి బయటి ప్రపంచానికి తెలియదు. ప్రకృతి సౌందర్యానికి అది ఆలవాలం. కానీ వేర్పాటు వాదం వల్ల, దేశంలో విసిరేసినట్టు ఉండడం వల్ల మిగిలిన భారతావని నుంచి అక్కడకి రాకపోకలు తక్కువ. ఈ అగాధాన్ని కొంతయినా పూర్వదం కూడా ఈ సినిమా నిర్మాణం వెనుక ఆశయమని నిర్మాత డాక్టర్ నారాయణ్ చెప్పారు.

- జాగృతి డెస్క్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 250/-

వెల : ₹. 250/-

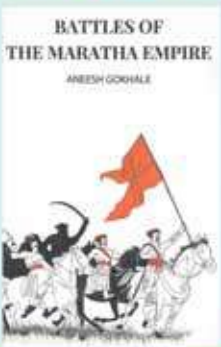
వెల : ₹. 300/-

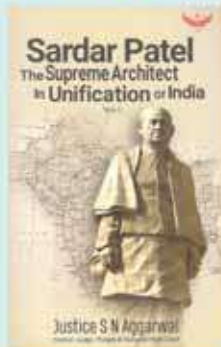
వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 120/-

వెల : ₹. 400/-

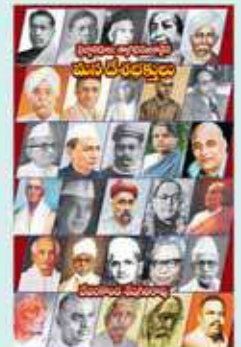
వెల : ₹. 1198/-
(2 పుస్తకాల సెట్)

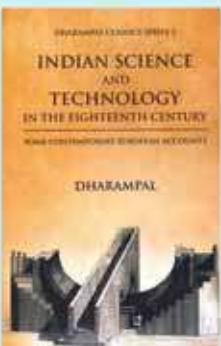
వెల : ₹. 90/-

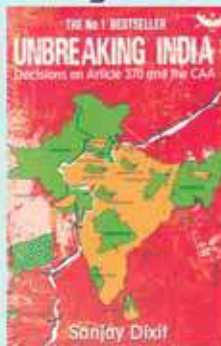
వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 200/-

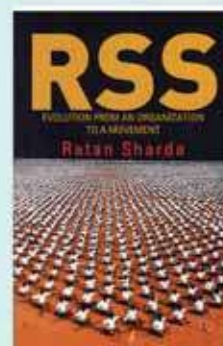
వెల : ₹. 1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)

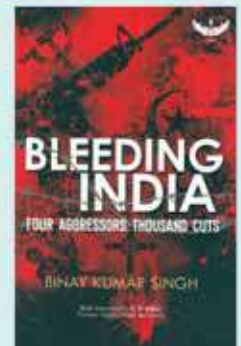
వెల : ₹. 499/-

వెల : ₹. 695/-

వెల : ₹. 500/-

వెల : ₹. 399/-

క్రొత్త, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిస్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్మిట్ పురా, హైదరాబాద్ -27.

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 14.06.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 31

MAHAVEER

GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.